

347-72

347-72

การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน
จังหวัดพัทลุง

ปริญญานิพนธ์
ของ
วรรณภา น้อยสำลี

P-6 ส.ภ. 2550

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
กุมภาพันธ์ 2550
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1 ๐๖๓๕๐๐

การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาดำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน
จังหวัดพัทลุง

บทคัดย่อ
ของ
วรรณภา น้อยสำลี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
กุมภาพันธ์ 2550

วรรณภา น้อยสำลี. (2549). การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาดำบล
เขาชัยสน อำเภอลำดวน จังหวัดพัทลุง. ปรินทิพนิพนธ์ ปร.ม.(นโยบายสาธารณะ).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม
ปรินทิพนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิตย์ มีมาก., อาจารย์ชีวินทร์ ฉายาชาวลิต

ปรินทิพนิพนธ์ฉบับนี้ มุ่งเน้นที่จะศึกษาผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติที่
เกิดขึ้นกับกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน โดยมีขอบเขตการวิจัย ในตำบลเขาชัยสน
อำเภอลำดวน จังหวัดพัทลุง และมีวัตถุประสงค์ต้องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบาย
กองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ทำให้ทราบผลและปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการนำนโยบาย
กองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ตลอดจนหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้ชุมชน หมู่บ้าน
หน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชนสามารถนำนโยบายดังกล่าวไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ
วิธีการวิจัยเป็นการสุ่มตัวอย่างและใช้แบบสอบถาม รวมจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 123 คน
เก็บรวบรวมแบบสอบถามได้ครบถ้วนสมบูรณ์ และผู้วิจัยได้จัดกระทำข้อมูลที่ได้มาประมวลผล
โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (The Statistical Package for the Social Sciences)

ผลจากการวิจัยสรุปได้ ดังต่อไปนี้

1. ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในตำบลเขาชัยสน อำเภอลำดวน
จังหวัดพัทลุง มีแนวโน้มไปในทางที่ดี
2. ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ความชัดเจนของนโยบาย ลักษณะของหน่วยงานที่นำ
นโยบายไปปฏิบัติ ลักษณะผู้ปฏิบัติ ความเพียงพอของทรัพยากร การมีส่วนร่วมของประชาชน
และการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน มีอิทธิพลต่อผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

THE IMPLEMENTATION OF VILLAGE FUND POLICY : A CASE STUDY
OF KHAOCHAISON SUBDISTRICT KHAOCHAISON DISTRICT
PHATTHALUNG PROVINCE

ABSTRACT
BY
WANNAPA NOISAMLEE

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Public Administration degree in Public Policy
at Srinakharinwirot University
February 2007

Wannapa Noisamlee. (2006). The Implementation of Village Fund Policy : A Case Study of Khaochaison Subdistrict, Khaochaison District, Phatthalung Province. Master thesis, M.P.A. (Public Policy). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Dr.Worapit Meemak., Mr. Chiwin Chayashavalit.

This thesis study specifically intends to assess the implementation of the Village Fund Policy, particularly at Khaochaison Subdistrict Khaochaison District Phatthalung Province. The purposes of the research aim though at the understanding of the results of the Village Fund management that happen with the committee and the members of the Village Fund and the Factors affecting to the results of the Village Fund policy implementation, make to know the results and the Village Fund obstacles so that anticipated improvements will help such a policy implementation in the near future working more efficiently. The research selected randomly examples and uses questionnaires as its tools. There were a total of 123 examples. The researcher collected all the questionnaires and analyzed the data though the SPSS program.

(The Statistical Package for the Social Sciences)

Concluded research results are as follows :

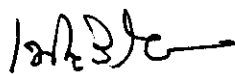
1. The results of the Village Fund policy implementation at Khaochaison Subdistrict Khaochaison District Phatthalung Province illustrates positive trend.
2. The personal basic elements, The policy evident, The characteristics of lamenting, The characteristics of implementators, sufficient resources, The participation people and accompany to evaluator operate that influence toward the results in the Village Fund policy implementation.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาดำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน
จังหวัดพัทลุง

ของ
วรรณภา น้อยสำลี

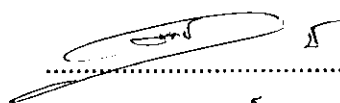
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ



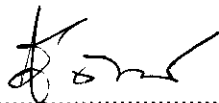
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

วันที่ 8 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550



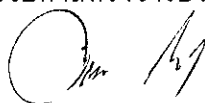
..... ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิตย์ มีมาก)



..... กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์
(อาจารย์ชีวินทร์ ฉายาขวลิต)



..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัชรชัย วิริยะสุทธิวงศ์)



..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.อรรณพ โพธิสุข)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิตย์ มีมาก อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ซึ่งท่านได้เสียสละเวลา อันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษา แนะนำ ในการจัดทำงานวิจัยในทุกขั้นตอน อีกทั้งทำให้ผู้วิจัยได้รับ ประสบการณ์ในการทำงานวิจัยและรู้คุณค่าของงานวิจัยที่จะช่วยให้การทำงานในด้านการพัฒนา มีคุณค่ามากขึ้น และท่านยังเป็นแบบฉบับของอาจารย์ที่ทุ่มเทให้กับศิษย์และงานด้านวิชาการ อย่างไม่เหน็ดเหนื่อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ชีวินทร์ ฉายาชวลิต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วชิรชัย วิริยะสุทธีวงศ์ และ ดร.อรรณพ โพธิสุข ที่ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตลอดจนการ แก้ไขปรับปรุงให้ปริญญานิพนธ์มีความสมบูรณ์ และผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน ที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยในการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเนโยบาย สาธารณะ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยรู้ว่าการศึกษาระดับปริญญาโทของผู้วิจัยมิได้สิ้นสุดลงเพียงการทำ ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลงได้ แต่ผู้วิจัยยังได้ซึมซับเอากระบวนการเรียนรู้ที่ถูกจุดประกาย ขึ้นในระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา ให้กลายเป็นการเรียนรู้ที่ต้องสืบเนื่องต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุดและ จะต้องนำเอาความรู้นั้นไปทำประโยชน์ให้กับส่วนรวมตามเจตนารมณ์ของรัฐประศาสนศาสตร์ อย่างสมบูรณ์ต่อไป

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสุชาติ น้อยสำลี และคุณแม่บุญให้ จันทภาโส ผู้ซึ่ง ให้ชีวิต ความรัก ความอบอุ่น อบรมสั่งสอน และให้กำลังใจมาโดยตลอด ตลอดจนญาติ พี่ น้อง และเพื่อนๆ ที่เรียนรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเนโยบายสาธารณะ ที่ให้คำแนะนำใน การทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ อีกทั้งหัวหน้างาน พี่ๆ ที่ทำงานในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่คอยเป็นกำลังใจและช่วยเหลือ และกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านใน ตำบลเขาชัยสนและตำบลฝาละมี จังหวัดพัทลุง ที่ให้การสนับสนุนในด้านข้อมูลของการนำ นโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ตอบแบบสอบถามงานวิจัยนี้ทุกท่าน ซึ่ง มีส่วนให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ผู้วิจัยขอให้งานวิจัยนี้ได้เป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายกองทุน หมู่บ้านไปปฏิบัติ ทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ที่สนใจเกี่ยวกับการนำนโยบายกองทุน หมู่บ้านไปปฏิบัติ ที่สามารถแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาให้การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไป ปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้ คุณค่าและประโยชน์ใดๆ อันเกิดจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบ แต่บิดา มารดา ผู้ซึ่งเป็นที่เคารพรักยิ่ง และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ แก่ผู้วิจัย

วรรณภา น้อยสำลี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ขอบเขตด้านเนื้อหาสาระ.....	4
ขอบเขตด้านประชากร.....	4
ขอบเขตด้านพื้นที่.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
คำนิยามศัพท์.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวความคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ.....	9
ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ.....	9
ตัวแบบในการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติ.....	10
ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของนโยบาย.....	17
แนวความคิดเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.....	22
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
ผลงานวิจัยต่างประเทศ.....	24
ผลงานวิจัยในประเทศ.....	26
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	30
ประเภทการศึกษา.....	30
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	30
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
วิธีการหาคุณภาพแบบสอบถาม.....	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ)	
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า.....	38
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	62
สรุปผลการศึกษา.....	62
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	63
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้าน ไปปฏิบัติ.....	63
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ...	65
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการนำ นโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ.....	66
ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	66
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า.....	68
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	76
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	77
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก.....	84
ภาคผนวก ก.....	85
ภาคผนวก ข.....	88
ภาคผนวก ค.....	97
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	101

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย.....	31
2	แสดงผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน.....	32
3	แสดงจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกตามผลการบริหาร จัดการกองทุนหมู่บ้าน.....	34
4	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	38
5	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ.....	39
6	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ.....	39
7	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการศึกษา.....	40
8	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	40
9	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายจ่ายต่อเดือน.....	41
10	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ.....	41
11	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนสมาชิก ในครัวเรือน.....	42
12	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานที่ทำงาน ของกองทุนหมู่บ้าน.....	42
13	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการติดต่อกับ กองทุนหมู่บ้าน.....	43
14	แสดงจำนวนและร้อยละของวัตถุประสงค์ในการกู้ยืม.....	43
15	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ.....	44
16	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติด้านความ ชัดเจนของนโยบาย.....	45
17	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติด้าน ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ.....	47
18	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติด้าน ลักษณะผู้ปฏิบัติ.....	48

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
19 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติด้านความเพียงพอของทรัพยากร.....	49
20 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	50
21 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน.....	51
22 แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลความและการจัดอันดับ เกี่ยวกับผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ	52
23 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัญหาในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ.....	53
24 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อเสนอแนะในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ.....	54
25 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสถานภาพในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติและการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยใช้ T-Test	55
26 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างอายุและการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA).....	55
27 การจับรายคู่แบบ LSD ของกลุ่มลูกค้าในระดับอายุต่าง ๆ.....	56
28 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างการศึกษาและการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA).....	56
29 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างรายได้ต่อเดือนและการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน(ANOVA).....	57
30 แสดงการจับรายคู่แบบ LSD ของกลุ่มลูกค้าในระดับรายได้ต่อเดือนต่าง ๆ.....	57
31 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างรายจ่ายต่อเดือนและการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)....	58

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
32 แสดงการจับรายคู่แบบ LSD ของกลุ่มลูกค้าในระดับรายจ่ายต่อเดือนต่าง ๆ.....	59
33 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างอาชีพและการนำนโยบายกองทุน หมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA).....	59
34 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยใช้ T-Test.....	60
35 แสดงการวิเคราะห์ถดถอยพหุปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไป ปฏิบัติกับผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ.....	61

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงแสดงตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติของ Carl E. Van Horn และ Donald S. Van Meter.....	12
2 แสดงแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติของ Daniel A. Mazmanian และ Paul A. Sabatier.....	16

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากปัญหาความยากจนของคนในชนบทและชุมชนเมืองที่ไม่มีทุน และขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ในการพัฒนาอาชีพ การสร้างงาน สร้างรายได้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่จะพึ่งตนเองของชุมชนให้มีความเข้มแข็ง รัฐบาลจึงได้แถลงนโยบายเร่งด่วนต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 ที่จะเร่งแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ ความยากจน เพื่อนำไปสู่การสร้างงาน สร้างรายได้ให้ประชาชนและสามารถพึ่งตนเองได้ จึงได้มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งละหนึ่งล้านบาทขึ้น เพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้วยการให้ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการหมู่บ้านตามภูมิปัญญาหรือทุนทางสังคมของตนเองในด้านการเรียนรู้ การสร้างและการพัฒนาความคิดริเริ่มเพื่อการแก้ไขปัญหา การสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนและองค์กรชุมชนในหมู่บ้าน รวมทั้งการกระตุ้นเศรษฐกิจของหมู่บ้านอันเป็นเศรษฐกิจระดับฐานรากของประเทศ ตลอดจนการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยเฉพาะการจัดระบบสวัสดิการในชุมชนมีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็น และได้จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติขึ้น เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับจัดสรรเงินทุนหมุนเวียนแก่กองทุนหมู่บ้าน ซึ่งเป็นกลไกให้ประชาชนในหมู่บ้านนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ และลดรายจ่ายในหมู่บ้าน เพื่อให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ รวมทั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สามารถพัฒนาเป็นสถาบันการเงินชุมชนในอนาคต โดยมีกระบวนการทัศน์ด้านการบริหารและการพัฒนาที่มุ่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีรูปแบบ วิธีการคิด และมุมมองที่เปิดกว้าง มีคุณธรรมและมีการเรียนรู้ร่วมกัน โดยอาศัยหลักของการเอื้ออาทรในรูปแบบกัลยาณมิตร ตลอดจนมีการสร้างและพัฒนาความคิดความเข้าใจให้เป็นระบบในลักษณะของการบูรณาการทุกเรื่องเข้าด้วยกันและสนับสนุนให้เกิด เครือข่ายกองทุนในทุกระดับอย่างยั่งยืนและต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ 2547: 31)

แต่เมื่อมีการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติแล้ว ผลที่เกิดขึ้นด้านเศรษฐกิจพบว่า มีสมาชิกกองทุนหมู่บ้านจำนวนมาก ได้กู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของกองทุน โดยการนำเงินที่กู้ไปซื้อของฟุ่มเฟือยเพื่ออำนวยความสะดวก ได้แก่ ซื้อโทรศัพท์มือถือ จ่ายค่าเทอมลูก ซื้อมอเตอร์ไซด์ บางคนกู้เงินมาเพื่อประกอบอาชีพหรือพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ แต่เงินที่กู้มาได้ก็เป็นจำนวนเงินที่น้อยเกินไป มีหน้าจั่วบางคนต้องเผชิญกับภัยธรรมชาติ อาทิเช่น เกิดอุทกภัย ส่งผลให้เงินที่ลงทุนไปก็หมด ขาดทุน เมื่อครบกำหนดต้องจ่ายเงินคืนกองทุนก็ต้องไปกู้เงินนอกระบบมาชำระหนี้กองทุน แล้วกู้เงินกองทุนต่อเพื่อนำไปชำระหนี้นอกระบบ บางคน

หมุนเงินไม่ทันต้องขายทรัพย์สิน ไร่นา วัวควาย เพื่อนำไปใช้หนี้ก็มี ทำให้สมาชิกกองทุนมีภาระหนี้สินหมุนเวียนอยู่ตลอด (กองทุนเงินล้านพ่นพิษพาชาวบ้านเป็นหนี้ในระบบอื้อ 2549 : 1 – 2) จากผลผลกระทบที่เกิดขึ้นมีสาเหตุเกิดจากปัจจัย 2 ประการ คือ 1. ชุมชนที่ไม่เข้มแข็ง ไม่สามารถกำกับดูแล คณะกรรมการบางพื้นที่ไม่มีลักษณะความเป็นผู้นำ ไม่สามารถจัดการให้เป็นไปตามเป้าหมายของกองทุนได้ 2. ส่วนประชาชนที่กู้ยืมเงินกองทุนเอง ไม่เข้าใจในเป้าหมายและกระบวนการของกองทุน หลายพื้นที่ทำเหมือนเงินให้เปล่านำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าการสร้างอาชีพ (กองทุนหมู่บ้านวิกฤตหนักส่อเค้าล่มสลาย 2549 : 8) แต่ก็มีหลายหมู่บ้านที่น่านโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติแล้วได้ผลเป็นที่น่าพอใจ อาทิเช่น การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านจังหวัดชัยนาท มีสมาชิกกองทุนที่กู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้กับสมาชิกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยรายละ 3,000 – 8,000 บาทต่อปี เป็นการนำเงินไปลงทุนประกอบอาชีพด้านการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ และประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี ซึ่งประชาชนมีความพึงพอใจกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของรัฐบาล ที่ได้สนับสนุนให้โอกาสกับการสร้างรายได้ สร้างอาชีพที่ว่างงานทำให้คนระดับรากหญ้ามีคุณภาพชีวิตดีขึ้น (กองทุนหมู่บ้านเมืองหุ่นฟางนกไปได้สวย 2549 : 26) รวมทั้งการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐมที่มีความเข้มแข็งสามารถรวมตัวกันจัดตั้งเป็นสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ เปิดให้บริการประชาชนได้ครบวงจร และกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชน ของหมู่ที่ 8 ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน เป็นชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกกว่าประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการด้วย (กองทุนหมู่บ้านนครปฐมประสบผล 2549 : 26) จากผลที่เกิดขึ้นดังกล่าวจะเห็นได้ว่า เงินกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาท มีผลดีต่อเศรษฐกิจรากหญ้าทั้งในส่วนบุคคลและองค์กรอยู่มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของประชาชน การสร้างความกินดีอยู่ดีแก่ประชาชน แต่สิ่งที่ต้องระมัดระวังก็คือ ความเคยชินกับการเป็นหนี้ แนวโน้มของการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย การไม่มีวินัยทางการเงินของประชาชน และการพัฒนากองทุนไปเป็นสถาบันการเงินชุมชนเป็นสิ่งที่ต้องพัฒนาไปอย่างระมัดระวัง ค่อยเป็นค่อยไป ต้องพัฒนาคุณลักษณะและคุณธรรมในการลงทุนของประชาชนไปพร้อมกันด้วย

นอกจากนี้ก็ยังมีความเสี่ยงทางด้านสังคมด้วย ซึ่งจากการน่านโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติพบว่า นโยบายกองทุนหมู่บ้านเป็นนโยบายที่ก่อให้เกิดทุนแก่หมู่บ้านในระดับรากหญ้า ทั้งทุนเงินและทุนสังคม ได้แก่ทุนทางภูมิปัญญาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การบริหารจัดการองค์กรของประชาชน ทุนทางทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณธรรมจริยธรรม ความเอื้ออาทรต่อกันเพิ่มขึ้น และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติอันเกิดจากการพัฒนาและใช้ประโยชน์อย่างรู้ค่าของคนในชุมชน ทำให้เกิดความร่วมมือประสานกันอย่างจริงจังทุกส่วนของภาครัฐ และภาคประชาชน ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งยั่งยืนของกองทุนและชุมชน ทั้งยังกระตุ้นให้เกิดการสร้างกลุ่ม สร้างเครือข่ายความร่วมมือที่กว้างขวางขึ้น สร้างความศรัทธาซึ่งกันและกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะต้องธำรงรักษาไว้ โดยมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้เกิดการรับรู้กว้างขวางขึ้น จุดที่ยังเป็นจุดด้อยอยู่ก็ควรได้รับการพัฒนาอย่างจริงจัง เช่น ความรู้ความสามารถในการจัดการด้านการเงินของกรรมการ การสร้าง

และพัฒนางานองค์ความรู้ในการบริหารจัดการกองทุนและเครือข่ายกองทุน เพื่อเป็นแนวทางให้เครือข่ายได้นำไปพัฒนางานกองทุนให้ยกระดับมาตรฐานให้สูงขึ้น รวมทั้งการสร้างมาตรฐานการประเมินกองทุนที่ได้รับการยอมรับทั้งจากกองทุน เครือข่ายกองทุน และวงวิชาการ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติในอนาคตอันใกล้ทั้งสิ้น

ดังนั้น ผลที่เกิดขึ้นจากการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในแต่ละท้องที่ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติแต่ละพื้นที่นั้นมีทั้งผลดีและผลเสีย ซึ่งผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นนั้น มีปัจจัยหลายอย่างที่มีผลต่อการนำนโยบายดังกล่าวไปปฏิบัติ จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ที่เกิดขึ้นกับคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ว่าผลที่เกิดขึ้นจากการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ประสบความสำเร็จ หรือเกิดปัญหา เช่นเดียวกับผลที่เกิดขึ้นหรือไม่ และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในตำบลเขาชัยสน ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่จะทำให้กองทุนหมู่บ้านประสบความสำเร็จ ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนเป็นข้อสงสัยที่เป็นแรงจูงใจให้ผู้วิจัยต้องการแสวงหาคำตอบ ค้นหาความรู้ความจริงที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติต่อไป

เหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกพื้นที่ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง เป็นกรณีศึกษา (Case Study) ในการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าพื้นที่ดังกล่าวทั้ง 14 หมู่บ้าน มีความพร้อมตามเกณฑ์ที่จะได้รับการจัดสรรเงินกองทุน โดยรัฐบาลจะจัดสรรเงินให้กับหมู่บ้านที่ผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดหมู่บ้านละ 1 ล้านบาท ซึ่งหมู่บ้านในตำบลเขาชัยสนนี้ก็ได้รับการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดทุกหมู่บ้าน ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาพื้นที่ดังกล่าว

ความมุ่งหมายในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

ความสำคัญของการวิจัย

จากการศึกษาผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในตำบลเขาชัยสน อำเภอ เขาชัยสน จังหวัดพัทลุง จะทำให้ทราบถึงผลและปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ตลอดจนหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับชุมชน หมู่บ้าน หน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชน ในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านได้อย่างเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหาสาระ

ประเด็นที่จะนำมาศึกษาในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาดำบล เขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ได้แก่ ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติที่เกิดขึ้นกับกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ในด้านความชัดเจนของนโยบาย ด้านลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ด้านลักษณะผู้ปฏิบัติ ด้านความเพียงพอของทรัพยากร และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กรรมการกองทุนหมู่บ้าน และสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ขอกู้ยืมเงินจากกองทุนหมู่บ้านทั้งหมด 14 หมู่บ้าน ในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง จำนวนทั้งสิ้น 1,101 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่

เป็นการศึกษาข้อมูลจากการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยใช้กรณีศึกษาในพื้นที่ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็นสองกลุ่ม คือ ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) โดยรายละเอียดของตัวแปรต่างๆ มีดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ แบ่งเป็นดังนี้

1.1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

1.1.1 เพศ

1.1.2 สถานภาพ

1.1.3 ช่วงอายุ

1.1.4 ระดับการศึกษา

1.1.5 รายได้ต่อเดือน

1.1.6 รายจ่ายต่อเดือน

1.1.7 อาชีพ

1.1.8 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

1.2 ความชัดเจนของนโยบาย

1.2.1 ความสอดคล้องของนโยบายต่อสภาพปัญหา

1.2.2 ความชัดเจนในด้านวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบาย

1.3 ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ

1.3.1 การพึงพิงระหว่างหน่วยงาน

1.3.2 การประสานงาน

1.3.3 การสนับสนุนจากหน่วยงานในระดับเหนือขึ้นไปในการนำนโยบายไป

ปฏิบัติ

1.4 ลักษณะผู้ปฏิบัติ

1.4.1 ความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติ

1.4.2 ความรับผิดชอบในการทำงาน

1.4.3 การปรับตัวของผู้ปฏิบัติ

1.5 ความเพียงพอของทรัพยากร

1.5.1 ความเพียงพอด้านงบประมาณ

1.5.2 จำนวนบุคลากรหรือทีมงาน

1.5.3 ความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์

1.6 การมีส่วนร่วมของประชาชน

1.6.1 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

1.6.2 การควบคุมหรือตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

1.7 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ แบ่งเป็นดังนี้

2.1 เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน

2.2 ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบเงินกองทุน และการบริหารจัดการเงินกองทุน

2.3 เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง

2.4 กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต

2.5 เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้าน ในด้านเศรษฐกิจและสังคม

คำนิยามศัพท์

1. กรรมการกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง บุคคลธรรมดาหรือชาวบ้านที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี โดยได้รับการเลือกมาจากหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านนั้น ทั้งนี้ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามข้อบังคับระเบียบกองทุนฯ ในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

2. สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง บุคคลธรรมดาหรือชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ในวันสมัคร มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน และอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี ก่อนวันสมัครเป็นสมาชิกมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน และต้องกู้ยืมเงินจากกองทุนหมู่บ้านในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

3. ความชัดเจนของนโยบาย หมายถึง นโยบายมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาของหมู่บ้าน และได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย รวมทั้งกำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์เงื่อนไขต่าง ๆ ตลอดจนมีการมอบหมายภาระงานให้กับบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านไว้อย่างชัดเจน ในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

4. ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง หน่วยงานทั้งของภาครัฐและเอกชนที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ มีการประสานงานช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีส่วนร่วมในการให้ความรู้ ให้คำปรึกษาแก่กรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านสามารถดำเนินการไปได้โดยมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

5. ลักษณะผู้ปฏิบัติ หมายถึง กรรมการกองทุนหมู่บ้านมีความรู้ความสามารถ มีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน และสามารถปรับตัวให้มีความสุขกับการทำงาน ในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในพื้นที่ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

6. ความเพียงพอของทรัพยากร หมายถึง ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ และวัสดุ อุปกรณ์ อาคาร สถานที่ ตลอดจนเครื่องมืออำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง มีความสมบูรณ์และเพียงพอกับความต้องการของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

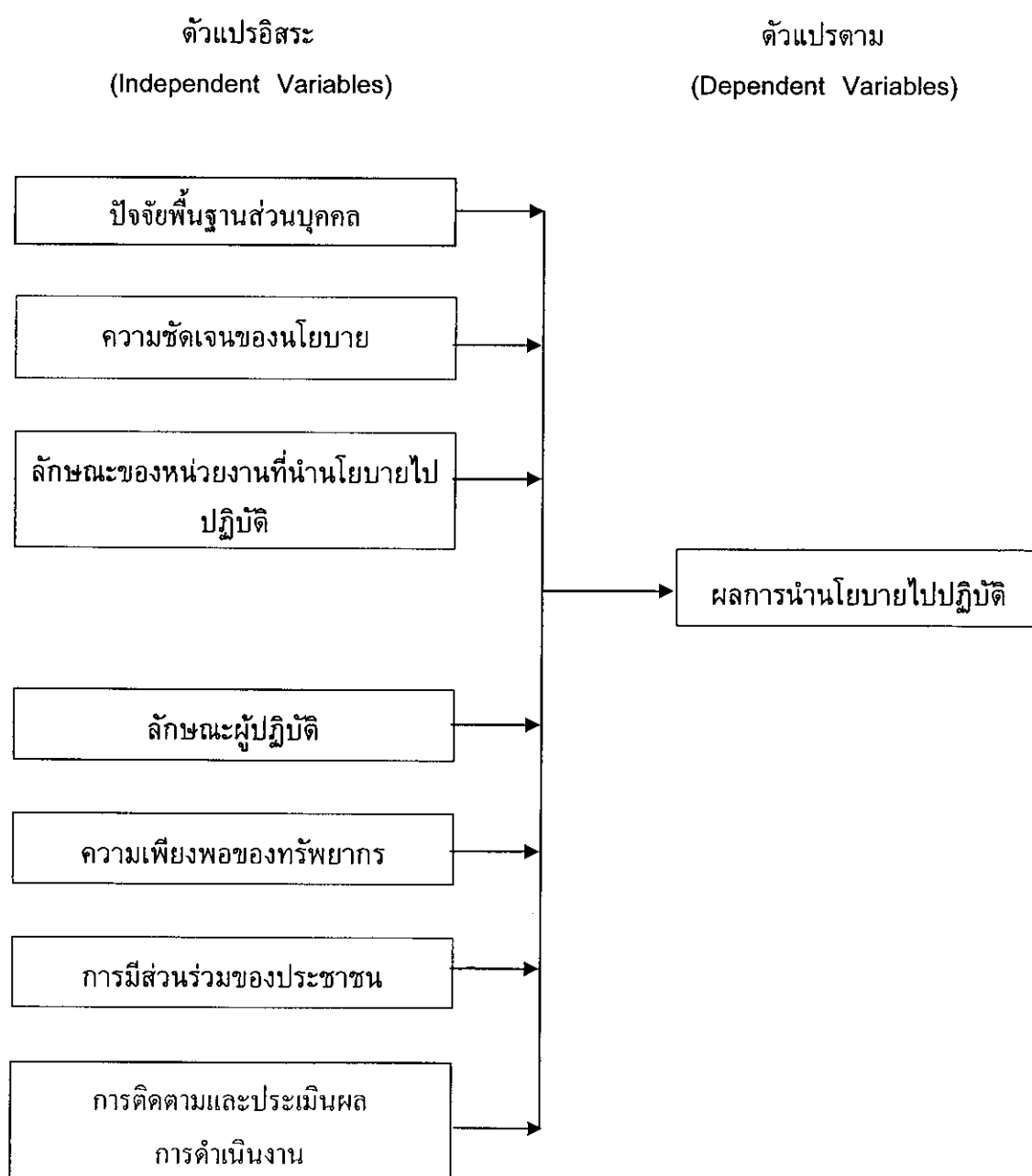
7. การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การตื่นตัวของกรรมการกองทุนหมู่บ้านในการปรึกษาหารือและตัดสินใจในการบริหารกองทุนหมู่บ้าน การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการใช้จ่ายเงินทุนกู้ยืมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และการตื่นตัวของกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในการเข้าร่วมประชุม รวมทั้งการเสียสละทรัพยากรต่างๆ เช่น เสียสละแรงงาน วัสดุสิ่งของ เงิน

และอุทิศเวลาเพื่อส่วนรวมในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

8. ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ หมายถึง ผลการดำเนินงานของ กรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

9. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน หมายถึง การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

กรอบแนวคิดในการวิจัย



สมมติฐานในการวิจัย

1. ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง มีแนวโน้มไปในทางที่ดี
2. ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ความชัดเจนของนโยบาย ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ลักษณะผู้ปฏิบัติ ความเพียงพอของทรัพยากร การมีส่วนร่วมของประชาชน และการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน มีอิทธิพลต่อผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

การศึกษาการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง เพื่อใช้เป็นต้นแบบในการดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านในตำบลเขาชัยสน และพื้นที่อื่น และให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ใช้วางแผนเพื่อแก้ปัญหาในการดำเนินการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้การดำเนินการของกองทุนหมู่บ้าน มีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล และมีศักยภาพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวความคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ตัวแบบในการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติ และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ
2. แนวความคิดเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
3. ศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวความคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

1. ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ปรากฏอย่างเป็นทางการ เมื่อ Jeffrey L. Pressman และ Aaron Wildavsky ได้ศึกษาเกี่ยวกับความล้มเหลวของโครงสร้างงานขนาดใหญ่ของรัฐบาลกลางสหรัฐอเมริกา ในการสร้างงานให้กับคนผิวดำที่เมืองโอคแลนด์ รัฐแคลิฟอร์เนีย ในปี ค.ศ. 1973 โดยให้คำนิยามของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่า หมายถึง การดำเนินงานให้ลุล่วงให้ประสบความสำเร็จ ให้ครบถ้วน ให้เกิดผลผลิตและให้สมบูรณ์ ซึ่งเป็นความหมายที่ได้กล่าวไว้ในพจนานุกรมของ Webster และ Roget และได้ขยายความเพิ่มเติมว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างการกำหนดเป้าหมายและการปฏิบัติเพื่อการบรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้การศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติยังเกี่ยวข้องกับปัญหาของการประเมินความสำเร็จของผู้ปฏิบัติ และการตีความข้อปฏิบัติที่มีลักษณะทั่วไปไปสู่การตัดสินใจเฉพาะด้านที่ต้องมีผู้เข้าร่วมมากมาย และมีมุมมองที่หลากหลาย การบรรลุเป้าหมายที่ผ่านการตัดสินใจเฉพาะด้าน ณ ระดับใดย่อมเป็นการวัดระดับของความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งทัศนะดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกับทัศนะของ Walter Williams ที่มีแนวความคิดว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ ความพยายามที่จะตัดสินใจความสามารถขององค์การในการรวบรวมคนและทรัพยากรในหน่วยงานหนึ่ง และกระตุ้นบุคลากรให้ปฏิบัติงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ แต่ Jeffrey L. Pressman และ Aaron Wildavsky ได้อธิบายเพิ่มเติมว่าลักษณะการทำงานขององค์การราชการดังกล่าวมีลักษณะเป็นงานกิจวัตรที่รัฐบาลกำลังกระทำอยู่อย่างต่อเนื่อง ต่อมาในปี ค.ศ. 1976 Carl E. Van Horn และ Donald S. Van Meter ได้ให้คำนิยามว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมดที่กระทำโดยรัฐบาลและเอกชน ทั้งปัจเจกบุคคลและกลุ่มบุคคล ซึ่งมีผลต่อการบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

จากการตัดสินใจนโยบาย ซึ่งหมายความรวมถึงปัจจัยทั้งหลายที่มีผลต่อความพยายามที่จะเปลี่ยนรูปแบบของการตัดสินใจไปสู่มาตรการเชิงปฏิบัติ รวมทั้งความพยายามที่จะบรรลุการเปลี่ยนแปลงที่กำหนดไว้จากการตัดสินใจนโยบายด้วย

นักวิชาการที่มีแนวความคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติแตกต่างจากที่ได้กล่าวมาแล้ว คือ ในปี ค.ศ. 1980 Eugene Bardach ได้ให้ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่า คือ เกมส์ของกระบวนการทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิด ทฤษฎี และการวิจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติ และเป็นกิจกรรมทางสังคมที่เกิดขึ้น และเป็นไปตามข้อกำหนดของนโยบาย ต่อมาในปี ค.ศ. 1989 Daniel A. Mazmanian และ Paul A. Sabatier ได้ให้คำนิยามว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง การนำการตัดสินใจนโยบายที่ได้กระทำไว้ไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ โดยเป็นการร่วมกันทำงานภายใต้กฎหมายที่ผ่านการเห็นชอบของฝ่ายนิติบัญญัติ หรือ คำสั่งของฝ่ายบริหาร หรือ คำพิพากษาของศาลสูงหรือศาลฎีกา โดยอุดมคติแล้วการตัดสินใจนโยบายคือการบ่งชี้ปัญหา การกำหนดวัตถุประสงค์ และการกำหนดโครงสร้างของกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติอาจจะประกอบด้วยขั้นตอนหลายขั้นตอน เริ่มต้นด้วยการกำหนดกฎพื้นฐานสำหรับการปฏิบัติ การคาดหมายผลลัพธ์จากการนำนโยบายไปปฏิบัติ การยินยอมปฏิบัติตามของกลุ่มเป้าหมาย การพิจารณาผลกระทบจากผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนา ผลกระทบจากการตัดสินใจของหน่วยปฏิบัติ และปรับปรุงกฎระเบียบพื้นฐานที่ใช้ในการนำนโยบายไปปฏิบัติให้เหมาะสม

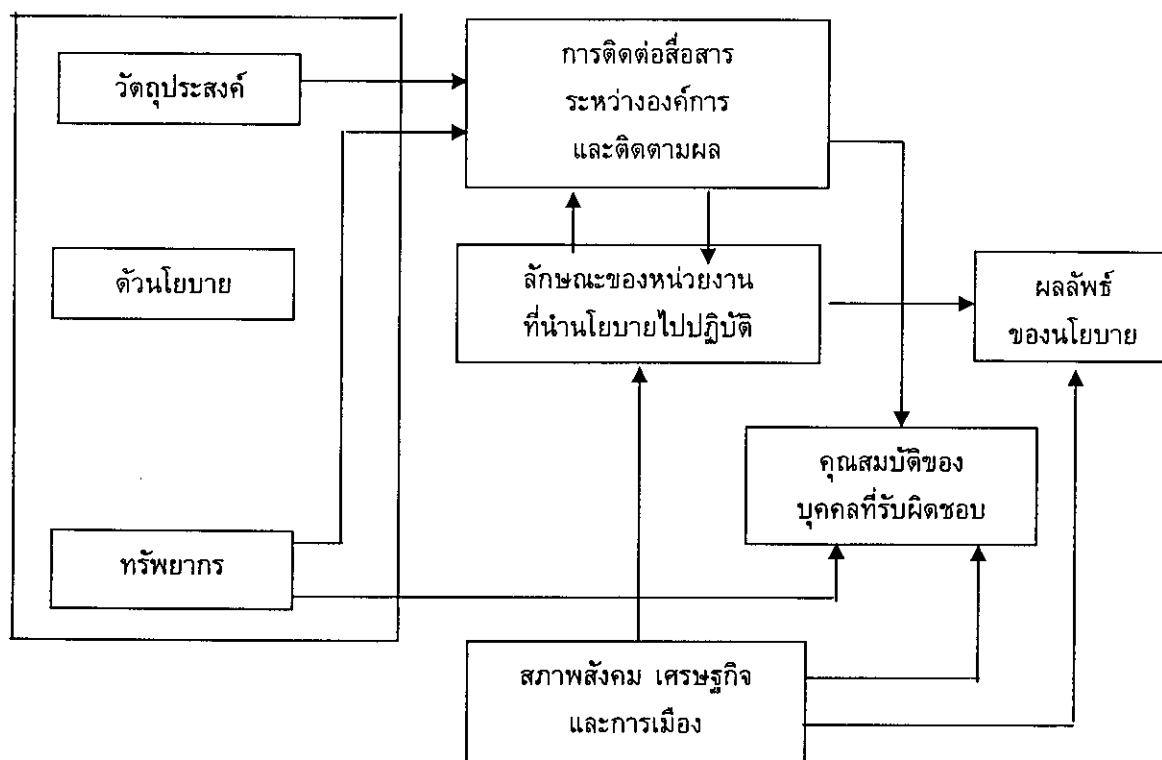
จากที่กล่าวถึงความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติข้างต้น สรุปได้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง การแปลงวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในนโยบาย ซึ่งอาจเป็นกฎหมายหรือคำสั่งของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี ให้เป็นแนวทาง/แผนงาน/โครงการ กิจกรรมที่เป็นรูปธรรม ประกอบด้วย การจัดหาทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ กาวางแผนโครงการเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ที่กำหนด การออกแบบองค์การและการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางการดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้ ซึ่งในการนำนโยบายไปปฏิบัติ องค์การและ ผู้เกี่ยวข้องต่างก็มีบทบาทและอิทธิพลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติมากหรือน้อยแตกต่างกันไป แต่ไม่มีใครสามารถควบคุมผลหรือทิศทางของการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ด้วยตนเองทั้งหมด

2. ตัวแบบในการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การศึกษาตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติ (policy implementation models) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งแต่ละตัวแบบจะชี้ให้เห็นความแตกต่างของจุดเน้นในการศึกษาที่มีลักษณะหลากหลาย และเป็นการแสดงให้เห็นว่า ในสถานการณ์ที่แตกต่างกันปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติอาจจะแตกต่างกันหลายประการ ดังนั้น การศึกษาตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติจึงเป็นประโยชน์ ทั้งในการสร้างความเข้าใจเชิงทฤษฎี

และการประยุกต์ใช้ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนวความคิดและตัวแบบเพื่อใช้ในการศึกษา การนำนโยบายไปปฏิบัติไว้ อาทิเช่น ในปี ค.ศ. 1975 Carl E. Van Horn และ Donald S. Van Meter ได้เสนอผลงานชื่อ "The Policy Implementation Process" โดยมองการนำ นโยบายไปปฏิบัติว่าเป็นการกระทำที่เกิดขึ้น ทั้งจากภาครัฐและเอกชน โดยคณะบุคคลหรือปัจเจก บุคคลก็ได้ การกระทำดังกล่าวก็เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งการมองเช่นนี้คล้าย กับแนวความคิดของ Pressman and Wildavsky ที่ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็น กระบวนการต่อเนื่องระหว่างนโยบายกับการปฏิบัติ จากแนวความคิดที่คล้ายกันทั้งสองจึงได้เสนอ กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติที่จะดำเนินไปภายใต้ปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ ของนโยบาย โดยปัจจัยเหล่านี้ถูกกำหนดขึ้นมาจากองค์ความรู้ 3 ด้าน คือ (1) องค์ความรู้ด้าน องค์การที่เน้นการควบคุมและการเปลี่ยนแปลง (2) องค์ความรู้ด้านผลกระทบจากนโยบายโดยเน้น ที่การตัดสินใจ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยการปกครอง จากองค์ความรู้ดังกล่าวสามารถสรุป เป็นปัจจัยได้ 6 ประการ ที่จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ ประการแรก วัตถุประสงค์หรือมาตรฐานของนโยบาย เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องระบุให้ชัดเจนว่าวัตถุประสงค์ที่ กำหนดไว้ในนโยบายนั้นมีอะไรบ้าง โดยที่วัตถุประสงค์จะเป็นส่วนขยายเป้าหมายรวมของนโยบาย ให้ชัดเจนและง่ายต่อการเข้าใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งวัตถุประสงค์เปรียบเสมือนเกณฑ์ที่ใช้ประเมิน ความสำเร็จและความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประการที่สอง ทรัพยากร นอกจาก วัตถุประสงค์และ เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ชัดเจนแล้ว นโยบายก็จะต้องระบุทรัพยากรต่างๆ ที่ จำเป็นต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติด้วย ซึ่งทรัพยากรในที่นี้หมายถึง ทรัพยากรบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ และ งบประมาณ โดยที่งบประมาณนั้นจะต้องมีระบบการเบิกจ่ายที่คล่องตัวด้วย ประการที่สาม การสื่อสารระหว่างองค์การและการติดตามผลการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมี ประสิทธิภาพ ซึ่งผู้ที่รับผิดชอบในหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีข้อมูลข่าวสารที่ตรงกันใน เรื่องวัตถุประสงค์ของนโยบาย ดังนั้น การสื่อสารระหว่างผู้กำหนดนโยบายหรือหน่วยงานต่างๆ ที่ รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติทั้งภายในหน่วยงานเดียวกันหรือระหว่างองค์การถือว่ามีความ สำคัญมาก การสื่อสารต้องมีความถูกต้อง รวดเร็วและต่อเนื่อง ตลอดจนไม่มีการปิดบัง ข่าวสารระหว่างกัน การสื่อสารเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้การนำนโยบายไปนั้นไปปฏิบัติประสบความสำเร็จ ประการที่สี่ ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งมีปัจจัยหลายประการที่มี ผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประกอบด้วย จำนวนบุคลากร และความสามารถของบุคลากรในหน่วยงานที่รับผิดชอบ ระดับของการควบคุมตามลำดับชั้นการ บังคับบัญชาหน่วยงานย่อยต่างๆ ภายในหน่วยงานที่รับผิดชอบ ทรัพยากรทางการเงินของ หน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น การได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ และสายสัมพันธ์ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็น ทางการ ที่หน่วยงานที่รับผิดชอบมีต่อผู้กำหนดนโยบายใน ระดับต่างๆ ประการที่ห้า สภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ซึ่งจะมีผลต่อความสำเร็จและความ ล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ควรพิจารณาถึงสิ่งดังต่อไปนี้ 1. ทรัพยากรทางด้านเศรษฐกิจ ที่มีอยู่ในพื้นที่ที่มีการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้นเพียงพอหรือไม่ที่จะช่วยผลักดันให้การนำนโยบายไป

ปฏิบัตินั้นบรรลุผล 2. การนำนโยบายไปปฏิบัติจะส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่สำคัญๆ ในเขตพื้นที่ดำเนินการอย่างไรบ้าง 3. ประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินการมีความเห็นต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างไรบ้าง และความเห็นดังกล่าวจริงจังกัไหน 4. ผู้นำต่างๆ ในเขตพื้นที่ดำเนินการเห็นด้วยหรือคัดค้านต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ 5. ประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินการชอบหรือการเมืองใด และพรรคการเมืองนั้นมีความเห็นอย่างไรต่อเรื่องนี้ 6. กลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ มีความเคลื่อนไหวเพื่อสนับสนุนหรือคัดค้านนโยบายนี้หรือไม่ ประการสุดท้าย คุณสมบัติของผู้ที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ จะต้องประกอบด้วย ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญทางเทคนิค และทักษะในการนำนโยบายไปปฏิบัติทัศนคติของผู้ที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ผลกระทบที่มีต่อพฤติกรรมของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ คำนิยมของผู้ปฏิบัติ อำนาจหน้าที่ ศักดิ์ศรี และผลประโยชน์ของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ จากแนวความคิดดังกล่าวของ Carl E. Van Horn และ Donald S. Van Meter ได้เสนอกรอบการมองการนำนโยบายไปปฏิบัติ ดังแสดงในภาพประกอบ 1



ภาพประกอบ 1 แสดงตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติของ Carl E. Van Horn และ Donald S.

Van Meter

ที่มา : Carl E. Van Horn and Donald S. Van Meter, (1975,February) "The Policy Implementation Process : A conceptual framework" *Administration & Society* 6(4) : 463.

จากกรอบแนวความคิดและตัวแบบของ Carl E. Van Horn และ Donald S. Van Meter ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวความคิดมาวิเคราะห์การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ซึ่งใช้กรอบของ Carl E. Van Horn และ Donald S. Van Meter บางตัวแบบที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ ความชัดเจนของนโยบาย ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ คุณสมบัติของผู้รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งจะพิจารณาจากความรู้ความสามารถ ความตั้งใจในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังมีปัจจัยด้านความเพียงพอของทรัพยากรที่สามารถส่งผลกระทบต่อ การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติได้

ต่อมาในปี ค.ศ. 1979 George C. Edwards and Ira Sharkansky อธิบายว่า การศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ การศึกษาระบบราชการ ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพที่สำคัญมี 5 ประการ คือ (1) การติดต่อสื่อสาร ซึ่งบุคคลต่างๆ ที่รับผิดชอบต้องรู้หน้าที่และบทบาทของตนเองว่าจะต้องทำอะไร เมื่อไร อย่างไร การสั่งงานต้องสั่งให้ตรงจุด มีความชัดเจน ไม่คลุมเครือและมีความถูกต้อง ไม่ขัดแย้งกับคำสั่งอื่น (2) ทรัพยากร ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ อาคาร สถานที่ รวมทั้งเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ต้องสมบูรณ์และเพียงพอ (3) ภูมิหลังและค่านิยมของผู้ปฏิบัติ ซึ่งผู้ปฏิบัติมีอิสระในการใช้ดุลยพินิจและการตัดสินใจ จึงมีโอกาที่จะบิดเบือนเจตนารมณ์ของนโยบายได้ โดยส่วนมากผู้ปฏิบัติมักมีความรู้สึกว่าตนเองมีความรู้ในเรื่องที่ตนรับผิดชอบมากกว่าคนอื่น ในบางครั้งเห็นว่า นโยบายไม่ค่อยตรงกับที่ตนคิดทำให้ปฏิบัติงานเป็นปรปักษ์กับนโยบายเลยก็เป็นไปได้ (4) โครงสร้างของระบบราชการและขั้นตอนมาตรฐานในการทำงาน คือ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งมีเป็นจำนวนมากและขาดความยืดหยุ่น ย่อมก่อให้เกิดปัญหาในการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ (5) การติดตาม ตรวจสอบ ซึ่งผู้บริหารควรมีการตรวจตรา ติดตามการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ ว่างานที่ได้รับมอบหมายไปนั้นผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง หากไม่มีการติดตามผลอาจก่อให้เกิดผลเสียหายต่อนโยบายหรือโครงการต่างๆ ได้

จากปัจจัยต่างๆ ที่ George C. Edwards และ Ira Sharkansky ได้เสนอว่ามีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งความสำเร็จของนโยบายกองทุนหมู่บ้านก็เช่นเดียวกัน คือ การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ หากหน่วยงานมีความพร้อมทั้งทรัพยากร มีมาตรการในการทำงาน รวมทั้งมีการตรวจตรา ติดตามของผู้บริหาร ก็จะส่งผลให้การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติประสบความสำเร็จ

ในช่วงปี ค.ศ. 1977 – 1980 Richard E. Elmore ได้พูดถึงกระบวนการในการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ คนที่อยู่ในองค์การที่มีส่วนสำคัญในการนำนโยบายไปปฏิบัติ การนำนโยบายไปปฏิบัติจะไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ ถ้าคนในองค์การไม่เข้าใจภายในองค์การและนโยบายที่นำไปปฏิบัติ นอกจากนี้ Richard E. Elmore ได้เสนอตัวแบบในการวิเคราะห์การนำนโยบายไปปฏิบัติไว้ 4 ตัวแบบ ประกอบด้วย ตัวแบบระบบการจัดการ ตัวแบบของระบบ

ราชการ ตัวแบบพัฒนาองค์การและตัวแบบการขัดแย้งและการต่อรอง โดยดูจากลักษณะขององค์การว่ามีอะไรเด่น โครงสร้างของอำนาจในองค์การกระจายหรือกระจุก การตัดสินใจของนโยบาย ที่ออกมาจากหน่วยงานและการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างคร่าวๆ ดังนี้ ตัวแบบระบบการจัดการ มีลักษณะเด่น คือ การถือหลักเหตุผลในการจัดองค์การ มีการจัดระบบโครงสร้างองค์การตามหลักเหตุผล มีพฤติกรรมที่มุ่งสู่เป้าหมายขององค์การเป็นหลัก โครงสร้างของอำนาจลดหลั่นตามสายการบังคับบัญชา มีการกระจายอำนาจและงานของแต่ละหน่วยไปปฏิบัติพร้อมทั้งมอบอำนาจหน้าที่ให้เพียงพอ ตัวแบบของระบบราชการ มีลักษณะเด่น คือ การให้หน่วยงานใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ เป็นการปฏิบัติงานของคนประจำ โครงสร้างของอำนาจจะถูกกระจายไปยังหน่วยย่อยต่างๆ การตัดสินใจเป็นเรื่องของการควบคุมการใช้ดุลยพินิจต่างๆ อย่าให้มีมากหรือเพิ่มขึ้นจนเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติ ซึ่งปัญหาในการนำนโยบายไปปฏิบัติคือ การทำให้ผู้ปฏิบัติงานในระดับล่างปฏิบัติงานถูกต้องตามนโยบาย ตัวแบบพัฒนาองค์การ เป็นลักษณะที่มีการทำให้ผู้ปฏิบัติมีความเห็นสอดคล้องกับผู้บริหาร ความสำเร็จจะขึ้นอยู่กับความเข้าใจหรือความเห็นพ้องต้องกันของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติและผู้กำหนดนโยบาย การทำงานโดยยึดตัวบุคคลเป็นหลักในการนำนโยบายไปปฏิบัติ และ ตัวแบบการขัดแย้งและการต่อรองผลประโยชน์ มีลักษณะเด่น คือ องค์การเป็นเวทีการต่อรองผลประโยชน์ของหน่วยย่อยต่างๆ ซึ่งแต่ละหน่วยย่อยจะมีผลประโยชน์ของตนเอง เพื่อที่จะให้หน่วยย่อยของตนได้รับผลประโยชน์มากกว่า อำนาจไม่แน่นอน ซึ่งอำนาจไม่ใช่เรื่องของการดำรงตำแหน่ง อำนาจขึ้นอยู่กับว่าได้ตำแหน่งต่างๆ การตัดสินใจภายในองค์การเป็นเรื่องของการต่อรองภายในองค์การ

จากตัวแบบที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ตัวแบบที่สัมพันธ์กับการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ คือ ตัวแบบทางด้านระบบราชการ เพราะว่าการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติจะมีหน่วยงานราชการเป็นผู้ปฏิบัติตามนโยบาย การตัดสินใจหรือแก้ไขปัญหาดังๆ ก็ขึ้นอยู่กับข้าราชการผู้ปฏิบัติที่จะใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ

ในปี ค.ศ. 1981 Barrett, Susan และ Colin Fudge ได้จำแนกแนวทางการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติไว้ว่าสามารถพิจารณาได้ 3 ลักษณะ คือ ลักษณะแรกพิจารณาว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นเรื่องของการผลักดันนโยบายให้บรรลุผล ลักษณะที่สองพิจารณาว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นเรื่องของการกระทำ และประการสุดท้ายพิจารณาว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นเรื่องของการตอบสนอง ซึ่งการพิจารณาทั้งสามลักษณะ ซึ่งมีเงื่อนไขสำคัญที่อาจจะส่งผลกระทบต่อ การนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยภาพรวม ได้แก่ ความชัดเจนของเป้าหมาย นโยบาย ทรัพยากร การควบคุมและระเบียบการปฏิบัติ การติดต่อสื่อสาร การประสานผลประโยชน์ในลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานกลุ่มผลประโยชน์อื่นๆ กับบุคลากรระดับปฏิบัติ

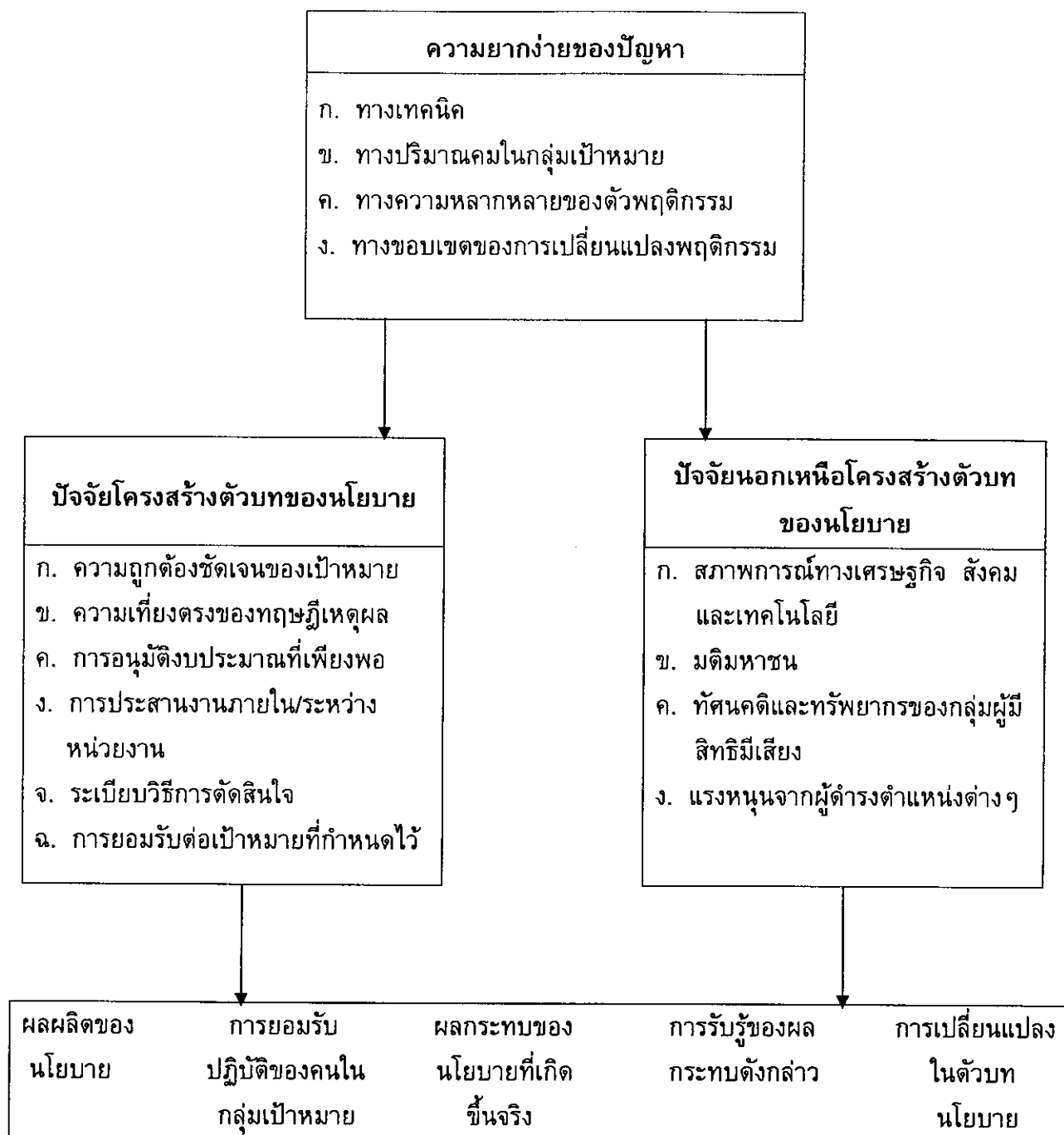
จากภาพรวมของการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติของ Barrett, Susan และ Colin Fudge โดยเน้นความชัดเจนของนโยบาย ทรัพยากรและการควบคุม การนำนโยบาย

กองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติก็เช่นเดียวกัน ด้านนโยบายมีความชัดเจน ทรัพยากรมีเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และมีการควบคุมจากหน่วยงานในระดับเหนือขึ้นไปก็จะส่งผลให้การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติประสบความสำเร็จ

ต่อมาในปี ค.ศ. 1985 Ernest R. Alexander ได้เสนอแนวทางการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นวัฏแบบเชิงทฤษฎีที่เน้นความสำคัญของสภาพแวดล้อม เรียกว่า PPIP Model (The Policy - Program Implementation Process) หมายถึง นโยบาย (Policy) แผนงาน (Program) และการปฏิบัติงานตามแผนงาน (Implementation) ซึ่งเป็นกระบวนการ (Process) ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ได้สรุปเงื่อนไขที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ ผู้รับผิดชอบในโครงการโดยตรง บุคคลอื่นๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องแต่ไม่ได้รับผิดชอบโดยตรง ระเบียบการปฏิบัติงาน ลักษณะโครงสร้างขององค์การหรือหน่วยงาน ทักษะหรือความรู้ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติต่อนโยบาย ความชัดเจนของนโยบาย การสนับสนุนจากประชาชน ทรัพยากรและการสนับสนุนทางการเมือง

จะเห็นได้ว่าการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติก็เช่นเดียวกัน ด้านนโยบายมีความชัดเจน ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนและการสนับสนุนจากผู้มีอำนาจ พร้อมทั้งมีทรัพยากรที่เพียงพอแล้ว ปัญหาหรืออุปสรรคต่างๆ ในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติก็จะลดลง

ในปี ค.ศ. 1989 Daniel A. Mazmanian และ Paul A. Sabatier อธิบายว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นกระบวนการในการนำเอานโยบายพื้นฐานทั่วไปมาดำเนินการให้ลุล่วงไป โดยที่เขาได้ผสมผสานแนวความคิดทางด้านกฎหมาย การจัดการและการเมือง เพื่อสร้างแบบจำลองเชิงเหตุผลของการวิเคราะห์การนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งมีลักษณะเป็นลำดับขั้น โดยได้ทำการแยกแยะกลุ่มตัวแปรอิสระต่างๆ ซึ่งประกอบด้วยความยากง่ายของปัญหาในนโยบายที่เผชิญอยู่ ปัจจัยอื่นนอกเหนือโครงสร้างตัวบทนโยบาย และปัจจัยโครงสร้างตัวบทของนโยบายที่มีผลกระทบต่อตัวแปรตาม คือ การนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งสามารถวัดได้จากผลผลิตของนโยบายจากหน่วยงานต่างๆ ที่นำนโยบายไปปฏิบัติ การนำเอานโยบายไปปฏิบัติจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น การได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณและกำลังคนที่มีคุณภาพ ตลอดจนทรัพยากรอื่นๆ หรือไม่ นโยบายที่จะประสบความสำเร็จมักเป็นนโยบายที่มอบหมายให้หน่วยงานที่มีอยู่แล้วหรือหน่วยงานที่สร้างขึ้นใหม่ ซึ่งได้รับแรงผลักดันจากกลุ่มการเมืองที่มีอำนาจในขณะนั้น นอกจากนี้จำนวนจุดตัดสินใจของนโยบายต่างๆ ย่อมมีมากน้อยต่างกัน ยิ่งจำนวนจุดตัดสินใจมีมากเท่าใด ความล่าช้าในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติก็ย่อมมีมากขึ้น เท่านั้น ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นโยบายของรัฐบาลกลางมักประสบปัญหามากกว่ารัฐบาลส่วนท้องถิ่น และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติก็คือ ความยากง่ายของปัญหานโยบาย ซึ่งผู้กำหนดนโยบายควรที่จะให้ความสนใจก่อนที่จะออกนโยบาย จากแนวความคิดดังกล่าวสามารถแสดงได้ดังภาพประกอบ 2



ภาพประกอบ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติของ

Daniel A. Mazmanian และ Paul A. Sabatier

นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีปัจจัยหลายปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ ในการวิเคราะห์การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติได้ใช้หลายปัจจัยมาศึกษา ซึ่งจากผลการศึกษาของนักวิชาการที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ จึงสามารถสังเคราะห์แนวความคิดอันเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ซึ่งผู้วิจัยจะได้กล่าวขยายรายละเอียดดังต่อไปนี้

3. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของนโยบาย

3.1 ความชัดเจนของนโยบาย

มาร์ติน เรนน์ (Rein, 1983: 128) ได้กล่าวว่า ความชัดเจนของนโยบายถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ที่มีผลต่อความสำเร็จของนโยบายและกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งสามารถจำแนกองค์ประกอบย่อยของนโยบายออกเป็น 2 ประการ คือ ประการแรก ความสอดคล้องของนโยบายต่อสภาพปัญหา การกำหนดให้นโยบายมีความสอดคล้องต่อสภาพปัญหานั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยกรอบแนวความคิดเชิงทฤษฎีมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์อย่างถูกต้อง โดยการกำหนดสาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหานั้นจะนำไปสู่การแก้ปัญหาได้ถูกต้องและตรงประเด็นมากที่สุด การกำหนดนโยบายแต่ละครั้งจึงต้องมีระยะเวลาเพียงพอที่จะดูความสอดคล้องต่อสภาพปัญหาและความสามารถในการนำนโยบายไปปฏิบัติได้จริง ประการที่สอง ความชัดเจนด้านวัตถุประสงค์และเป้าหมาย มาร์ติน เรนน์ (Rein, 1983: 28) ได้อ้างถึง แมสมาเนียนและซาบาเทียร์ (Masmanian; & Sabatier, 1980: 542 – 545) ว่านโยบายจะต้องมีความชัดเจนในด้านวัตถุประสงค์และเป้าหมาย จึงจะสามารถนำไปปฏิบัติในระดับพื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายได้ ซึ่งจะต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบที่สำคัญ 6 ประการ คือ (1) มีการจัดลำดับวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน (2) มีทรัพยากรเพียงพอให้กับทีมงาน (Staff) เพื่อให้สามารถปฏิบัติและติดตามงานในระดับพื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายได้ตามวัตถุประสงค์ (3) การมอบหมายภาระงานให้กับหน่วยงาน โดยหน่วยงานนั้นต้องมีความพร้อมในการนำนโยบายไปปฏิบัติได้จริง (4) มีการแบ่งภาระงานระหว่างหน่วยงาน เพื่อนำไปสู่การประสานงานกันตามสายการบังคับบัญชาภายในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงาน (5) มีการกำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์ ของหน่วยงานเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของนโยบาย และ (6) เปิดโอกาสให้กลุ่มที่มีส่วนเกี่ยวข้องกันนโยบายได้เข้าไปมีบทบาทในการประเมินผลกลุ่ม เป้าหมายของนโยบาย ตลอดจนประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานด้วย ในขณะที่ แฮมเบิลตัน (Hambleton, 1983: 407) ได้กล่าวว่า ความพยายามที่จะกำหนดวัตถุประสงค์ของเป้าหมายอย่างชัดเจนให้กับหน่วยงานระดับปฏิบัตินั้น บางครั้งวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นอาจจะมีความคลุมเครือขาดความชัดเจนได้ เนื่องจากสาเหตุบางประการ คือ ประการแรก ความซับซ้อนของนโยบายมีมาก จนทำให้ไม่ทราบว่าจะวัตถุประสงค์นั้นเป็นวัตถุประสงค์ของนโยบายใดกันแน่ ทำให้ไม่อาจกำหนดดัชนีชี้วัดอย่างชัดเจนได้ ประการที่สอง ความไม่แน่นอนของนโยบาย ซึ่งเกิดจากผู้บริหารในระดับสูงยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ในตัวนโยบายอย่างถ่อง

แท้ ทำให้ข้าราชการระดับล่างนโยบายไปปฏิบัติไม่ตรงวัตถุประสงค์ที่แท้จริง และประการสุดท้าย ความขัดแย้งกันระหว่างผู้กำหนดนโยบายและผู้ดำเนินนโยบายไปปฏิบัติ

จะเห็นได้ว่า ความชัดเจนของนโยบาย เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

3.2 ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ

กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้นจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์การหรือหน่วยงาน (Agencies) ที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งลักษณะโครงสร้างของหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องดังกล่าว จึงนำมาพิจารณาในการวิจัยครั้งนี้ 3 ประการ คือ ประการแรก การพึ่งพิงระหว่างหน่วยงาน (Interdependence) แคทซ์ และ คาห์น (Katz; & Kahn. 1978: 163) ได้กล่าวว่าการพึ่งพิงระหว่างหน่วยงานเกิดจากแนวความคิดทฤษฎีเรื่ององค์การระบบเปิด (Open System) ซึ่งหน่วยงานจะต้องมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมภายนอก ทำให้องค์การต้องมีการพึ่งพิงกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับความอยู่รอดของหน่วยงาน นอกจากนี้ ไอเคน และ เฮจ (Aiken; & Hage. 1968: 919) ได้กล่าวถึง การพึ่งพิงระหว่างหน่วยงาน ตามแนวทางศึกษาการพึ่งพิงระหว่างหน่วยงานสาธารณะสุขกับหน่วยที่รับผิดชอบด้านสวัสดิการสามารถพิจารณาได้ 4 รูปแบบ คือ (1) การพึ่งพาด้ำนงบประมาณ (2) การพึ่งพิงด้านบุคลากร เช่น การแลกเปลี่ยนหรือยืมบุคลากรระหว่างหน่วยงาน (3) การแลกเปลี่ยนโดยส่งกลุ่มประชากรเป้าหมายที่เป็นคนไข้หรือผู้ขอรับบริการให้กันและกันระหว่างหน่วยงาน และ (4) การมีนโยบายที่ทำร่วมกัน การพึ่งพิงระหว่างหน่วยงานเช่นนี้ มีลักษณะที่เรียกว่าการพึ่งพิงซึ่งกันและกัน (Reciprocal Interdependence) คือ หน่วยงานต่างๆ ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ ในขณะที่ เพอร์เฟอร์ และ ซาลันซิก (Preffer; & salancik. 1977: 94) เรียกว่า Symmetric Interdependence นั้นเอง ซึ่งจะมีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติของหน่วยงาน เพื่อให้เป้าหมายของนโยบายบรรลุผลได้ต่อไป ประการที่สอง การประสานงานระหว่างหน่วยงาน (Coordination) การประสานงานระหว่างหน่วยงานเป็นรายละเอียดปลีกย่อยจากการ พึ่งพิงระหว่างหน่วยงาน คือ จะเน้นถึงความร่วมมือของหน่วยงานในการดำเนินงานร่วมกัน ขาดฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไปไม่ได้ โดยมุ่งเน้นในเชิงพฤติกรรมมากกว่าผลลัพธ์ จากการศึกษาของ ลิทวาค และ ฮิลตัน (Litwak; & Hylton. 1962: 395-420) พบว่า การประสานงานระหว่างหน่วยงานมี พื้นฐานมาจากปัจจัยที่สำคัญ 4 ประการ คือ (1) ระดับการพึ่งพิงระหว่างหน่วยงานว่ามีมากน้อยเพียงใด (2) ระดับความตระหนัก (Awareness) ถึงปัญหาของหน่วยงาน (3) การกำหนดมาตรฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมของหน่วยงาน และ (4) จำนวนของหน่วยงาน และประการสุดท้าย การสนับสนุนจากหน่วยงานระดับเหนือขึ้นไป มาร์ติน เรนน์ (Rein. 1983: 123-127) กล่าวว่า การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับเหนือขึ้นไปนั้น จะทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติเกิดความราบรื่นขึ้น ซึ่งการสนับสนุนจากหน่วยงานในระดับเหนือขึ้นไป เช่น การฝึกอบรมให้ความรู้ ทฤษฎีและการปฏิบัติ แต่บางครั้งการนำนโยบายไปปฏิบัติ

อาจจะไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับเหนือขึ้นไปอย่างเพียงพอ เนื่องจากความขัดแย้งในเรื่องอำนาจและผลประโยชน์ ซึ่งจะนำไปสู่ความล้มเหลวของนโยบายได้ในที่สุด

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ มีปัจจัยหลายปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

3.3 ลักษณะผู้ปฏิบัติ

ตามแนวความคิดของ ไบรอันท์ และ ไวท์ (Bryant; & White. 1982: 112–114) “ผู้ปฏิบัติ” จะปฏิบัติงานอยู่ในระดับพื้นที่ใกล้ชิดกับกลุ่มเป้าหมายของนโยบายมากที่สุด ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้ปฏิบัติในการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้นมีดังต่อไปนี้ (1) ทรัพยากรไม่สอดคล้องหรือไม่เหมาะสมกับภาระงานที่ได้รับมอบหมาย (2) ต้องเผชิญกับความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่อบริการของรัฐที่มีมากขึ้นเรื่อยๆ (3) เป้าหมายของหน่วยงานที่สังกัดอาจจะมีหลายอย่างหรือเป้าหมายไม่ชัดเจน ก่อให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติงาน (4) การปฏิบัติงานบางครั้งแม้จะบรรลุวัตถุประสงค์ แต่ก็ยากที่จะวัดออกมาให้เห็นอย่างประจักษ์ได้ และ (5) ความร่วมมือของประชาชนกลุ่มเป้าหมายในการปฏิบัติงานมักจะเกิดได้ยาก จะเห็นได้ว่าในความเป็นจริงของการปฏิบัติงานนั้น ผู้ปฏิบัติต้องเผชิญกับเงื่อนไขหลายประการ ทั้งประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ลักษณะของหน่วยงานและตัวของผู้ปฏิบัติเองที่จะต้องมีความรู้ ความสามารถ ความตั้งใจในการทำงาน และการปรับตัวอย่างเหมาะสม ดังนี้ (1) ด้านความรู้ความสามารถที่ผู้ปฏิบัติพึงมี ตามแนวความคิดของ ลิพพิทท์ (Lippitt. 1958: 288) 8 ประการ ประกอบด้วย (1) ความสามารถและทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามหรือการสังเกตในขณะปฏิบัติงานของบุคคลแต่ละกลุ่ม (2) ความรู้ทางด้านทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลง คือ การมีความรู้ความสามารถในการประยุกต์ทฤษฎีต่างๆ ไปใช้ในทางปฏิบัติ (3) ความรู้ด้านจริยธรรม คือ ต้องมีความรู้ ความเข้าใจทั้งด้านจริยธรรมและค่านิยมของสังคมด้วย (4) ความสามารถในการให้คำแนะนำ ชี้แนะ เพื่อแก้ไขปัญหา (5) ความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ในโลกวิชาการมาสู่โลกแห่งความเป็นจริงในทางปฏิบัติ (6) ความรู้ความเข้าใจด้านมนุษย์และสังคม (7) ความพร้อมที่จะปฏิบัติงานท่ามกลางกลุ่มบุคคลหลายๆ ลักษณะ และ (8) ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของนโยบาย ถ้าผู้ปฏิบัติมีความเข้าใจที่แตกต่างกันจะทำให้เกิดผลตามมา 3 ประการ คือ ประการที่แรก ความเข้าใจในนโยบายระหว่างผู้ปฏิบัติแตกต่างกัน ก่อให้เกิดความสับสนในวัตถุประสงค์ของนโยบาย ประการที่สอง ทิศทางการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติจะดำเนินไปตามความพอใจของแต่ละคน ประการสุดท้าย คือ ความล้มเหลวของนโยบายจะเกิดขึ้น จากความรู้ในลักษณะต่างๆ นั้นจะมีขอบข่ายที่กว้างมาก ยากที่จะมีความรู้ได้ทั้งหมด แต่ในการปฏิบัติงานก็มีความจำเป็นที่ผู้ปฏิบัติแต่ละคนต้องมีความรอบรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย (2) ด้านความตั้งใจในการทำงาน ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากพฤติกรรมการทำงานให้บริการแก่ประชาชน อาทิ เช่น การปฏิบัติงานโดยไม่ย่อท้อต่อความเหน็ดเหนื่อย มีความตั้งใจในการให้บริการแก่ประชาชน และการไม่มีอคติต่อประชาชนกลุ่มเป้าหมาย คือ ปฏิบัติต่อประชาชนทุกคนด้วยความเท่าเทียมกัน

ไม่มีการเลือกปฏิบัติ (3) ด้านการปรับตัวของผู้ปฏิบัติงาน ตามแนวความคิดของ ลิปสกี (Lipsky. 1980: 15) ได้กล่าวว่า การปรับตัวของผู้ปฏิบัติ ประกอบด้วย (1) ผู้ปฏิบัติต้องพยายามปรับตัวให้สอดคล้องกับความไม่แน่นอนของสถานการณ์ (2) ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในการให้บริการในลักษณะต่างๆ มีความยืดหยุ่นตามสภาวะแวดล้อมที่แตกต่างกัน (3) สร้างความน่าเชื่อถือให้เกิดขึ้นกับประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

เพราะฉะนั้น จึงสรุปได้ว่าปัจจัยด้านหน่วยงานจะมีผลต่อปัจจัยด้านผู้ปฏิบัติ เกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ความตั้งใจในการทำงานและการปรับตัวของผู้ปฏิบัติ จะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติด้วย

3.4 ความเพียงพอของทรัพยากร

การจัดสรรทรัพยากรให้ประสบผลสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้น ต้องมีทุนเป็นปัจจัยสนับสนุน มีเวลาที่เหมาะสม รวมทั้งความพร้อมของทีมงาน ซึ่งมีเพียงพอต่องานที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจนอำนาจที่จำเป็นต้องใช้ในสนับสนุนการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความราบรื่นและรวดเร็ว แต่ในการวิจัยครั้งนี้จะเน้นเกี่ยวกับทรัพยากรด้านงบประมาณและจำนวนบุคลากรเท่านั้น เนื่องจากมักถูกกล่าวถึงในผลงานของนักวิชาการที่ศึกษาเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างแพร่หลาย ดังต่อไปนี้ ปัจจัยด้านงบประมาณ (Financial Resources) ถือเป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยมีผลกระทบที่สำคัญ คือ เป็นปัจจัยเสริมให้นโยบายบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งข้าราชการในระดับปฏิบัติมีแนวโน้มที่จะทำตามทางที่กำหนดไว้ในนโยบาย เนื่องจากแต่ละคนได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณ ชำบาร์เทียร์ และ แมสมาเนียน (Sabatier; & Mazmanian. 1981 อ้างถึงใน ศุภชัย ยาวะประภาส. 2538: 111) ได้กล่าวว่า นโยบายจะประสบความสำเร็จได้ ต้องได้รับการสนับสนุนด้านการเงินอย่างเพียงพอ แต่จะต้องระวังในเรื่องการแสวงหาผลประโยชน์จากงบประมาณของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ดังนั้นงบประมาณจึงกลายเป็นองค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของบุคคลแต่ละคน ที่เข้ามามีส่วนรับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ตลอดจนความราบรื่นที่เกิดขึ้นในกระบวนการปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนก็อยู่กับงบประมาณเป็นสำคัญ ปัจจัยด้านจำนวนบุคลากรหรือทีมงาน (Staffs) มีเพียงพอหรือไม่เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณงานที่รับผิดชอบ ซึ่งจำนวนบุคลากรที่ไม่เพียงพอย่อมเป็นอุปสรรคต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ เอดเวิร์ดส์ (Edwards. 1981 อ้างถึงใน ศุภชัย ยาวะประภาส. 2538: 112) กล่าวว่า จำนวนบุคลากรที่จะนำนโยบายไปปฏิบัติ ตามปกติจะต้องเพียงพอต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งหากขาดแคลนกำลังคนก็จะมีผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบาย นอกจากปัญหาด้านปริมาณกำลังคนแล้ว ปัญหาด้านคุณภาพของบุคลากรก็เป็นปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งด้วย ซึ่งยิ่งนโยบายเกี่ยวข้องกับปัญหาทางเทคนิคมากเท่าใด ความต้องการบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้านก็ยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น และยิ่งมีความต้องการมากความขาดแคลนจะมากตามไปด้วย ปัจจัยด้านบริการ เอดเวิร์ดส์ (Edwards. 1981 อ้างถึงใน ศุภชัย ยาวะประภาส. 2538: 112) กล่าวว่า การขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ทำ

การ ที่ดิน เครื่องมือเครื่องใช้ และเครื่องอำนวยความสะดวกอื่นๆ จะมีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ เช่นเดียวกับการขาดแคลนงบประมาณและกำลังคน

จึงกล่าวได้ว่า ความเพียงพอของทรัพยากร เกี่ยวกับปัจจัยด้านงบประมาณ จำนวนบุคลากร และปัจจัยด้านบริการนั้น ก็มีผลกระทบต่อความสำเร็จและล้มเหลวในการนำนโยบายไปปฏิบัติด้วย

3.5 การมีส่วนร่วมของประชาชน

ตามแนวความคิดของ แวน มิเตอร์ และ แวน ฮอร์น (Van Meter; & Van Horn. 1975: 447) แสดงให้เห็นว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติไม่ได้จำกัดเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายเดียว ประชาชนก็มีฐานะเป็นสภาพแวดล้อมของระบบการส่งมอบนโยบาย (The Policy Delivery System) ซึ่งเป็นผู้คอยกระตุ้นและคอยรับผลจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยสภาพแวดล้อมของระบบจะมีอิทธิพลต่อส่วนต่างๆ ของระบบโดยตรง ได้แก่ ส่วนที่เป็นความต้องการและทรัพยากร กระบวนการกำหนดนโยบาย ตัวนโยบาย และส่วนที่เป็นการนำนโยบายไปปฏิบัติ หากไม่พิจารณาถึงการตอบรับของประชาชนที่อยู่ในแต่ละสภาพแวดล้อมในระหว่างการนำนโยบายไปปฏิบัติด้วย จะทำให้ผู้ปฏิบัติขาดข้อมูลข่าวสารที่จะประเมินความสำเร็จของนโยบาย และขาดการสนับสนุนต่อการบรรลุผลสำเร็จของนโยบายได้ อี สจิวัด แชพบิน (E. Steward Chapin อ้างถึงใน พิชัยยุทธ สิงห์สหาย. 2546: 12) ได้แบ่งรูปแบบของการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 แบบ ดังนี้ (1) การมีส่วนร่วมในการประชุม (Attendance at Meeting) (2)การมีส่วนร่วมออกเงิน (Financial Contribution) (3) การมีส่วนร่วมเป็นกรรมการ (Membership on Committees) (4) การมีส่วนร่วมเป็นผู้นำ (Position of Leadership) ในขณะที่ เจมส์ คัดดี้ บีนทอง (2525: 11 – 13) ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 4 ขั้นตอน คือ (1) การมีส่วนร่วมในการค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหา (2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม (3) การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน (4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ส่วน อคิน รพีพัฒน์ (2527: 107– 111) ได้กำหนดช่วงจังหวะและแบ่งระยะการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนี้ (1) การค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหา ตลอดจนแนวทางแก้ไข (2) การตัดสินใจ เลือกแนวทางและวางแผนพัฒนาแก้ไขปัญหา (3) การปฏิบัติตามแผน (4) การประเมินผลกิจกรรม ซึ่งจากแนวความคิดของการมีส่วนร่วมของประชาชนดังกล่าว ผู้วิจัยได้สรุปรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนออกเป็น 3 รูปแบบ คือ รูปแบบแรก การมีส่วนร่วมในการคิด ได้แก่ การคิดค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหา รูปแบบที่สอง การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ได้แก่ ร่วมประชุม ร่วมลงแรง ร่วมลงทุน และรูปแบบที่สาม การมีส่วนร่วมในการติดตามผล ได้แก่ ร่วมเป็นผู้ติดตามผลการดำเนินงาน

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถทำได้หลายทางขึ้นอยู่กับกิจกรรมและขั้นตอนของกิจกรรมนั้น หากเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริงแล้วควรจะให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในทุกๆ กิจกรรมและทุกๆ ขั้นตอน จากแนวความคิดข้างต้น จึงกล่าว

ได้ว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน มีผลกระทบต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติด้วย

4. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ตามแนวความคิดของ George C. Edwards and Ira Sharkansky แสดงให้เห็นว่า การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน จะทำให้ทราบผลการดำเนินงานว่าเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง หากไม่มีการติดตามผลอาจก่อให้เกิดผลเสียต่อนโยบายหรือโครงการต่างๆ ได้

จึงกล่าวได้ว่า การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน มีผลกระทบต่อความสำเร็จและล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ดังนั้นการศึกษาก่อนนำนโยบายไปปฏิบัติทั้งในด้านการรอบความคิด ทฤษฎี แนวทางการนำนโยบายไปปฏิบัติ ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ และตัวแบบในการวิเคราะห์การนำนโยบายไปปฏิบัติ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ และต่อกระบวนการนโยบายสาธารณะทั้งหมดด้วย

2. แนวความคิดเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ปัญหาความยากจนและช่องว่างแห่งการพัฒนาระหว่างกลุ่มคนต่างๆ ในสังคม ยังคงเป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่ การขาดโอกาสที่จะเข้าถึงแหล่งเงินในระบบเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งของปัญหาความยากจนที่เกิดขึ้น สถาบันการเงินโดยทั่วไปไม่สามารถกระจายสินเชื่อไปสู่คนจนได้ เนื่องจากคนจนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอน และขาดหลักทรัพย์ค้ำประกันในการกู้ยืม จึงทำให้ชาวบ้านคิดที่จะตั้งองค์กรการเงินเป็นของตนเองขึ้นมาเพื่อเป็นกองทุนของชุมชนที่สมาชิกสามารถหยิบยืมไปใช้จ่ายในสิ่งจำเป็นได้ไม่ว่าจะเป็นเพื่อประกอบอาชีพและค่าใช้จ่ายต่างๆ ซึ่งองค์กรการเงินของชุมชนได้เริ่มครั้งแรกเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2508 โดยมีการก่อตั้งกองทุนหมู่บ้านสระคู ณ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ในขณะเดียวกันก็มีการจัดตั้งกลุ่มเครดิตยูเนียนศูนย์กลางเทวาในเขตชุมชนเมือง ระเวกดินแดงและห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร จากนั้นขบวนการเครดิตยูเนียนก็ได้ขยายเพิ่มขึ้นทั้งในเขตเมืองและชนบท โดยส่วนหนึ่งเริ่มจากฐานความสัมพันธ์ของสมาชิกโบสถ์คริสต์ ปัจจุบันได้รวมตัวกันเป็นเครือข่ายชุมชนสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย มีกลุ่มและสหกรณ์เครดิตยูเนียนกระจายอยู่ทั่วประเทศ ประมาณ 660 กลุ่ม มีสมาชิกประมาณ 2.2 แสนราย มีเงินออมประมาณ 2,200 ล้านบาท ต่อมาในปี พ.ศ. 2517 กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ได้ทำการส่งเสริมจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขึ้น โดยพุ่งเป้าไปที่ประชาชนในเขตชนบท และในช่วงใกล้เคียงกันก็มีการตั้งองค์กรการเงินของชาวบ้านในรูปแบบต่างๆ เกิดขึ้น ทั้งที่เป็นการริเริ่มของชาวบ้านเองและที่ปรับปรุงแบบมาจากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เช่น ในปี พ.ศ. 2523 มีการ

จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์บ้านคีรีวง และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการพัฒนาคุณธรรมครบวงจรชีวิต บ้านน้ำขาว อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ในปี พ.ศ. 2525 มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ตำบลคลองเปี้ยะ ในปี พ.ศ. 2528 ได้จัดตั้งกองทุนชาวประมงชายฝั่ง บ้านปากบาง อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา และในปี พ.ศ. 2530 ได้จัดตั้งกองทุนชะกาด บ้านควนโตะหลง จังหวัดสตูล ซึ่งส่วนใหญ่จัดตั้งขึ้นโดยปราชญ์ชาวบ้านที่มองเห็นปัญหาด้านการเงินของชุมชน จึงหันมาพัฒนาชุมชนของตนเอง โดยการการจัดตั้งองค์กรการเงินขึ้นในชุมชนบนพื้นฐานของการพึ่งตนเอง ต่อมาประมาณปี พ.ศ. 2525 เป็นต้นมาในเขตชุมชนเมืองเป็นช่วงที่เศรษฐกิจกำลังเฟื่องฟูและขยายตัว จึงมีกระแสการไล่รื้อชุมชนแออัดทั้งที่อาศัยอยู่บนที่ดินของรัฐและเอกชน เพื่อนำที่ดินไปใช้ประโยชน์ทางธุรกิจ จึงได้มีองค์กรพัฒนาเอกชนลงพื้นที่ไปทำงานร่วมกับชาวบ้าน โดยเน้นในเรื่องของการต่อสู้เพื่อป้องกันการไล่ที่ แต่ก็ไม่แพร่หลายมากนักจนกระทั่งปี พ.ศ. 2530 ก็เริ่มมีการขยายตัวมากยิ่งขึ้นจากการส่งเสริมของ “องค์กรนานาชาติเพื่อร่วมกันพัฒนา” (ฟิวดเตอร์) จนเกิดกลุ่มออมทรัพย์ขึ้นประมาณ 40 กลุ่มระหว่างปี พ.ศ. 2530 – 2534 ส่วนในชนบทก็มีองค์กรพัฒนาเอกชน เช่น มูลนิธิพัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้ มูลนิธิพัฒนาอีสาน มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย เป็นต้น เข้าไปส่งเสริมในเรื่องกลุ่มออมทรัพย์ควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านอื่นๆ เช่น ธนาคารข้าว กลุ่มสมุนไพร กลุ่มอาชีพ เป็นต้น ขณะที่ในปี พ.ศ. 2532 ธนาคารหมู่บ้านอันเนื่องมาจากพระราชดำริก็ได้เริ่มขึ้นโดยการส่งเสริมของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปัจจุบันได้เกิดกลุ่มธนาคารหมู่บ้านกระจายไปทั่วประเทศ ประมาณ 1,500 กลุ่ม มีสมาชิกประมาณ 133,000 ราย มีเงินออมประมาณ 210 ล้านบาท ต่อมาในปี พ.ศ. 2533 ขบวนการองค์กรการเงินชุมชนกลายเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ธรรมะเมื่อ พระสุบิน ปณีโต ได้จัดตั้งกลุ่ม “สัจจะออมทรัพย์” เพื่อการพัฒนาคุณธรรมครบวงจรชีวิตขึ้นที่วัดไผ่ล้อม จังหวัดตราด ซึ่งปัจจุบันมีกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ในพื้นที่จังหวัดตราดจำนวน 157 กลุ่ม มีเงินออม 157 ล้านบาทและยังขยายไปทั่วประเทศอีกด้วย ในปี พ.ศ. 2535 รัฐบาลโดย นายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี ได้อนุมัติเงิน 1,250 ล้านบาท เพื่อดำเนินโครงการพัฒนาคนจนในเมือง โดยการจัดตั้งสำนักงานพัฒนาชุมชนเมือง (พชม) ขึ้นเป็นหน่วยงานพิเศษสังกัดการเคหะแห่งชาติ ให้มีหน้าที่สนับสนุนคนจนในเมืองให้มีความมั่นคงด้านรายได้ ที่อยู่อาศัย และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งสำนักงานพัฒนาชุมชนเมือง (พชม) ได้ใช้การออมทรัพย์และสินเชื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนา โดยการส่งเสริมให้คนจนในเมืองได้จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ขึ้นในชุมชน รวมทั้งประสานความร่วมมือกับชุมชนที่มีองค์กรการเงินอยู่แล้วมาทำงานร่วมกัน ซึ่งการส่งเสริมกลุ่มออมทรัพย์มิได้มีรูปแบบที่ชัดเจนเป็นของตนเอง เพราะต้องการให้องค์กรชุมชนได้คิดและทำกันเอง จนทำให้เกิดกลุ่มออมทรัพย์ในชุมชนแออัดเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันมีประมาณ 1,000 กลุ่ม มีเงินออมรวมกันประมาณ 600 ล้านบาท ต่อมาในปี พ.ศ. 2540 ได้เกิดมิติใหม่ขององค์กรการเงินในชุมชนแออัด เมื่อกลุ่มออมทรัพย์ในชุมชนแออัดทั่วประเทศได้ร่วมมือกันเป็นเครือข่าย โดยกลุ่มออมทรัพย์ในพื้นที่เดียวกันรวมตัวกันเป็นเครือข่าย มีคณะกรรมการเครือข่าย ทำหน้าที่สนับสนุนกลุ่มออมทรัพย์ในเครือข่ายของตนเองรวมทั้งขยายความร่วมมือไปยังเครือข่าย

อื่นๆ ทั่วประเทศ ปัจจุบันขอขยายความร่วมมือขององค์กรการเงินมิได้จำกัดเฉพาะเมืองและชนบทเท่านั้น เพราะหลังจากมีการจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ขึ้นในปี พ.ศ. 2543 ซึ่งมีขอขยายในการสนับสนุนความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนทั้งเมืองและชนบท ทำให้องค์กรการเงินมีการเชื่อมโยงระหว่างเมืองกับชนบทอย่างเป็นทางการ ปัจจุบันองค์กรการเงินผู้มีรายได้น้อยในประเทศไทยมีประมาณ 40,000 กลุ่ม มีสมาชิกประมาณ 3 ล้านคน มีเงินออมรวมกันประมาณ 10,000 ล้านบาท จากความเป็นมาของนโยบายหรือโครงการต่างๆ เกี่ยวกับกองทุนพัฒนาชนบท จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2544 ได้มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขึ้นเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนพัฒนาอาชีพ สร้างงานสร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการกองทุนของตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพในการสร้างความเข้มแข็งด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจของประชาชนที่จะนำไปสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน อันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต โดยมีเป้าหมายการดำเนินการใน 70,865 หมู่บ้าน และชุมชนเมืองประมาณ 4,000 ชุมชน ใช้งบประมาณ 75,000 ล้านบาท

3. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยต่างประเทศ

คอลิน มิคเซล (Colin. 1999: Abstract) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “กลุ่มผู้ให้กู้ยืมในแคนาดาและสหรัฐอเมริกา” ผลการศึกษาวิจัยพบว่า จากการบันทึกรูปแบบของทฤษฎีไว้มากมายเพื่ออธิบายความสำเร็จ จากกลุ่มผู้ให้กู้ยืมที่หลากหลาย แต่ก็ไม่ได้กล่าวถึงความเหมาะสมของผลกระทบจากหลายๆ ด้านในแคนาดาและสหรัฐอเมริกา เนื่องจากมีความแตกต่างกันอย่างมากทางเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม จึงมีการโต้แย้งเรื่องรูปแบบจำลอง ที่อธิบายความเป็นอยู่ของกลุ่มผู้ให้กู้ยืมในแคนาดาและสหรัฐอเมริกา จึงได้เปิดโอกาสให้เสนอข้อเท็จจริงที่สนับสนุนแบบจำลอง

บลาร์ท, นิติน, แท็ง, และ ส่วย เยน (Bhatt; Nitin; Tang; & Shui Yan. 2001: Abstract) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดตั้งกองทุนกู้ยืมในสหรัฐอเมริกา : ศึกษาด้านสังคม การเงินการธนาคาร และการบริหารงาน ผลการศึกษาวิจัยพบว่า จากการประเมินผลด้านเศรษฐกิจและการดำเนินการของกองทุนกู้ยืม มีการเติบโตในช่วง 10 ปี ถือเป็นเครื่องมือกระตุ้นชาวรากหญ้าในสหรัฐอเมริกา ถึงแม้ว่าจะติดขัดบ้างจากรายงาน แต่ก็แสดงให้เห็นว่าผลกระทบด้านเศรษฐกิจของการกู้ยืม การได้รับความเสียหายจากด้านอื่นๆ ด้านสังคม ด้านการเงินการธนาคาร ความท้าทายในการบริหารงาน ซึ่งความท้าทายจากตัวแบบนี้ ทำให้มีการศึกษาและวิเคราะห์เชิงลึกของกองทุนกู้ยืมในประเทศแอฟริกาใต้

โกเมซ, ราฟาเอล, แซนเดอร์ และ อีลิค (Gomez; Rafael; Santor; & Eric. (2001: Abstract) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “สมาชิกมีสิทธิกู้ยืม : ศึกษาผลกระทบของต้นทุนและลักษณะ

ผู้ให้กู้ของกองทุนกู้ยืม” ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ลูกจ้างที่ประสบความสำเร็จจากการให้กู้ยืมใช้ ทฤษฎีจากต้นทุนทางสังคมและผลกระทบจากการเจรจา มีการพยายามรวมบัญชีความแตกต่างจาก เงินที่หามาได้ เพื่อเป็นตัวอย่างของผู้ยืมกองทุนกู้ยืม สำหรับต้นทุนทางสังคม ความสัมพันธ์ทาง สังคมนั้น ง่ายต่อการกระทำที่อ่อนไหวของกลุ่มผู้จัดทำกองทุนให้สำเร็จ และแสดงให้เห็นว่าต้นทุน ทางสังคมเป็นความตั้งใจที่ดีของลูกจ้างที่จะได้เงินเลี้ยงชีพ

กรานิตัส, อาร์คแมน, ชีฮัน และ ไดร (Granitsas; Alkman; Sheehan; & Deidr. 2001: Abstract) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ลัทธินายทุนของชาวรากหญ้า” ผลการศึกษาวิจัย พบว่า ในแถบเอเชียความเจริญเติบโตของกองทุนกู้ยืม เพื่อช่วยเหลือคนยากจนได้บรรลุผลใน ครั้งแรก การจัดตั้งกองทุนกู้ยืมส่วนมากจะเริ่มจากผู้หญิงที่มีครอบครัวแล้ว ซึ่งในประเทศฟิลิปปินส์ สมัยประธานาธิบดี Gloria Macapagal Arroyo ได้จัดทำแผนกองทุนกู้ยืม ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้เธอ ต่อสู้จากการต่อต้านจากพรรคการเมือง แต่ถ้ากองทุนกู้ยืมมีการปะทะจากพรรคการเมืองไม่รุนแรง กองทุนกู้ยืมทั่วโลกก็จะยากที่จะมีผลกำไร อย่างไรก็ตามก็ดีรัฐบาลสามารถช่วยได้ โดยการจัดหาแหล่ง เงินทุนเพื่อให้กองทุนเจริญเติบโตต่อไป

เนิร์ส ทิมอที เฮช. (Timothy H. 2001: Abstract) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การ ประชุมกองทุนกู้ยืม : ศึกษาการบริการลูกหนี้และการประกัน” ผลการศึกษาพบว่า มีผลกระทบ ของกองทุนกู้ยืมในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากกองทุนมีขนาดเล็กและผู้บริหารกิจการได้จัดหา Credit ที่มีความน่าเชื่อถือ เพื่อสร้างและขยายธุรกิจ จากการสำรวจลักษณะไม่เป็นทางการของ องค์กรและหนทางไปสู่การกู้เงินรายย่อยที่ออกแบบจากความจำเป็นทางธุรกิจตามที่ได้มีการ ประเมินจากความสำเร็จยืนยันว่า รูปแบบที่ไม่เป็นทางการขององค์กรมีกิจกรรมที่ชี้ให้เห็นว่า กองทุนกู้ยืมมีความสำคัญไม่ได้แต่เฉพาะวงการธุรกิจเท่านั้น แต่ในส่วนของผู้บริหารองค์กร จำเป็นต้องหาแหล่งบริการทางการเงินการธนาคารที่คอยสนับสนุนช่วยเหลือได้ดีกว่า ในส่วน ภูมิภาคพบว่า เป้าหมายด้านเศรษฐกิจและความยากจนลดลง เมื่อมีการสนับสนุนจากแหล่ง การเงิน

โพลาคอ ซูแรนสกี และซาฮา (Suransky; & Sasha. 2003: Abstract) ได้ ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การให้คนจนได้มี Credit บ้าง” ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ด้านความมั่นคง ในอเมริกานั้น กองทุนกู้ยืมจะทำงานตามทฤษฎีที่เป็นไปตามสถานการณ์โลกที่มีคนจนอยู่มาก ถ้า เข้าถึงต้นทุนได้ก็จะสามารถทราบพฤติกรรมกรรมการออมและการลงทุน ผลกระทบอย่างกว้างขวางจะ กระจายอยู่ตามธรรมชาติ และจะมีนายทุนคอยยับยั้งโดยใช้กลยุทธ์ในการจัดตั้งกองทุนกู้ยืม ซึ่ง เป็นที่ถกเถียงกันระหว่างพรรคการเมือง

โควดูรี และ พรอบเบล รอย (Chowdhury; & Roy. 2005: Abstract) ได้ทำการศึกษา วิจัยเรื่อง “กลุ่มผู้กู้ยืม : ศึกษาจากธนาคาร ผู้ให้กู้ยืม และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง” ผลการศึกษาวิจัย พบว่า รูปแบบของกลุ่มผู้กู้ยืมบนพื้นฐานการดูแลอย่างใกล้ชิดและตามหลักศีลธรรมนั้น ไม่ปรากฏ ความต่อเนื่องทางการเงินหรือผู้ดูแลผู้กู้เงินอย่างใกล้ชิด ซึ่งกลุ่มผู้กู้ยืมอาจจะมีการวางแผนภายใต้การ ดูแลอย่างใกล้ชิดกับผู้ให้กู้ยืมเพื่อการลงทุนตามโครงการซึ่งจะสำเร็จหรือล้มเหลวนั้นยังมีปัจจัยที่เป็น

องค์ประกอบ คือ ผู้กู้ และความเหมาะสมของหนี้สินร่วมกัน ในความเป็นจริงกลุ่มผู้กู้เป็นผู้วางแผนการเงินอย่างต่อเนื่องซึ่งอาจจะมีความสำเร็จในการรวมหนี้สิน

แมคอินทอชท์, ซีเรจ, วายดิกค์ และ บรูซี (McIntosh; Craig; Wydick; & Bruce. 2005 : Abstract) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การแข่งขันและกองทุนกู้ยืม” ผลการศึกษาวิจัยพบว่าการแข่งขันระหว่างสถาบันกองทุนกู้ยืม (MFIs) ในการพัฒนาประเทศนั้น ทำให้รูปแบบของพฤติกรรมของผู้กู้ที่ไม่หวังผลกำไรและแสดงความไม่มีมาตรฐาน สมาชิกส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพราะต้องการเข้าถึงผู้ให้กู้ อย่างไรก็ตาม ก็มีการแข่งขันหากำไรจากผู้กู้ แต่ดูเหมือนว่าผู้กู้ยืมจะยากจนลง ขณะที่การแข่งขันจะเข้มข้น มีการรวบรวมปัญหาของผู้กู้ยืมพบว่า มีการกู้ยืมจากหลายแหล่ง การกู้ยืมในระบบ การจัดตั้งกองทุนกู้ยืมทำให้ผู้กู้ยืมกู้ยืมเงินนอกระบบน้อยลง

ศรีวิสทะวา และ พาริตัส (Srivastava, & Paritosh. 2005: Abstract) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “บทสรุปของผู้ยากไร้และพื้นที่ว่างเปล่าในชุมชน” ผลการศึกษาวิจัยพบว่าการแข่งขันช่วยบรรเทาความยากจนและกำลังกระจายการพัฒนาผ่านตัวแทน องค์การสหประชาชาติได้มีคำสั่งให้มีการจัดตั้งกองทุนกู้ยืมเพิ่มขึ้น แต่ควรสร้างจิตสำนึกและหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน ส่งเสริมระหว่างหุ้นส่วนกับสถาบันการเงินการธนาคารในการจัดหาเงินทุนเพื่อบริการคนยากไร้ รวมทั้งให้เพิ่มความเข้าใจและขอบเขตของกองทุนกู้ยืมในอนาคต โดยกลุ่มสมาชิกสหประชาชาติจะจัดตั้งสมัชชานานาชาติหรือจุดศูนย์กลางในการปฏิบัติงานของกิจกรรมที่เป็นสากลประจำปี

อาฟเฟลค, อาร์เทอร์, เมลเลอร์ และ แมรี่ (Affleck; Arthur; Mellor; & Mary. 2006: Abstract) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ชุมชนการพัฒนาการเงิน : ศึกษาการแบ่งกลุ่มทางการตลาดกระจายสู่ท้องถิ่น” ผลการศึกษาวิจัยพบว่าการเงินการธนาคาร หากเศรษฐกิจและสังคมตกต่ำจะทำให้เสียเปรียบความเป็นส่วนตัวและชุมชนมีเล็กน้อยหรือเข้าไม่ถึงบริการหลักของการเงินการธนาคาร ซึ่งรัฐบาลของอังกฤษได้ส่งเสริมนโยบายด้านสังคม รวมทั้งการลงทุนทางสังคม กองทุนกู้ยืม สมัชชการเงินการธนาคาร และการพัฒนาสมัชชการเงินการธนาคาร (CDF) ได้ออกแบบสนับสนุนให้สร้างเศรษฐกิจท้องถิ่น รัฐบาลส่งเสริม CDF และกระตุ้นองค์กรท้องถิ่นสมัชชคนจน โดยชี้แนะหน้าที่ของ CDF ในชุมชน การสร้างความสัมพันธ์ในชุมชน และได้จัดให้มีการอภิปรายโดยสมัครใจ

ผลงานวิจัยในประเทศ

กมลลักษณ์ ดิษยพันธ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศักยภาพและปัญหาในการจัดการกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่” ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน ศักยภาพของสมาชิกและชุมชน รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาวิจัยพบว่า สมาชิกและกรรมการส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับกองทุนฯ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจในการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านและร่วมปฏิบัติตามระเบียบที่ตั้งไว้ และพบปัญหา

ในการจัดการกองทุนหมู่บ้านของสมาชิกและกรรมการ คือ เงินกองทุนไม่เพียงพอ ระยะเวลาการกู้สั้นเกินไป คณะกรรมการยังขาดเงินสนับสนุนในการบริหารจัดการและค่าตอบแทน

จันทร์เพ็ญ ยศธแสนย์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน : กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการ ผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ผลการศึกษายังพบว่า นโยบายกองทุนหมู่บ้านมีความชัดเจนและสอดคล้องกับสภาพปัญหา วงเงินกองทุนมีปริมาณเพียงพอแก่สมาชิก สมาชิกมีการเปลี่ยนแปลงด้านคุณภาพชีวิตเมื่อได้รับเงินกู้จากกองทุน คือ มีรายได้เพิ่มขึ้น อาหารการกินเพียงพอขึ้น และสุขภาพดีขึ้น ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน คือ ระเบียบกองทุนฯ มีเนื้อหามาก วงเงินกู้ที่น้อยจนไม่เพียงพอในการลงทุน ระยะเวลาส่งคืนเงินกู้สั้นเกินไป และสมาชิกไม่สนใจศึกษาระเบียบกองทุนฯ ไม่ค่อยเข้าร่วมประชุม

สุกิจ เรียมประเสริฐ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนที่เป็นสมาชิกกองทุนชุมชนเมืองกรุงเทพมหานคร ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนต่อนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ผลการศึกษายังพบว่า ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่เป็นสมาชิกกองทุนต่อโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยภาพรวมจะมีความพึงพอใจระดับปานกลาง เพราะผลลัพธ์จากการกู้ยืมเงินทำให้ประชาชนที่เป็นสมาชิกกองทุนมีรายได้เพิ่มขึ้น ทำให้ฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น

สุริยะ พิธิษฐอรธการ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน : กรณีศึกษาบ้านอู่ไม้ ตำบลกกแดง อำเภอนิคมน้ำอ้อย จังหวัดมุกดาหาร ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ผลการศึกษายังพบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติเงินให้สมาชิกอย่างทั่วถึง มีการติดตามทวงหนี้หรือเตือนให้สมาชิกมาชำระหนี้เมื่อใกล้ถึงกำหนด โดยใช้หอกระจายข่าวและการประชุมสมาชิก ทำให้สมาชิกสามารถส่งคืนเงินกู้ได้ครบทุกรายตามระยะเวลาที่กำหนด

เดชศักดิ์ โพธิ์ศรี (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาดำบลขาว อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด” ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านตลอดจนประชาชนผู้รับบริการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จและปัญหาอุปสรรค ตลอดจนโอกาสของการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านในอนาคต ผลการศึกษายังพบว่า คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านคิดว่านโยบายกองทุนหมู่บ้านมีประโยชน์ต่อครอบครัวและชุมชน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีความรู้ความสามารถและเข้าใจในตัวนโยบาย ในส่วนของ

โครงสร้าง บทบาทหน้าที่และกฎระเบียบ ข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านก็มีความเหมาะสม และพบว่าปัญหา อุปสรรค ส่วนใหญ่เป็นเพราะเงินงบประมาณไม่เพียงพอและสมาชิกไม่ค่อยเข้าใจในนโยบาย ไม่ค่อยมีส่วนร่วม ค่าตอบแทนคณะกรรมการฯ ไม่เหมาะสม ภาพพจน์ของสมาชิกบางคน ไม่ค่อยดี ระยะเวลาการคืนเงินกู้ไม่เหมาะสม งบประมาณต่อหมู่บ้านคิดเป็นสัดส่วนที่ไม่ยุติธรรม มีการเปลี่ยนแปลงระเบียบเบิกจ่ายเงินบ่อย เสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการไปติดต่อธนาคาร สถานที่อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ไม่เพียงพอ สมาชิกบางรายกู้ยืมเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์

ประจักษ์ ผลเรือง (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน” ซึ่งการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ผลการศึกษาวิจัยพบว่า กองทุนหมู่บ้านประสบปัญหาด้านระบบหมู่บ้าน ด้านสมาชิก ด้านระบบสนับสนุน และด้านองค์การบริหาร ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านมากที่สุด คือ ระบบองค์การบริหารจัดการ รองลงมาได้แก่ ระบบสนับสนุน ระบบหมู่บ้าน และระบบสมาชิกตามลำดับ

วิภา ทองรัตน์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำนโยบาย กองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาตำบลสทิงหม้อ อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา” ซึ่งการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมา ผลของการดำเนินงานตามนโยบายกองทุนหมู่บ้าน รวมทั้งศึกษาปัญหา อุปสรรคในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติในด้านการใช้เงินกู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพ/พัฒนาอาชีพ และมีความซื่อสัตย์ในการส่งคืนเงินทุนกู้ยืมอยู่ในระดับมาก ลักษณะพฤติกรรมและความยุติธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนลักษณะการมีส่วนร่วมและรายได้เพิ่มขึ้นจะอยู่ในระดับน้อย และพบปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ กรรมการมีส่วนร่วมในการบริหารกองทุนน้อย ขาดความรู้ด้านบัญชีในการบริหารจัดการกองทุน เงินทุนกู้ยืมจำนวนน้อยไม่เพียงพอในการนำไปประกอบอาชีพหรือพัฒนาอาชีพได้อย่างแท้จริง และระยะเวลาในการส่งคืนเงินทุนกู้ยืมสั้นเกินไป

วันทนีย์ คงคำศักดิ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลของกองทุนหมู่บ้านต่อการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาหมู่บ้านเริงราง อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี” ซึ่งการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านเริงรางว่าบรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด มีปัจจัยอะไรที่ส่งเสริมหรือขัดขวางการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านเริงราง ผลการศึกษาวิจัยพบว่า กรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านว่า เป็นเงินทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้านที่มีดอกเบี้ยต่ำ สามารถสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่สมาชิก กองทุนหมู่บ้านทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีการเรียนรู้ในการพึ่งตนเอง หลีกเลี่ยงการกู้เงินจากนายทุนในอัตราดอกเบี้ยแพง มีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในการประกอบอาชีพ จึงทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งในการทำกิจกรรมมากขึ้น ฐานะทางเศรษฐกิจโดยรวมดีขึ้น และมีการศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างภูมิปัญญาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น

อุมาพร กล่อมทองสุข (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดอ่างทอง” ซึ่งการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนต่อนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยภาพรวมจะมีความพึงพอใจระดับสูง เพราะผลลัพธ์จากการกักตุนเงินทำให้ประชาชนที่เป็นสมาชิกกองทุนมีรายได้เพิ่มขึ้น ทำให้ฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น

สุนิษา วรรณภีระ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาดำบลเนินเพิ่ม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก” ซึ่งการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติที่เกิดขึ้นกับกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในตำบลเนินเพิ่ม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก มีเงินทุนไม่เพียงพอกับความต้องการของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน กรรมการกองทุนหมู่บ้านยังขาดความรู้ในระเบียบข้อบังคับและความรู้ในเรื่องการจัดทำบัญชี สมาชิกบางรายนำเงินมาใช้ฟุ่มเฟือยไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย บางรายประสบความล้มเหลวในการนำเงินกู้ยืมมาใช้เพื่อพัฒนาอาชีพ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านบางรายยังใช้หนี้ไม่ตรงตามกำหนดเวลา และบางรายนำเงินกู้ยืมมาใช้นี้กองทุนหมู่บ้าน

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

จากแนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำเสนอในบทที่ 2 ผู้วิจัยใช้หลักการในแนวความคิด ทฤษฎีและผลการวิจัยต่างๆ นั้นเป็นแนวทางและเป็นกรอบในการศึกษาได้ การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษา ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประเภทการศึกษา
2. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีการหาคุณภาพแบบสอบถาม
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประเภทการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (Closed – ended Questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเสรี โดยสอบถามกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ กรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ซึ่งมีทั้งหมดจำนวน 14 หมู่บ้าน จำนวน 1,101 คน โดยประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 2 กลุ่มนี้สามารถแสดงรายละเอียดได้ตามตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

หมู่ที่	ชื่อกองทุนหมู่บ้าน	ประชากรทั้งหมด	
		กรรมการกองทุนหมู่บ้าน	สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
1	บ้านโคกยา	9	42
2	บ้านโคกขาม	9	64
3	บ้านเขาชัยสน	15	91
4	บ้านไทรงามใหม่	15	98
5	บ้านดกเขา	9	71
6	บ้านเทพราช	11	106
7	บ้านลานช้าง	15	71
8	บ้านหัวหรั่ง	11	24
9	บ้านท่ากุน	9	14
10	บ้านกลางควน	15	59
11	บ้านทุ่งสลำ	15	41
12	บ้านปากทางเกาะทองสม	9	51
13	บ้านวังหลาม	15	118
14	บ้านป่ายูง	9	85
รวม		166	935

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารวมทั้งสิ้น 123 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มกรรมการกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้กระบวนการเลือกกลุ่มตัวอย่างมาศึกษาในฐานะตัวแทนของประชากรทั้งหมด ด้วยการเลือกแบบสัดส่วน (Proportionate Stratified Random Sampling) โดยกำหนดสัดส่วนหมู่บ้านที่มีผลการบริหารจัดการปานกลาง (AA) ต่อหมู่บ้านที่มีผลการบริหารจัดการดี (AAA) ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดได้ตามตาราง 2

ตาราง 2 แสดงผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	คะแนนการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้าน	ผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน	
			ปานกลาง (AA)	ดี (AAA)
1	บ้านโคกยา	76	ปานกลาง (AA)	ดี (AAA)
2	บ้านโคกขาม	81		ดี (AAA)
3	บ้านเขาชัยสน	77		ดี (AAA)
4	บ้านไทรงามใหม่	76		ดี (AAA)
5	บ้านดกเขา	70		
6	บ้านเทพราช	82		ดี (AAA)
7	บ้านลานช้าง	75		ดี (AAA)
8	บ้านหัวหรั่ง	78	ปานกลาง (AA)	ดี (AAA)
9	บ้านท่ากุน	71		
10	บ้านกลางควน	80		ดี (AAA)
11	บ้านทุ่งสลำ	77	ปานกลาง (AA)	ดี (AAA)
12	บ้านปากทางเกาะทองสม	74		
13	บ้านวังหลาม	88		ดี (AAA)
14	บ้านป่ายูง	81		ดี (AAA)

แหล่งที่มา สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง ฝ่ายแผนงานและโครงการ
ณ วันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2549

หมายเหตุ คะแนนเต็ม 100 คะแนน

ได้ 75 คะแนนขึ้นไป แสดงว่า ผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านดี (AAA)

ได้ 60 – 74 คะแนน แสดงว่า ผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านปานกลาง (AA)

ได้ 0 – 59 คะแนน แสดงว่า ผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านต้องปรับปรุง (A)

จากตารางแสดงผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน สามารถกำหนดได้ดังต่อไปนี้

1. หมู่บ้านที่มีผลการบริหารจัดการปานกลาง (AA) จำนวน 3 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 5 บ้านดงเขา หมู่ที่ 9 บ้านท่ากุน และหมู่ที่ 12 บ้านปากทางเกาะทองสม

2. หมู่บ้านที่มีผลการบริหารจัดการดี (AAA) จำนวน 11 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านโคกยา หมู่ที่ 2 บ้านโคกขาม หมู่ที่ 3 บ้านเขาชัยสน หมู่ที่ 4 บ้านไทรงามใหม่ หมู่ที่ 6 บ้านเทพราช หมู่ที่ 7 บ้านลานช้าง หมู่ที่ 8 บ้านหัวหรั่ง หมู่ที่ 10 บ้านกลางควน หมู่ที่ 11 บ้านทุ่งสลา หมู่ที่ 13 บ้านวังหลาม และหมู่ที่ 14 บ้านป่ายูง

จากการกำหนดสัดส่วน นั้น สามารถนำมากำหนดสัดส่วนได้ คือ 1 : 4 หลังจากนั้นใช้กระบวนการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการเลือกสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) โดยผู้วิจัยได้เลือกหมู่บ้าน ที่มีผลการบริหารจัดการปานกลาง (AA) คือ หมู่ที่ 5 บ้านดงเขา และหมู่บ้านที่มีผลการบริหารจัดการดี (AAA) คือ หมู่ที่ 3 บ้านเขาชัยสน หมู่ที่ 4 บ้านไทรงามใหม่ หมู่ที่ 10 บ้านกลางควน และหมู่ที่ 13 บ้านวังหลาม หลังจากนั้น นำหมู่บ้านที่เลือกมาคำนวณ ตัวอย่างด้วยวิธีของ Yamane โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 10 หรือ 0.10 จากสูตร ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 อ้างถึงใน สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ 2546 : 141) ซึ่งจะไดกลุ่มกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 42 คน และสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 81 คน

จากสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่

N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

e แทน ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

(กรณีศึกษาวิจัยครั้งนี้ $e = 0.10$)

แทนค่า เพื่อหากลุ่มตัวอย่างของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

$$\begin{aligned} n &= \frac{69}{1 + 69(0.10)^2} \\ &= \frac{69}{1.69} \\ &= 41.82 \\ &= 42 \text{ คน} \end{aligned}$$

แทนค่า เพื่อหากลุ่มตัวอย่างของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{437}{1 + 437(0.10)^2} \\
 &= \frac{437}{5.37} \\
 &= 81.37 \\
 &= 81 \text{ คน}
 \end{aligned}$$

สามารถแสดงรายละเอียดได้ตามตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกตามผลการบริหารจัดการ
กองทุนหมู่บ้าน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ประชากรทั้งหมด		ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	
		กรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	สมาชิก กองทุนหมู่บ้าน	กรรมการ กองทุนหมู่บ้าน	สมาชิก กองทุนหมู่บ้าน
5	บ้านดกเขา	9	71	6	15
3	บ้านเขาชัยสน	15	91	9	17
4	บ้านไทรงามใหม่	15	98	9	17
10	บ้านกลางควน	15	59	9	15
13	บ้านวังหลาม	15	118	9	17
รวม		69	437	42	81

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnair) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการรวบรวมแนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำตัวแปรแต่ละตัวมาสร้างเป็นแบบสอบถาม ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ทั้งหมด 5 หมู่บ้าน ในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ รายจ่าย อาชีพ สถานภาพในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน โดยใช้มาตรวัดแบบแบ่งกลุ่ม (Nominal Scale)

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 เรื่อง ได้แก่ (1) ความชัดเจนของนโยบาย (2) ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ (3) ลักษณะผู้ปฏิบัติ (4) ความเพียงพอของทรัพยากร (5) การมีส่วนร่วมของประชาชน และ (6) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน โดยใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีระดับคะแนนเท่ากับ 5
เห็นด้วย	มีระดับคะแนนเท่ากับ 4
ไม่แน่ใจ	มีระดับคะแนนเท่ากับ 3
ไม่เห็นด้วย	มีระดับคะแนนเท่ากับ 2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีระดับคะแนนเท่ากับ 1

เกณฑ์การแปลความหมาย มีดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.80 หมายถึง การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.81 ถึง 2.60 หมายถึง การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.61 ถึง 3.40 หมายถึง การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.41 ถึง 4.20 หมายถึง การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.21 ถึง 5.00 หมายถึง การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเช่นเดียวกับส่วนที่ 2 โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายไว้ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.80 หมายถึง ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติประสบความสำเร็จอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.81 ถึง 2.60 หมายถึง ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติประสบความสำเร็จอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.61 ถึง 3.40 หมายถึง ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติประสบความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.41 ถึง 4.20 หมายถึง ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติประสบความสำเร็จอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.21 ถึง 5.00 หมายถึง ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติประสบความสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

วิธีการหาคุณภาพแบบสอบถาม

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของเนื้อหาและโครงสร้างของแบบสอบถาม และความชัดเจนของภาษาที่ใช้

2. หลังจากปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ให้เป็นไปตามข้อแนะนำของอาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญแล้วจึงได้นำแบบสอบถามไปทำการทดลอง (Try out) กับกลุ่มทดลองจำนวน 30 ชุด

3. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9426 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไปได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้แจกหนังสือนำส่งแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการแจกแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมด้วยแบบสอบถามให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 หมู่บ้านในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ซึ่งประกอบด้วยกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 42 คน และสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 81 คน ซึ่งรวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 123 คน

2. ผู้วิจัยได้ตรวจสอบและเก็บแบบสอบถามที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 11.5 เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ และนำเสนอผลการศึกษาในรูปตารางและค่าสถิติ พร้อมกับคำอธิบายเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ข้อมูลจากสถิติประกอบกัน โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. สถิติพรรณนา (Discriptive Statistics) โดยเป็นการนำเสนอในลักษณะต่างๆ ของข้อมูลโดยทั่วไป โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) โดยใช้ค่า t -test และหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษา “การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาดำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง” โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มกรรมการกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง จำนวน 123 คน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ รายจ่าย อาชีพ สถานภาพในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ได้แก่ ความชัดเจนของนโยบาย ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ลักษณะผู้ปฏิบัติ ความเพียงพอของทรัพยากร การมีส่วนร่วมของประชาชน และการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน โดยใช้ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยใช้ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะ ในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน วิเคราะห์ และเสนอผล โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression)

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	64	52.0
หญิง	59	48.0
รวม	123	100.0

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 52.0 รองลงมา คือ เพศหญิง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
กรรมการกองทุนหมู่บ้าน	42	34.1
สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	81	65.9
รวม	123	100.0

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 65.9 รองลงมา คือ กรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 34.1

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 35 ปี	28	22.8
36 - 45 ปี	32	26.0
46 - 55 ปี	31	25.2
56 ปีขึ้นไป	32	26.0
รวม	123	100.0

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36 - 45 ปี และ 56 ปีขึ้นไปมากที่สุดจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 รองลงมา คือ 46 - 55 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 25.2 และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุน้อยที่สุด คือ 28 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8

ตาราง 7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	49	39.8
มัธยมศึกษา	29	23.6
ปวช. / ปวส.	30	24.4
ปริญญาตรีขึ้นไป	15	12.2
รวม	123	100.0

จากตาราง 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 รองลงมา คือ ปวช. / ปวส. จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 และ ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 15 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2

ตาราง 8 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 6,000 บาท	29	23.6
6,001 - 8,000 บาท	35	28.5
8,001 - 9,000 บาท	32	26.0
9,001 บาทขึ้นไป	27	22.0
รวม	123	100.0

จากตาราง 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 6,001 - 8,000 บาทมากที่สุด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 รองลงมา คือ 8,001 - 9,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 และ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 9,001 บาทขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 27 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0

ตาราง 9 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายจ่ายต่อเดือน

รายจ่ายต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 6,000 บาท	32	26.0
6,001 - 8,000 บาท	36	29.3
8,001 - 9,000 บาท	30	24.4
9,001 บาทขึ้นไป	25	20.3
รวม	123	100.0

จากตาราง 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายจ่ายต่อเดือนระหว่าง 6,001 - 8,000 บาทมากที่สุด จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 รองลงมา คือ ต่ำกว่า 6,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 และ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายจ่ายต่อเดือน 9,001 บาทขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 25 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3

ตาราง 10 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ/ลูกจ้าง/รัฐวิสาหกิจ	25	20.3
ค้าขาย	27	22.0
ทำนา	23	18.7
ทำสวน - ทำไร่	30	24.4
รับจ้างทั่วไป	18	14.6
รวม	123	100.0

จากตาราง 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวน - ทำไร่มากที่สุด จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 รองลงมา คือ ค้าขาย จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 และ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 18 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6

ตาราง 11 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 3 คน	23	18.7
4 - 5 คน	60	48.8
6 คนขึ้นไป	40	32.5
รวม	123	100.0

จากตาราง 11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือน 4 - 5 คนมากที่สุด จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 48.8 รองลงมา คือ 6 คนขึ้นไป จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 และ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสมาชิกในครัวเรือนน้อยกว่า 3 คน มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 18.7

ตาราง 12 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานที่ทำงานของกองทุนหมู่บ้าน

สถานที่ทำงานของกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน	ร้อยละ
มีสถานที่ทำงานของกองทุนหมู่บ้าน	123	100.0
รวม	123	100.0

จากตาราง 12 พบว่า หมู่บ้านของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีสถานที่ทำงานของกองทุนหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 100.0

ตาราง 13 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการติดต่อกับกองทุนหมู่บ้าน

การติดต่อกับกองทุนหมู่บ้าน	จำนวน	ร้อยละ
สะดวกในการติดต่อกับกองทุนหมู่บ้าน	106	86.2
ไม่สะดวกในการติดต่อกับกองทุนหมู่บ้าน	17	13.8
รวม	123	100.0

จากตาราง 13 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สะดวกในการติดต่อกับกองทุนหมู่บ้านมากที่สุด จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 86.2 รองลงมา คือ ไม่สะดวกในการติดต่อกับกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8

ตาราง 14 แสดงจำนวนและร้อยละของวัตถุประสงค์ในการกู้ยืม

วัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงิน*	จำนวน	ร้อยละ
ค้าขาย	123	100.0
ทำนา	118	95.9
ทำสวน - ทำไร่	122	99.2
เลี้ยงสัตว์	122	99.2
ปลูกพืช - ผัก	100	81.3
ค่าเล่าเรียนบุตร	30	24.4
ใช้หนี้ในระบบ	123	100.0
เปิดร้านเสริมสวย, อยู่ซ่อมรถ	43	35.0
ซื้อรถมอเตอร์ไซด์	2	1.6

* ผู้ตอบแบบสอบถามตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านเพื่อค้าขายและใช้หนี้ในระบบมากที่สุด จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0 รองลงมา คือ ทำสวน - ทำไร่ และเลี้ยงสัตว์ จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 99.2 และผู้ตอบแบบสอบถามกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านเพื่อทำนา จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 95.9

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

ปัจจัยที่มีผลต่อการนำ นโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	เกณฑ์ความหมาย
1. ความชัดเจนของนโยบาย	3.56	0.66	มาก
2. ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ	3.20	0.68	ปานกลาง
3. ลักษณะผู้ปฏิบัติ	3.42	0.81	มาก
4. ความเพียงพอของทรัพยากร	3.34	0.55	ปานกลาง
5. การมีส่วนร่วมของประชาชน	3.39	0.63	ปานกลาง
6. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน	3.13	0.58	ปานกลาง
รวม	3.34	0.47	ปานกลาง

จากตาราง 15 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น ที่เห็นด้วยมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ ความชัดเจนของนโยบาย ลักษณะผู้ปฏิบัติ การมีส่วนร่วมของประชาชน ความเพียงพอของทรัพยากร ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ และการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในด้านความชัดเจนของนโยบาย

ด้านความชัดเจนของนโยบาย	$\bar{X}$	S.D.	เกณฑ์ ความหมาย
1. กองทุนหมู่บ้านได้แก้ไขปัญหาค้นหาว่างงาน ในหมู่บ้าน	3.56	0.74	มาก
2. กองทุนหมู่บ้านได้แก้ไขปัญหาลาดแคลนทุนทรัพย์ ในหมู่บ้าน	3.48	0.80	มาก
3. กองทุนหมู่บ้านได้แก้ไขปัญหาลาดโอกาสที่จะเข้า ถึงแหล่งเงินทุนในหมู่บ้าน	3.65	0.80	มาก
4. กองทุนหมู่บ้านได้แก้ไขปัญหามารณะหนี้สินในหมู่บ้าน	3.57	0.80	มาก
5. กองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเงินทุน หมุนเวียน สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉิน และจำเป็นเร่งด่วน	3.46	0.88	มาก
6. กองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนา หมู่บ้านให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบเงิน กองทุนและการบริหารจัดการเงินกองทุน	3.52	0.84	มาก
7. กองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างกระบวนการ พึ่งพาตนเองของหมู่บ้านในด้านการเรียนรู้ การสร้างและ พัฒนาความคิดริเริ่มและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริม เศรษฐกิจพอเพียง	3.69	0.67	มาก
8. กองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับ รากหญ้าของประเทศเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ และสังคมในอนาคต	3.55	0.90	มาก
9. กองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและ ความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้านในด้านเศรษฐกิจและ สังคม	3.56	0.92	มาก
รวม	3.56	0.66	มาก

จากตาราง 16 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติด้านความชัดเจนของนโยบายโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น ที่เห็นด้วยมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ กองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง กองทุนหมู่บ้านได้แก้ไขปัญหาด้านโอกาสที่จะเข้าถึงแหล่งเงินทุนในหมู่บ้าน กองทุนหมู่บ้านได้แก้ไขปัญหาด้านหนี้สินในหมู่บ้าน กองทุนหมู่บ้านได้แก้ไขปัญหาด้านว่างงานในหมู่บ้าน กองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้านในด้านเศรษฐกิจและสังคม กองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากหญ้าของประเทศเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต กองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบเงินกองทุน และการบริหารจัดการเงินกองทุน กองทุนหมู่บ้านได้แก้ไขปัญหาด้านแคลนทุนทรัพย์ในหมู่บ้าน และกองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงานสร้าง รายได้หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในด้านลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ

ด้านลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	เกณฑ์ ความหมาย
1. กองทุนหมู่บ้านของท่านได้กู้ยืมเงินจากกองทุนหมู่บ้านอื่นมาใช้ในการดำเนินงาน	2.15	0.95	น้อย
2. กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่านได้ปรึกษาหารือกับกรรมการกองทุนหมู่บ้านอื่นเพื่อพัฒนาการดำเนินงาน	3.30	1.14	ปานกลาง
3. กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่านได้ประสานงานกับกรรมการกองทุนหมู่บ้านอื่นเพื่อร่วมมือกันจัดตั้งสหกรณ์ของชุมชน	3.17	1.19	ปานกลาง
4. หน่วยงานภาครัฐระดับจังหวัดให้การสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน	3.65	0.93	มาก
5. หน่วยงานภาครัฐระดับอำเภอให้การสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน	3.72	0.83	มาก
รวม	3.20	0.68	ปานกลาง

จากตาราง 17 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติด้านลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น ที่เห็นด้วยมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐระดับอำเภอให้การสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน หน่วยงานภาครัฐระดับจังหวัดให้การสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่านได้ปรึกษาหารือกับกรรมการกองทุนหมู่บ้านอื่นเพื่อพัฒนาการดำเนินงาน กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่านได้ประสานงานกับกรรมการกองทุนหมู่บ้านอื่นเพื่อร่วมมือกันจัดตั้งสหกรณ์ของชุมชน และกองทุนหมู่บ้านของท่านได้กู้ยืมเงินจากกองทุนหมู่บ้านอื่นมาใช้ในการดำเนินงาน

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในด้านลักษณะผู้ปฏิบัติ

ด้านลักษณะผู้ปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	เกณฑ์ ความหมาย
1. กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่าน มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนเกี่ยวกับการวางแผน	3.46	1.01	มาก
2. กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่าน มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนเกี่ยวกับการจัดระบบเงินทุน	3.69	0.92	มาก
3. กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่าน มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสาร	3.42	1.08	มาก
4. กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่านยึดหลักการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ ข้อบังคับอย่างเข้มงวด	3.44	1.11	มาก
5. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีความรับผิดชอบในการส่งคืนเงินกู้ยืม	3.34	1.03	ปานกลาง
6. กรรมการกองทุนหมู่บ้านให้บริการแก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านด้วยความเต็มใจ	3.25	1.04	ปานกลาง
7. เมื่อมีการปรับเปลี่ยนนโยบายใหม่ กรรมการสามารถปรับตัวเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายใหม่ได้	3.35	0.98	ปานกลาง
รวม	3.42	0.81	มาก

จากตาราง 18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติด้านลักษณะผู้ปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81 และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น ที่เห็นด้วยมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่าน มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนเกี่ยวกับการจัดระบบเงินทุน กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่าน มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนเกี่ยวกับการวางแผน กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่านยึดหลักการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ ข้อบังคับอย่างเข้มงวด กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่าน มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสาร เมื่อมีการปรับเปลี่ยนนโยบายใหม่ กรรมการสามารถปรับตัวเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายใหม่ได้ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีความรับผิดชอบในการส่งคืนเงินกู้ยืม และกรรมการกองทุนหมู่บ้านให้บริการแก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านด้วยความเต็มใจ

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในด้านความเพียงพอของทรัพยากร

ด้านความเพียงพอของทรัพยากร	$\bar{X}$	S.D.	เกณฑ์ ความหมาย
1. งบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท เหมาะสมกับความต้องการของหมู่บ้าน	3.34	1.00	ปานกลาง
2. จำนวนเงินที่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านได้รับจากการจัดสรร ให้คนละไม่เกิน 20,000 บาท เพียงพอกับความต้องการ	3.45	0.82	มาก
3. กรรมการกองทุนหมู่บ้านเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่เบิก- จ่ายเงินทุนกู้ยืมให้แก่สมาชิกที่ได้รับอนุมัติ	3.47	0.92	มาก
4. กรรมการกองทุนหมู่บ้านเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่รับ คืนเงินทุนกู้ยืมจากสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	3.46	0.89	มาก
5. การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านมีโต๊ะ เพียงพอ	3.28	0.58	ปานกลาง
6. การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านมีเก้าอี้เพียงพอ	3.18	0.56	ปานกลาง
7. การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านมีเครื่องคอมพิวเตอร์ เพียงพอ	3.25	0.64	ปานกลาง
8. การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านมีตู้เก็บเอกสารเพียงพอ	3.29	0.63	ปานกลาง
รวม	3.34	0.55	ปานกลาง

จากตาราง 19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติด้านความเพียงพอของทรัพยากรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น ที่เห็นด้วยมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ กรรมการกองทุนหมู่บ้านเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่เบิก – จ่ายเงินทุนกู้ยืมให้แก่สมาชิกที่ได้รับอนุมัติ กรรมการกองทุนหมู่บ้านเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่รับคืนเงินทุนกู้ยืมจากสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน จำนวนเงินที่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านได้รับจากการจัดสรรให้คนละไม่เกิน 20,000 บาท เพียงพอกับความต้องการ งบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้หมู่บ้านละ 1 ล้านบาทเหมาะสมกับความต้องการของหมู่บ้าน การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านมีตู้เก็บเอกสารเพียงพอ การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านมีโต๊ะเพียงพอ การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านมีเครื่องคอมพิวเตอร์เพียงพอ และการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านมีเก้าอี้เพียงพอ

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน	$\bar{X}$	S.D.	เกณฑ์ ความหมาย
1. หมู่บ้านของท่านได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน	3.36	0.73	ปานกลาง
2. หมู่บ้านของท่านได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน	3.46	0.69	มาก
3. หมู่บ้านของท่านได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาตรวจสอบการปฏิบัติงานของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	3.34	0.76	ปานกลาง
รวม	3.39	0.63	ปานกลาง

จากตาราง 20 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63 และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น ที่เห็นด้วยมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ หมู่บ้านของท่านได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน หมู่บ้านของท่านได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน และหมู่บ้านของท่านได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาตรวจสอบการปฏิบัติงานของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	เกณฑ์ ความหมาย
1. กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่านได้ติดตามผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน อย่างสม่ำเสมอ	2.82	1.05	ปานกลาง
2. กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่านได้ประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน อย่างสม่ำเสมอ	3.43	0.75	มาก
รวม	3.13	0.58	ปานกลาง

จากตาราง 21 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น ที่เห็นด้วยมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่านได้ประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ และกรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่านได้ติดตามผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	เกณฑ์ ความหมาย
1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน	3.02	0.92	ปานกลาง
2. ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านให้มีขีดความสามารถในด้านการจัดระบบเงินกองทุนและการบริหารจัดการเงินกองทุน	3.65	0.92	มาก
3. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านในด้าน การเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง	3.53	1.09	มาก
4. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากหญ้าของประเทศเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต	3.66	1.11	มาก
5. เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้านในด้านเศรษฐกิจและสังคม	3.54	1.02	มาก
รวม	3.48	0.63	มาก

จากตาราง 22 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63 และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น ที่เห็นด้วยมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากหญ้าของประเทศเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านให้มีขีดความสามารถในด้านการจัดระบบเงินกองทุนและการบริหารจัดการเงินกองทุน เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้านในด้านเศรษฐกิจและสังคม เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

ตาราง 23 แสดงจำนวนปัญหาในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

ปัญหาในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ	จำนวน
สมาชิกกองทุนหมู่บ้านบางคนไม่ได้ใช้เงินตามวัตถุประสงค์ที่เสนอโครงการ	121
กรรมการกองทุนหมู่บ้านบางคนไม่มีความรู้ในการปฏิบัติงาน	118
สมาชิกกองทุนหมู่บ้านไม่ค่อยเข้าร่วมประชุม	116
สมาชิกกองทุนหมู่บ้านส่งคืนเงินกู้ยืมไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด	98
จำนวนเงินที่ให้กู้ยืมน้อยเกินไป	61
กรรมการกองทุนหมู่บ้านไม่มีความรู้ในการจัดทำบัญชี	50
กรรมการกองทุนหมู่บ้านขาดประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุน	30
งบประมาณของกองทุนหมู่บ้านไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	26
กรรมการกองทุนหมู่บ้านขาดประสบการณ์ในการจัดระบบเงินทุน	24
ระยะเวลาในการส่งคืนเงินกู้ยืมสั้นเกินไป	3

* ผู้ตอบแบบสอบถามตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 23 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ คือ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านบางคนไม่ได้ใช้เงินตามวัตถุประสงค์ที่เสนอโครงการมากที่สุด จำนวน 121 คน รองลงมา คือ กรรมการกองทุนหมู่บ้านบางคนไม่มีความรู้ในการปฏิบัติงาน จำนวน 118 คน และสมาชิกกองทุนหมู่บ้านไม่ค่อยเข้าร่วมประชุม 116 คน สมาชิกกองทุนหมู่บ้านส่งคืนเงินกู้ยืมไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด จำนวน 98 คน จำนวนเงินที่ให้กู้ยืมน้อยเกินไป จำนวน 61 คน กรรมการกองทุนหมู่บ้านไม่มีความรู้ในการจัดทำบัญชี จำนวน 50 คน กรรมการกองทุนหมู่บ้านขาดประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุน จำนวน 30 คน งบประมาณของกองทุนหมู่บ้านไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 26 คน กรรมการกองทุนหมู่บ้านขาดประสบการณ์ในการจัดระบบเงินทุน จำนวน 24 คน และระยะเวลาในการส่งคืนเงินกู้ยืมสั้นเกินไป จำนวน 3 คน

ตาราง 24 แสดงจำนวนข้อเสนอแนะในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ	จำนวน
มีการติดตามผลการดำเนินงานของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านทุก 3 เดือน	121
มีการฝึกอบรมการปฏิบัติงานให้แก่กรรมการกองทุนหมู่บ้าน	118
ประชาสัมพันธ์วันประชุมให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านทราบโดยทั่วกัน	116
แจ้งให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านทราบเกี่ยวกับการส่งคืนเงินกู้ยืมก่อนถึงเวลากำหนด	98
เพิ่มวงเงินในการกู้ยืม	61
มีการฝึกอบรมการจัดทำบัญชีให้แก่กรรมการกองทุนหมู่บ้าน	50
มีการฝึกอบรมการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านให้แก่กรรมการกองทุนหมู่บ้าน	30
เพิ่มงบประมาณของกองทุนหมู่บ้าน	26
มีการฝึกอบรมการจัดระบบเงินทุนให้แก่กรรมการกองทุนหมู่บ้าน	24
ขยายระยะเวลาในการส่งคืนเงินกู้ยืม	3

* ผู้ตอบแบบสอบถามตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 24 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เสนอแนะให้มีการติดตามผลการดำเนินงานของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านทุก 3 เดือน มากที่สุด จำนวน 121 คน รองลงมา คือ มีการฝึกอบรมการปฏิบัติงานให้แก่กรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 118 คน และประชาสัมพันธ์วันประชุมให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านทราบโดยทั่วกัน จำนวน 116 คน แจ้งให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านทราบเกี่ยวกับการส่งคืนเงินกู้ยืมก่อนถึงเวลากำหนด จำนวน 98 คน เพิ่มวงเงินในการกู้ยืม จำนวน 61 คน มีการฝึกอบรมการจัดทำบัญชีให้แก่กรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 50 คน มีการฝึกอบรมการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านให้แก่กรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 30 คน เพิ่มงบประมาณของกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 26 คน มีการฝึกอบรมการจัดระบบเงินทุนให้แก่กรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 24 คน และขยายระยะเวลาในการส่งคืนเงินกู้ยืม จำนวน 3 คน

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน

5.1 การวิเคราะห์ความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติและการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

ตาราง 25 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสถานภาพในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติและการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยใช้ t-test

สถานภาพในการนำนโยบาย กองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ	การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ				
	$\bar{X}$	S.D.	t	df	sig
กรรมการกองทุนหมู่บ้าน	3.36	0.64	-1.462	121	0.146
สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	3.54	0.62			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างสถานภาพในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติและการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ด้วยค่าสถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า สถานภาพในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

ตาราง 26 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างอายุและการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

แหล่งของความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	11.385	3	3.795	12.006	.000
ภายในกลุ่ม	37.616	119	.316		
รวม	49.001	122			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างอายุและการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) โดยใช้ค่าสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า อายุของกลุ่มกรรมการกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ต่างกันมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ เมื่อทำการจับคู่แบบ LSD จะปรากฏดังตาราง 27

ตาราง 27 การจับรายคู่แบบ LSD ของกลุ่มลูกค้าในระดับอายุต่างๆ

อายุ	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 35 ปี	36 - 45 ปี	46 - 55 ปี	56 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 35 ปี	3.35		*		
36 - 45 ปี	3.91			*	*
46 - 55 ปี	3.55				*
56 ปีขึ้นไป	3.10				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 27 แสดงว่า กลุ่มกรรมการกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีอายุ 56 ปีขึ้นไป กับกลุ่มกรรมการกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีอายุ 36 - 45 ปี และอายุ 46-55 ปี รวมทั้งกลุ่มกรรมการกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีอายุ 46 - 55 ปี กับกลุ่มกรรมการกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีอายุ 36 - 45 ปี และกลุ่มกรรมการกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีอายุ 36 - 45 ปี กับกลุ่มกรรมการกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มีความคิดเห็นในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตาราง 28 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างการศึกษาและการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

การศึกษา	การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ				
	$\bar{X}$	S.D.	F	df	sig
ประถมศึกษา	3.49	0.68	0.155	3	0.927
มัธยมศึกษา	3.53	0.52			
ปวช. / ปวส.	3.44	0.68			
ปริญญาตรีขึ้นไป	3.42	0.60			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างการศึกษาและการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) โดยใช้ค่าสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่า การศึกษาที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

ตาราง 29 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างรายได้ต่อเดือนและการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

แหล่งของความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	12.180	3	4.060	13.121	.000
ภายในกลุ่ม	36.821	119	.309		
รวม	49.001	122			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างรายได้ต่อเดือนและการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) โดยใช้ค่าสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่า รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า รายได้ต่อเดือนของกลุ่มกรรมการกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ต่างกันมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ เมื่อทำการจับคู่แบบ LSD จะปรากฏดังตาราง 30

ตาราง 30 การจับรายคู่แบบ LSD ของกลุ่มลูกค้าในระดับรายได้ต่อเดือนต่างๆ

รายได้ต่อเดือน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 6,000 บาท	6,001 - 8,000 บาท	8,001 - 9,000 บาท	9,001 บาทขึ้นไป
ต่ำกว่า 6,000 บาท	3.37		*	*	*
6,001 - 8,000 บาท	3.79				*
8,001 - 9,000 บาท	3.6				*
9,001 บาทขึ้นไป	2.96				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 30 แสดงว่า กลุ่มกรรมการกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีรายได้ต่อเดือน 9,001 บาทขึ้นไป กับกลุ่มกรรมการกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 6,000 บาท 6,001 - 8,000 บาท และ 8,001 - 9,000 บาท รวมทั้งกลุ่มกรรมการกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีรายได้ต่อเดือน 8,001 - 9,000 บาท กับกลุ่มกรรมการกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 6,000 บาท และกลุ่มกรรมการกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีรายได้ต่อเดือน 6,001 - 8,000 บาท กับกลุ่มกรรมการกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีรายได้ต่อเดือน 8,001 - 9,000 บาท

รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 6,000 บาท มีความคิดเห็นในการนํานโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตาราง 31 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างรายจ่ายต่อเดือนและการนํานโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

รายจ่ายต่อเดือน	การนํานโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ				
	$\bar{X}$	S.D.	F	df	sig
ต่ำกว่า 6,000 บาท	3.45	0.63	9.777	3	0.000*
6,001 - 8,000 บาท	3.69	0.55			
8,001 - 9,000 บาท	3.70	0.52			
9,001 บาทขึ้นไป	2.96	0.58			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 31 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างรายจ่ายต่อเดือนและการนํานโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) โดยใช้ค่าสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่า รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลต่อการนํานโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า รายจ่ายต่อเดือนของกลุ่มกรรมการกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ต่างกันมีอิทธิพลต่อการนํานโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ เมื่อทำการจับคู่แบบ LSD จะปรากฏดังตาราง 32

ตาราง 32 การจับรายคู่แบบ LSD ของกลุ่มลูกค้าในระดับรายจ่ายต่อเดือนต่างๆ

รายจ่ายต่อเดือน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 6,000 บาท	6,001 - 8,000 บาท	8,001 - 9,000 บาท	9,001 บาทขึ้นไป
ต่ำกว่า 6,000 บาท	3.45				*
6,001 - 8,000 บาท	3.69				*
8,001 - 9,000 บาท	3.70				*
9,001 บาทขึ้นไป	2.96				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 32 แสดงว่า กลุ่มกรรมการกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีรายจ่ายต่อเดือน 9,001 บาทขึ้นไป กับกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีรายจ่ายต่อเดือนต่ำกว่า 6,000 บาท รวมทั้งกลุ่มกรรมการกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีรายจ่ายต่อเดือน 6,001 - 8,000 บาท และกลุ่มกรรมการกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีรายจ่ายต่อเดือน 8,001 - 9,000 บาท มีความคิดเห็นในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตาราง 33 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างอาชีพและการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

อาชีพ	การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ				
	$\bar{X}$	S.D.	F	df	sig
ข้าราชการ/ลูกจ้าง/รัฐวิสาหกิจ	3.42	0.73	0.764	4	0.551
ค้าขาย	3.38	0.63			
ทำนา	3.60	0.60			
ทำสวน - ทำไร่	3.44	0.62			
รับจ้างทั่วไป	3.65	0.53			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 33 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างอาชีพและการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) โดยใช้ค่าสถิติ F-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่า อาชีพที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

ตาราง 34 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและผลการ
 นำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยใช้ t-test

ผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน	การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ				
	$\bar{X}$	S.D.	t	df	sig
ผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ดี (AAA)	3.36	0.63	-0.344	12	0.737
ผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ปานกลาง (AA)	3.54	1.34			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 34 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน
 และผลของการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ด้วยค่าสถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญทาง
 สถิติ .05 พบว่า ผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการนำนโยบาย
 กองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

5.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไป
 ปฏิบัติกับผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุ
 (Stepwise Multiple Regression Analysis)

การวิเคราะห์ถดถอยพหุปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติกับผลการ
 นำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

ตัวแปรตาม	Y_1 = ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ
ตัวแปรอิสระ	X_1 = ความชัดเจนของนโยบาย
	X_2 = ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ
	X_3 = ลักษณะผู้ปฏิบัติ
	X_4 = ความเพียงพอของทรัพยากร
	X_5 = การมีส่วนร่วมของประชาชน
	X_6 = การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ตาราง 35 การวิเคราะห์ถดถอยพหุปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติกับผล
การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

ตัวแปรอิสระ	B	SE	Beta	t - test	Sig.
ค่าคงที่ (a)	3.715	0.308		12.048	0.000*
ความชัดเจนของนโยบาย	0.365	0.078	0.390	4.665	0.000*
ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ	0.345	0.077	0.377	4.484	0.000*
ลักษณะผู้ปฏิบัติ	0.289	0.064	0.379	4.508	0.000*
ความเพียงพอของทรัพยากร	0.355	0.096	0.317	3.682	0.000*
การมีส่วนร่วมของประชาชน	0.151	0.088	0.154	1.713	0.000*
การติดตามและประเมินผล	0.083	0.097	0.078	0.861	0.000*
การดำเนินงาน					

$R^2 = 0.569$, Adj. = 0.528, F = 21.764, Sig. = 0.000

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติกับผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ พบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ คือ ความชัดเจนของนโยบาย ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ลักษณะผู้ปฏิบัติ ความเพียงพอของทรัพยากร การมีส่วนร่วมของประชาชน และการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน โดยจะอธิบายได้ร้อยละ 56.90 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาดำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง” นี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติที่เกิดขึ้นกับกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยมีสมมติฐานในการวิจัย คือ (1) ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง มีแนวโน้มไปในทางที่ดี และ (2) ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ความชัดเจนของนโยบาย ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ลักษณะผู้ปฏิบัติ ความเพียงพอของทรัพยากร การมีส่วนร่วมของประชาชน และการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน มีอิทธิพลต่อผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (Closed – ended Questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเสรี

โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ กรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ที่ได้จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างมาศึกษาในฐานะตัวแทนของประชากรทั้งหมด ด้วยการเลือกแบบชั้นภูมิแบบสัดส่วน (Propotionate Statified Random Sampling) โดยกำหนดสัดส่วนหมู่บ้านที่มีผลการบริหารจัดการปานกลาง (AA) ต่อ หมู่บ้านที่มีผลการบริหารจัดการดี (AAA) ซึ่งจะได้อัตราส่วนเท่ากับ 1 : 4 ทั้งหมด 5 หมู่บ้าน โดยมีกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 42 คน และสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 81 คน รวมทั้งสิ้น 123 คน

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ (1) เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ รายจ่าย อาชีพ สถานภาพในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน โดยใช้มาตรวัดแบบแบ่งกลุ่ม (Nominal Scale) (2) เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ซึ่งแบ่งออกเป็น 7 เรื่อง ได้แก่ ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ความชัดเจนของนโยบาย ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ลักษณะผู้ปฏิบัติ ความเพียงพอของทรัพยากร การมีส่วนร่วมของประชาชน และ การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน โดยใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ทสเกล (Likert Scale) (3) เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไป

ปฏิบัติ โดยใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) เช่นเดียวกับส่วนที่ 2 และ (4) เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (The Statistical Package for the Social Sciences) สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพรรณนา (Discriptive Statistics) โดยเป็นการนำเสนอในลักษณะต่างๆ ของข้อมูลโดยทั่วไป โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติอนุมาน (Inferential Statistics) โดยใช้ค่า t-test และหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีสถานภาพเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36 – 45 ปี และมีอายุ 56 ปีขึ้นไป การศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา สำหรับรายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 6,001 – 8,000 บาท และมีรายจ่ายต่อเดือนระหว่าง 6,001 – 8,000 บาท ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวน - ทำไร่ ซึ่งส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือน 4 - 5 คน โดยหมู่บ้านของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีสถานที่ทำงานของกองทุนหมู่บ้าน สำหรับการติดต่อกับกองทุนหมู่บ้าน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สะดวกในการติดต่อกับกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่กู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านเพื่อค้าขายและใช้หนี้ในระบบ รongลงมา คือ กู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านเพื่อทำสวน - ทำไร่ และเลี้ยงสัตว์ และกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านเพื่อทำนา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ ความชัดเจนของนโยบาย ลักษณะผู้ปฏิบัติ การมีส่วนร่วมของประชาชน ความเพียงพอของทรัพยากร ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ และการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

เมื่อพิจารณาในด้านความชัดเจนของนโยบาย พบว่า โดยรวมค่าเฉลี่ยในด้านความชัดเจนของนโยบายอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นที่เห็น

ด้วยมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ กองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงกองทุนหมู่บ้านได้แก้ไขปัญหาด้านโอกาสที่จะเข้าถึงแหล่งเงินทุนในหมู่บ้าน กองทุนหมู่บ้านได้แก้ไขปัญหาด้านหนี้สินในหมู่บ้าน กองทุนหมู่บ้านได้แก้ไขปัญหาด้านแรงงานในหมู่บ้าน กองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้านในด้านเศรษฐกิจและสังคม กองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากหญ้าของประเทศเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต กองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบเงินกองทุนและการบริหารจัดการเงินกองทุน กองทุนหมู่บ้านได้แก้ไขปัญหาด้านแคลนทุนทรัพย์ในหมู่บ้าน และกองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน

สำหรับในด้านลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า โดยรวมค่าเฉลี่ยในด้านลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ระดับอำเภอให้การสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน หน่วยงานภาครัฐระดับจังหวัดให้การสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่านได้ปรึกษาหารือกับกรรมการกองทุนหมู่บ้านอื่นเพื่อพัฒนาการดำเนินงาน กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่านได้ประสานงานกับกรรมการกองทุนหมู่บ้านอื่นเพื่อร่วมมือกันจัดตั้งสหกรณ์ของชุมชน และกองทุนหมู่บ้านของท่านได้กู้ยืมเงินจากกองทุนหมู่บ้านอื่นมาใช้ในการดำเนินงาน

ในด้านลักษณะผู้ปฏิบัติ พบว่า โดยรวมค่าเฉลี่ยในด้านลักษณะผู้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81 และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น ที่เห็นด้วยมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่าน มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนเกี่ยวกับการจัดระบบเงินทุน กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่าน มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนเกี่ยวกับการวางแผน กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่านยึดหลักการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ ข้อบังคับอย่างเข้มงวด กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่าน มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสาร เมื่อมีการปรับเปลี่ยนนโยบายใหม่ กรรมการสามารถปรับตัวเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายใหม่ได้ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีความรับผิดชอบในการส่งคืนเงินกู้ยืม และกรรมการกองทุนหมู่บ้านให้บริการแก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านด้วยความเต็มใจ

สำหรับในด้านความเพียงพอของทรัพยากร พบว่า โดยรวมค่าเฉลี่ยในด้านความเพียงพอของทรัพยากรอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เท่ากับ 0.55 และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น ที่เห็นด้วยมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ กรรมการกองทุนหมู่บ้านเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่เบิก – จ่ายเงินทุนกู้ยืมให้แก่สมาชิกที่ได้รับอนุมัติ กรรมการกองทุนหมู่บ้านเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่รับคืนเงินทุนกู้ยืมจากสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน จำนวนเงินที่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านได้รับจากการจัดสรรให้คนละไม่เกิน 20,000 บาท เพียงพอกับความต้องการ งบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท เหมาะสมกับความต้องการของหมู่บ้าน การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านมีตู้เก็บเอกสารเพียงพอ การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านมีโต๊ะเพียงพอ การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านมีเครื่องคอมพิวเตอร์เพียงพอ และการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านมีเก้าอี้เพียงพอ

ในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า โดยรวมค่าเฉลี่ยในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63 และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น ที่เห็นด้วยมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ หมู่บ้านของท่านได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน หมู่บ้านของท่านได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน และหมู่บ้านของท่านได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาตรวจสอบการปฏิบัติงานของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

และสำหรับในด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน พบว่า โดยรวมค่าเฉลี่ยในด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น ที่เห็นด้วยมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่านได้ประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ และกรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่านได้ติดตามผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

จากการศึกษาเกี่ยวกับผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63 และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น ที่เห็นด้วยมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากหญ้าของประเทศเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบเงินกองทุนและการบริหารจัดการเงินกองทุน เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้านในด้านเศรษฐกิจและสังคม เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านในการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง

และเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

สำหรับปัญหาในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ คือ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านบางคนไม่ได้ใช้เงินตามวัตถุประสงค์ที่เสนอโครงการ จำนวน 121 คน กรรมการกองทุนหมู่บ้านบางคนไม่มีความรู้ในการปฏิบัติงาน จำนวน 118 คน สมาชิกกองทุนหมู่บ้านไม่ค่อยเข้าร่วมประชุม 116 คน สมาชิกกองทุนหมู่บ้านส่งคืนเงินกู้ยืมไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด จำนวน 98 คน จำนวนเงินที่ให้กู้ยืมน้อยเกินไป จำนวน 61 คน กรรมการกองทุนหมู่บ้านไม่มีความรู้ในการจัดทำบัญชี จำนวน 50 คน กรรมการกองทุนหมู่บ้านขาดประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุน จำนวน 30 คน งบประมาณของกองทุนหมู่บ้านไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 26 คน กรรมการกองทุนหมู่บ้านขาดประสบการณ์ในการจัดระบบเงินทุน จำนวน 24 คน และระยะเวลาในการส่งคืนเงินกู้ยืมสั้นเกินไป จำนวน 3 คน

และข้อเสนอแนะในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เสนอแนะให้มีการติดตามผลการดำเนินงานของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านทุก 3 เดือน จำนวน 121 คน มีการฝึกอบรมการปฏิบัติงานให้แก่กรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 118 คน ประชาสัมพันธ์วันประชุมให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านทราบโดยทั่วกัน จำนวน 116 คน แจ้งให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านทราบเกี่ยวกับการส่งคืนเงินกู้ยืมก่อนถึงเวลากำหนด จำนวน 98 คน เพิ่มวงเงินในการกู้ยืม จำนวน 61 คน มีการฝึกอบรมการจัดทำบัญชีให้แก่กรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 50 คน มีการฝึกอบรมการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านให้แก่กรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 30 คน เพิ่มงบประมาณของกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 26 คน มีการฝึกอบรมการจัดระบบเงินทุนให้แก่กรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 24 คน และขยายระยะเวลาในการส่งคืนเงินกู้ยืม จำนวน 3 คน

ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสถานภาพในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติและการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ พบว่า สถานภาพในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

สำหรับการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างอายุและการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า อายุของกลุ่มกรรมการกองทุนหมู่บ้านและกลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

จากการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างอาชีพและการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ พบว่า อาชีพที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

จากการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ พบว่า ผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

สำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติกับผลของการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ พบว่า ความชัดเจนของนโยบาย ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ลักษณะผู้ปฏิบัติ ความเพียงพอของทรัพยากร การมีส่วนร่วมของประชาชน และการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน มีอิทธิพลต่อผลของการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากผลการวิจัยที่ได้ ทำให้ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง มีแนวโน้มไปในทางที่ดี

จากผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ พบว่า ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ประสบความสำเร็จ โดยบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ หากพิจารณาตามวัตถุประสงค์ของนโยบายกองทุนหมู่บ้านแต่ละประเด็นพบว่า

จากการวิเคราะห์ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า กองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อมีการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ก็ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้าถึงแหล่งเงินทุนเพิ่มมากขึ้น ทำให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านอยู่ดีกินดี มีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์เพ็ญ ยศธแสนย์ (2545) ที่ศึกษาเรื่องผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน : กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอเมืองจังหวัดฉะเชิงเทรา และพบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีการเปลี่ยนแปลงด้านคุณภาพชีวิตเมื่อได้รับเงินกู้ยืมจากกองทุนหมู่บ้าน คือ มีรายได้เพิ่มขึ้น อาหารการกินเพียงพอขึ้น และสุขภาพดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกิจ เรี่ยมประเสริฐ (2545) ที่ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของประชาชนต่อโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนที่เป็นสมาชิกกองทุนชุมชนเมืองกรุงเทพมหานคร และพบว่า ผลลัพธ์จากการกู้ยืมเงินทำให้ประชาชนที่เป็นสมาชิกกองทุนมีรายได้เพิ่มขึ้น ทำให้ฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของอุมาพร กล่อมทองสุข

(2546) ที่ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของประชาชนที่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดอ่างทอง และพบว่า ผลลัพธ์จากการกั๊ยเงินทำให้ประชาชนที่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น ทำให้ฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังได้สอดคล้องกับข่าวกองทุนหมู่บ้านเมืองหุ่นฟางนงไปได้สวย จากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2549 หน้า 34 พบว่า การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านจังหวัดชัยนาท มีสมาชิกกองทุนที่กั๊ยเงินไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้กับสมาชิกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยรายละ 3,000 – 8,000 บาทต่อปี เป็นการนำเงินไปลงทุนประกอบอาชีพด้านการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ และประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี ซึ่งประชาชนมีความพึงพอใจกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของ รัฐบาลที่ได้สนับสนุนให้โอกาสกับการสร้างรายได้ สร้างอาชีพที่ว่างงานทำให้คนระดับรากหญ้ามี่คุณภาพชีวิตดีขึ้น

จากการวิเคราะห์ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า กองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านให้มีขีดความสามารถในด้านการจัดระบบเงินกองทุนและการบริหารจัดการเงินกองทุน อยู่ในระดับมาก ซึ่งจากการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ก็ทำให้กรรมการกองทุนหมู่บ้านมีความรู้ความสามารถในการวางแผน การจัดระบบเงินทุน และการติดต่อสื่อสาร ทำให้การบริหารจัดการเงินกองทุนมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลลักษณ์ ดิษยนันท์ (2545) ที่ศึกษาเรื่องศักยภาพและปัญหาในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน ในจังหวัดเชียงใหม่ และพบว่า สมาชิกและกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน โดยสามารถจัดระบบเงินกองทุนและบริหารจัดการเงินกองทุนได้เป็นอย่างดี และซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเดชศักดิ์ โพธิศรี (2546) ที่ศึกษาเรื่องการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาดำบลขาว อำเภอสกลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด และพบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน มีความรู้ความสามารถและเข้าใจในตัวนโยบาย จึงทำให้สามารถจัดระบบเงินกองทุนและการบริหารจัดการเงินกองทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการวิเคราะห์ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า กองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ซึ่งการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ทำให้เกิดภูมิปัญญาท้องถิ่นประชาชนในท้องถิ่นมีการเรียนรู้ในการพึ่งตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนีย์ คงคำศักดิ์ (2546) ที่ศึกษาเรื่องผลของกองทุนหมู่บ้านต่อการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาหมู่บ้านเริงราง อำเภอสกลใต้ จังหวัดสระบุรี และพบว่า กองทุนหมู่บ้านทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีการเรียนรู้ในการพึ่งตนเอง หลีกเลี้ยงการกู้เงินจากนายทุนในอัตราดอกเบี้ยแพง มีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในการประกอบอาชีพ จึงทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งในการทำกิจกรรมมากขึ้น ฐานะทางเศรษฐกิจโดยรวมดีขึ้น และมีการศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างภูมิปัญญาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น

จากการวิเคราะห์ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า กองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากหญ้าของประเทศ เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต อยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อมีการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติก็ทำให้เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุริยะ พิเศษอรุณการ (2545) ที่ศึกษาเรื่องการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน และพบว่า เงินกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาท ทำให้เศรษฐกิจในชุมชนระดับรากหญ้าของประเทศเข้มแข็งขึ้น

และจากการวิเคราะห์ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า กองทุนหมู่บ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้านในด้านเศรษฐกิจและสังคม อยู่ในระดับมาก เมื่อมีการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ก็ทำให้ชุมชนเข้มแข็งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับข่าวกองทุนหมู่บ้านนครปฐม ประสพผล จากหนังสือพิมพ์ข่าวสด ฉบับวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2549 หน้า 26 พบว่า การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐมที่มีความเข้มแข็งสามารถรวมตัวกันจัดตั้งเป็นสถาบันการเงินชุมชนตำบลบางระกำ เปิดให้บริการประชาชนได้ครบวงจร และกองทุนหมู่บ้านของหมู่ที่ 8 ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสางคราย เป็นชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกว่าประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการด้วย

นอกจากนี้การปรึกษาหารือกันของกรรมการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาการดำเนินงาน และการได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านจากหน่วยงานภาครัฐ ทั้งในระดับจังหวัดและระดับอำเภอ รวมทั้งการยึดหลักการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ ข้อบังคับอย่างเข้มงวดของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และจำนวนเงินที่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านได้รับจากการจัดสรรให้คนละไม่เกิน 20,000 บาท ก็เพียงพอกับความต้องการ รวมทั้งมีกรรมการกองทุนหมู่บ้านปฏิบัติหน้าที่เบิก - จ่าย เงินทุนกู้ยืมให้แก่สมาชิกที่ได้รับอนุมัติ และรับคืนเงินทุนกู้ยืมจากสมาชิกกองทุนหมู่บ้านเพียงพอ ตลอดจนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ วางแผนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน และการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ ก็มีผลช่วยให้ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติประสบความสำเร็จด้วย

จึงสามารถอภิปรายผลได้ว่า ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติที่เกิดขึ้นกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงว่าผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติประสบความสำเร็จมาก สอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า ผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง มีแนวโน้มไปในทางที่ดี

สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ความชัดเจนของนโยบาย ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ลักษณะผู้ปฏิบัติ ความเพียงพอของทรัพยากร การมีส่วนร่วมของประชาชน และการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน มีอิทธิพลต่อผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติกับผลของการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ พบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายผลของการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติได้ คือ ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ความชัดเจนของนโยบาย ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ลักษณะผู้ปฏิบัติ ความเพียงพอของทรัพยากร การมีส่วนร่วมของประชาชน และการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน จึงกล่าวได้ว่า ความชัดเจนของนโยบาย ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ลักษณะผู้ปฏิบัติ ความเพียงพอของทรัพยากร การมีส่วนร่วมของประชาชน และการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน มีอิทธิพลต่อผลของการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

จึงสามารถอภิปรายผลได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในด้านความชัดเจนของนโยบายอยู่ในระดับมาก ซึ่งความชัดเจนของนโยบายเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ในการกำหนดนโยบายควรให้สอดคล้องกับปัญหา และต้องมีความชัดเจนในด้านวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบาย ซึ่งนโยบายกองทุนหมู่บ้านได้กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ ความยากจน คนว่างงาน ลดภาระหนี้สิน และการขาดแคลนทุนทรัพย์ของประชาชนในหมู่บ้าน โดยมีวัตถุประสงค์ 5 ประการ ประกอบด้วย ประการแรก เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย บรรเทา เหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน ประการที่สอง ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านให้มีขีดความสามารถในด้าน การจัดระบบเงินกองทุนและการบริหารจัดการเงินกองทุน ประการที่สาม เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง ประการที่สี่ กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากหญ้าของประเทศเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต และประการสุดท้าย เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้านในด้านเศรษฐกิจและสังคม จากการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบายไว้อย่างชัดเจน และนโยบายที่ได้กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาของหมู่บ้าน จึงทำให้การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดทฤษฎีของ มาร์ติน เรนน์ (Rein, 1983: 128) ที่ได้ กล่าวว่า ความชัดเจนของนโยบายถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของนโยบายและกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์เพ็ญ ยศธแสนย์ (2545) ที่ศึกษาเรื่องผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน : กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา และพบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีการเปลี่ยนแปลงด้านคุณภาพชีวิตเมื่อได้รับเงินกู้ยืมจากกองทุน

หมู่บ้าน คือ มีรายได้เพิ่มขึ้น อาหารการกินเพียงพอขึ้นและสุขภาพดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกิจ เรียมประเสริฐ (2545) ที่ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของประชาชนต่อโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนที่เป็นสมาชิกกองทุนชุมชนเมืองกรุงเทพมหานคร และพบว่า ผลลัพธ์จากการกักเงินทำให้ประชาชนที่เป็นสมาชิกกองทุนมีรายได้เพิ่มขึ้น ทำให้ฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของอุมาพร กล่อมทองสุข (2546) ที่ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของประชาชนที่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดอ่างทอง และพบว่า ผลลัพธ์จากการกักเงินทำให้ประชาชนที่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น ทำให้ฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังได้สอดคล้องกับ ชาวกองทุนหมู่บ้านเมืองหุ่นฟางนกกไปได้สวย จากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2549 หน้า 34 พบว่า การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านจังหวัดชัยนาท มีสมาชิกกองทุนที่กักเงินไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้กับสมาชิกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยรายละ 3,000 – 8,000 บาทต่อปี เป็นการนำเงินไปลงทุนประกอบอาชีพด้านการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ และประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี ซึ่งประชาชนมีความพึงพอใจกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของรัฐบาล ที่ได้สนับสนุนให้โอกาสกับการสร้างรายได้ สร้างอาชีพที่ว่างงานทำให้คนระดับรากหญ้ามีคุณภาพชีวิตดีขึ้น นอกจากนี้การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน ได้ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านให้มีขีดความสามารถในด้านการจัดระบบเงินกองทุนและการบริหารจัดการเงินกองทุน เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากหญ้าของประเทศเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้านในด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนีย์ คงคำศักดิ์ (2546) ที่ศึกษาเรื่องผลของกองทุนหมู่บ้านต่อการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาหมู่บ้านเริงราง อำเภอสายบุรี จังหวัดสระบุรี และพบว่า กองทุนหมู่บ้านทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีการเรียนรู้ในการพึ่งตนเอง หลีกเลี่ยงการกู้เงินจาก นายทุนในอัตราดอกเบี้ยแพง มีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในการประกอบอาชีพ จึง ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งในการทำกิจกรรมมากขึ้น ฐานะทางเศรษฐกิจโดยรวมดีขึ้น และมีการศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างภูมิปัญญาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนโยบายกองทุนหมู่บ้าน

สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในด้านลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติในการนำนโยบายไปปฏิบัติหน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบต้องมีการพึงพิง ประสานงาน และได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆ ด้วย เนื่องจากการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติได้มีหน่วยงานภาครัฐระดับจังหวัดและระดับอำเภอให้การสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน รวมทั้งกรรมการกองทุนหมู่บ้านได้ปรึกษารื้อกับกรรมการกองทุนหมู่บ้านอื่นเพื่อพัฒนาการดำเนินงาน และมีการประสานงานกับกรรมการกองทุนหมู่บ้านอื่นเพื่อร่วมมือกันจัดตั้งสหกรณ์

ของชุมชน จึงทำให้การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดทฤษฎีของ แคทซ์ และ คาห์น (Katz; & Kahn. 1978: 163) ที่ได้กล่าวว่ากระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้นจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์การหรือหน่วยงาน (Agencies) ที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยปัจจัยด้านลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ มีปัจจัยหลายปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรานิตัสส์, อาร์คแมน, ซีอัน และ ไดร (Granitsas; Alkman; Sheehan; & Deidr. 2001: Abstract) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ลัทธินายทุนของชาวยุโรป” และพบว่าในแถบเอเชียความเจริญเติบโตของกองทุนกู้ยืม เพื่อช่วยเหลือคนยากจนได้บรรลุผลในครั้งแรก ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากการสนับสนุนจากรัฐบาล โดยได้จัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อให้กองทุนเจริญเติบโต

และปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในด้านลักษณะผู้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งลักษณะผู้ปฏิบัติเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความสามารถ มีความรับผิดชอบในการทำงาน และหากมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายผู้ปฏิบัติก็ต้องปรับตัวเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายใหม่ได้ เนื่องจากการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ กรรมการกองทุนหมู่บ้านมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนเกี่ยวกับการจัดระบบเงินทุน การวางแผน ยึดหลักการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ ข้อบังคับอย่างเข้มงวด รวมทั้งมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ การติดต่อสื่อสาร เมื่อมีการปรับเปลี่ยนนโยบายใหม่กรรมการกองทุนหมู่บ้านก็สามารถปรับตัวเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายใหม่ได้ ตลอดจนสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีความรับผิดชอบในการส่งคืนเงินกู้ยืม และกรรมการกองทุนหมู่บ้านให้บริการแก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านด้วยความเต็มใจ จึงทำให้การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติประสบความสำเร็จ ซึ่งได้สอดคล้องกับแนวความคิดทฤษฎีของ ลิพพิทท์ (Lippitt. 1958: 288) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ปฏิบัติจะต้องมีความสามารถและทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากสอบถามหรือการสังเกตในขณะที่ปฏิบัติงาน มีความรู้ความสามารถในด้านทฤษฎี และสามารถประยุกต์ทฤษฎีต่างๆ ไปใช้ในการปฏิบัติได้ นอกจากนี้แล้วผู้ปฏิบัติจะต้องมีจริยธรรมในการปฏิบัติงานและสามารถปรับตัวเข้ากับความต้องการของประชาชน กลุ่มเป้าหมายได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลลักษณ์ ดิษยนันท์ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง “ศักยภาพและปัญหาในการจัดการกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่” และพบว่า สมาชิกและกรรมการส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับกองทุนฯ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจในการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านและร่วมปฏิบัติตามระเบียบที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเดชศักดิ์ โพธิ์ศรี (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาดำบลขวาว อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด” และพบว่า คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านคิดว่านโยบายกองทุนหมู่บ้านมีประโยชน์ต่อครอบครัวและชุมชน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีความรู้ความสามารถและเข้าใจในตัวนโยบาย ในส่วนของโครงสร้าง บทบาทหน้าที่และกฎระเบียบ ข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้านก็มีความเหมาะสม

สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในด้านความเพียงพอของทรัพยากรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งปัจจัยด้านงบประมาณ จำนวนบุคลากร และปัจจัยด้านบริการนั้น ก็มีผลกระทบต่อความสำเร็จและล้มเหลวในการนำนโยบายไปปฏิบัติด้วย เนื่องจากการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติได้มีกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่เบิก – จ่ายเงินทุนกู้ยืมให้แก่สมาชิกที่ได้รับอนุมัติ และรับคืนเงินทุนกู้ยืมจากสมาชิกกองทุนหมู่บ้านเพียงพอ รวมทั้งจำนวนเงินที่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านได้รับจากการจัดสรรให้คนละไม่เกิน 20,000 บาท ก็เพียงพอกับความต้องการ และงบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท ก็เหมาะสมกับความต้องการของหมู่บ้าน ตลอดจนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านก็มีตู้เก็บเอกสาร โต๊ะ เก้าอี้และเครื่องคอมพิวเตอร์ เพียงพอ ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวความคิดทฤษฎีของซาบาร์เทียร์และแมสมาเนียน(Sabatier; & Mazmanian.1981 อ้างถึงใน ศุภชัย ยาวะประภาส. 2538: 111) ได้กล่าวว่า นโยบายจะประสบความสำเร็จได้ ต้องได้รับการสนับสนุนด้านการเงินอย่างเพียงพอ มีจำนวนบุคลากรหรือทีมงานที่เพียงพอกับปริมาณงานที่รับผิดชอบ ซึ่งจำนวนบุคลากรที่ไม่เพียงพอย่อมเป็นอุปสรรคต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ และต้องมีวัสดุ อุปกรณ์เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์เพ็ญ ยศธแสนย์ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน : กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา และพบว่า วงเงินการให้กู้ยืมของกองทุนหมู่บ้านมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุริยะ พิธิษฐอรอดการ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน : กรณีศึกษามันมอญ ตำบลกกแดง อำเภอนิคมน้ำอ่าว จังหวัดสมุทรสาคร และพบว่า คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติเงินให้สมาชิกอย่างทั่วถึง

สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และสามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ได้ เนื่องจากการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัตินั้น หมู่บ้านได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาตรวจสอบการปฏิบัติงานของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จึงทำให้การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติประสบความสำเร็จ ซึ่งได้สอดคล้องกับแนวความคิดทฤษฎีของแวน มิเตอร์ และ แวน ฮอร์น (Van Meter; & Van Horn. 1975: 447) แสดงให้เห็นว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติไม่ได้จำกัดเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายเดียว แต่ประชาชนก็มีฐานะเป็นสภาพแวดล้อมของระบบการส่งมอบนโยบายซึ่งเป็นผู้คอยกระตุ้นและคอยรับผลจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และสอดคล้องกับแนวความคิดทฤษฎีของอี สจิวต แชพบิน (E. Steward Chapin อ้างถึงใน พิชัยยุทธ สิงห์สหาย.

2546: 12) ได้แบ่งรูปแบบของการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 แบบ ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการประชุม การมีส่วนร่วมออกเงิน การมีส่วนร่วมเป็นกรรมการ และการมีส่วนร่วมเป็นผู้นำ ในขณะที่ เจมส์ คัดด์ ปิ่นทอง (2525: 11 – 13) ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 4 ขั้นตอน คือ การมีส่วนร่วมในการค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล และได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของกมลลักษณ์ ดิษยนันท์ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องศักยภาพ และปัญหาในการจัดการกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ และพบว่าสมาชิกและกรรมการส่วนใหญ่ มีความรู้เกี่ยวกับกองทุนฯ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในด้านการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน จะทำให้ทราบ ผลการดำเนินงานว่าเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง หากไม่มีการติดตามผลอาจ ก่อให้เกิดผลเสียหายต่อนโยบายหรือโครงการได้ การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเป็นอีก ปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จและล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ เนื่องมาจากกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน ได้ติดตามผลการดำเนินงานและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านอย่าง สม่าเสมอ จึงทำให้การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติประสบความสำเร็จ ซึ่งได้สอดคล้องกับ แนวความคิดทฤษฎีของจอร์จ ซี. เอ็ดเวิร์ด และ ไอรา ซาแคนสกี (Edwards; & Sharkansky. 1979) แสดงให้เห็นว่า การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน จะทำให้ทราบผลการดำเนินงานว่าเป็น อย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง หากไม่มีการติดตามผลอาจก่อให้เกิดผลเสียหายต่อนโยบาย หรือโครงการต่างๆ ได้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ พบว่า ปัญหาในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ คือ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านบางคนไม่ได้ใช้เงิน ตามวัตถุประสงค์ที่เสนอโครงการ กรรมการกองทุนหมู่บ้านบางคนไม่มีความรู้ในการปฏิบัติงาน สมาชิกกองทุนหมู่บ้านไม่ค่อยเข้าร่วมประชุม สมาชิกกองทุนหมู่บ้านส่งคืนเงินกู้ยืมไม่ตรงตามเวลา ที่กำหนด จำนวนเงินที่ให้กู้ยืมน้อยเกินไป กรรมการกองทุนหมู่บ้านไม่มีความรู้ในการจัดทำบัญชี กรรมการกองทุนหมู่บ้านขาดประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุน งบประมาณของกองทุน หมู่บ้านไม่เพียงพอต่อความต้องการ กรรมการกองทุนหมู่บ้านขาดประสบการณ์ในการจัดระบบ เงินทุน และจำนวนเงินที่ให้กู้ยืมน้อยเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลลักษณ์ ดิษยนันท์ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ศักยภาพและปัญหาในการจัดการกองทุนหมู่บ้านใน จังหวัดเชียงใหม่” และพบว่า ปัญหาในการจัดการกองทุนหมู่บ้านของสมาชิกและกรรมการ คือ เงินกองทุนไม่เพียงพอ ระยะเวลาการกู้สั้นเกินไป คณะกรรมการยังขาดเงินสนับสนุนในการบริหาร จัดการและค่าตอบแทน สอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์เพ็ญ ยศธแสนย์ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้ ศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน : กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์การ บริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา และพบว่าปัญหาและอุปสรรคใน

การดำเนินงาน คือ วงเงินกู้ที่น้อยจนไม่เพียงพอในการลงทุน ระยะเวลาส่งคืนเงินกู้สั้นเกินไป และสมาชิกไม่ค่อยเข้าร่วมประชุม และสอดคล้องกับงานวิจัยของเดชศักดิ์ โพธิ์ศรี (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาดำบลขาว อำเภอสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด และพบว่าปัญหา อุปสรรค ส่วนใหญ่เป็นเพราะเงินงบประมาณไม่เพียงพอ สมาชิกบางรายกู้ยืมเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ยังได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภา ทอรัตน์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาดำบลสังคังหม้อ อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา” และพบปัญหาและอุปสรรค ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ กรรมการขาดความรู้ด้านบัญชีในการบริหารจัดการกองทุน เงินทุน กู้ยืมจำนวนน้อยไม่เพียงพอในการนำไปประกอบอาชีพหรือพัฒนาอาชีพได้อย่างแท้จริง และ ระยะเวลาในการส่งคืนเงินทุนกู้ยืมสั้นเกินไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิษา วรรณภิระ (2549 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาดำบลเนินเพิ่ม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก” และพบว่าในการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีปัญหาและอุปสรรค คือ มีเงินทุนไม่เพียงพอกับความต้องการของสมาชิกกองทุน หมู่บ้าน กรรมการกองทุนหมู่บ้านยังขาดความรู้ในระเบียบข้อบังคับและความรู้ในเรื่องการจัดทำ บัญชี สมาชิกบางรายนำเงินมาใช้ฟุ่มเฟือยไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย บางรายประสบ ความ ล้มเหลวในการนำเงินกู้ยืมมาใช้เพื่อพัฒนาอาชีพ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านบางรายยังใช้หนี้ ไม่ตรงตามกำหนดเวลา และบางรายนำเงินกู้ไปกระบบมาใช้หนี้กองทุนหมู่บ้าน

จะเห็นได้ว่าปัจจัยต่างๆ ข้างต้นเหล่านี้ จะส่งผลให้การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ประสบความสำเร็จ ดังนั้น ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ความชัดเจนของนโยบาย ลักษณะของ หน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ลักษณะผู้ปฏิบัติ ความเพียงพอของทรัพยากร การมีส่วนร่วมของ ประชาชน และการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน จึงมีอิทธิพลต่อผลของการนำนโยบายไป ปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาลักษณะที่เกิดขึ้น จากการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ เพื่อให้การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติมี ประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้เสนอแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. ประชาชนในหมู่บ้านและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน ควรจะมี การทำความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้ทราบลักษณะการดำเนินงาน วัตถุประสงค์ และ เป้าหมายของกองทุนหมู่บ้าน ทำให้ดำเนินการได้ดี มีประสิทธิภาพและมีความสอดคล้องกับนโยบาย กองทุนหมู่บ้านตามที่รัฐบาลได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน

2. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรจัดให้กองทุนหมู่บ้านได้มีการอบรม ในเรื่องการจัดทำ บัญชีให้มากขึ้น รวมถึงให้มีการศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับกองทุนหมู่บ้าน

อื่นด้วย เพื่อให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเพื่อป้องกันไม่ให้เงินที่สมาชิกกู้ยืมไปลงทุนพัฒนาอาชีพประสบความล้มเหลว จึงควรให้รัฐได้จัดให้มีการฝึกอบรมอาชีพที่ตรงกับความต้องการของท้องถิ่นมากขึ้น มีการส่งเสริมการตลาด และเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต

3. แนวทางการได้มาซึ่งผู้ที่เป็นกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จะต้องเป็นไปอย่างสุจริต ถูกต้อง ยุติธรรม คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้งมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เนื่องจากผู้ที่เป็นกรรมการกองทุนหมู่บ้านจะมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

4. รัฐควรส่งตัวแทนเข้าศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านเกี่ยวกับความต้องการที่ประชาชน กรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน มีความต้องการให้รัฐสนับสนุนหรือส่งเสริมให้การปฏิบัติงานมีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ เพียงพอในการดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้ผลงานมีศักยภาพและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5. ควรมีการจัดตั้งเวทีในการระดมความคิดเห็นของประชาชนในหมู่บ้าน เพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องกองทุนหมู่บ้าน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีการร่วมระดมความคิดเห็นเพื่อหาความต้องการของประชาชนในหมู่บ้าน ให้ประชาชนในหมู่บ้านได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การวางแผน การดำเนินงาน และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาตรวจสอบการปฏิบัติงานของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อความโปร่งใสในการทำงานของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

6. กรรมการกองทุนหมู่บ้านควรมีการติดตามความก้าวหน้า และการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาเรื่อง “การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาดำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง” ทำให้ทราบถึงประเด็นปัญหาที่ควรมีการปรับปรุงสำหรับการศึกษาวิจัยในอนาคต ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาดำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง ดังนั้นจึงควรศึกษาการประเมินผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

2. ควรศึกษาประสิทธิภาพในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาดำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

3. ควรศึกษาการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติของตำบลอื่นๆ ในจังหวัดพัทลุง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลเปรียบเทียบกับการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติในตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลลักษณ์ ดิษยนันท์. (2545). ศักยภาพและปัญหาในการจัดการกองทุนหมู่บ้านในจังหวัด
เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2548) การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ผล. กรุงเทพฯ :
ธรรมสาร.
- กองทุนเงินล้านพันพิช พาชชาวบ้านเป็นหนี้ในระบบอื้อ. (2549, 18 มกราคม). แนวหน้า.
หน้า 1 – 2.
- กองทุนหมู่บ้านนครปฐมประสบผล. (2549, 17 มกราคม). ข่าวสด. หน้า 26.
- กองทุนหมู่บ้านเมืองหุ่นฟางนกไปได้สวย สร้างอาชีพคนว่างงานกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชน. (2549,
16 มกราคม). เดลินิวส์. หน้า 34.
- กองทุนหมู่บ้านวิกฤตหนี้ส่อเค้าล่มสลาย. (2549, 7 พฤษภาคม). ข่าวสด. หน้า 8.
- จันทร์เพ็ญ ยศธแสนย์. (2545). วิเคราะห์ผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน : กรณีศึกษากองทุน
หมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา.
ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ :
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- จุมพล หินนิพาณิช. (2547). การวิเคราะห์นโยบาย : ขอบเขต แนวคิด ทฤษฎี และกรณี
ตัวอย่าง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. (2525). เอกสารประกอบการสัมมนาพัฒนานักบริหาร เรื่องที่ 12 การระดม
ประชาชนเพื่อการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เจलय แสงอุส่าห์. (2545, เมษายน-มิถุนายน). นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
“การก่อเกิดและการนำไปปฏิบัติ”. วารสารเพื่อการพัฒนาชนบท. 2(2) : หน้า 49 - 64.
- เดชศักดิ์ โพธิ์ศรี. (2546). การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาดำบลขาว
อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหาร
การพัฒนา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2539). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ เดชระพีพงษ์. (2544, กันยายน). จุดเด่น จุดด้อย กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง.
วารสารการศึกษานอกโรงเรียน. 4(2) : หน้า 32 – 33.
- ประจักษ์ ผลเรือง. (2546). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (พัฒนาชุมชน) ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.

- พิชัยยุทธ สิงห์สหาย. (2546). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินโครงการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีกิ่งอำเภอลองเชื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- พรทิพย์ คำพอ. (2544). กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร การพิมพ์.
- มยุรี อนุมานราชชน. (2547). นโยบายสาธารณะ : แนวความคิด กระบวนการ และ การวิเคราะห์. เชียงใหม่ : คเนจนิการพิมพ์.
- วิภา ทองรัตน์. (2546). การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาตำบลสทิงหม้อ อำเภอสทิงหม้อ จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- อุมาพร กล่อมทองสุข. (2546). ความพึงพอใจของประชาชนที่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดอ่างทอง. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุกิจ เรียมประเสริฐ. (2545). ความพึงพอใจของประชาชนต่อโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนที่เป็นสมาชิกกองทุนชุมชนเมืองกรุงเทพมหานคร. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2546). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : เพ็ญฟ้า พรินติ้ง.
- สุนิษา วรรณภีระ. (2549). การศึกษาผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาตำบลเนินเพิ่ม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (นโยบายสาธารณะ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุทธิรักษ์ หงสะมัต. (2545, มีนาคม). กลยุทธ์การบริหารกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาท. วารสารพัฒนาชุมชน. 41(3) : หน้า 25 - 27.
- สุริยะ พิธิษฐอรทดการ. (2545). การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน : กรณีศึกษากำนันอู่ไผ่ ตำบลกกแดง อำเภอนิคมน้ำอ้อย จังหวัดมุกดาหาร. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ และคณะ. (2547). พระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.

- สุวัชรีย์ สายบุตร. (2547). *การจัดการกองทุนหมู่บ้าน กรณีศึกษา : บ้านตราขุ หมู่ที่ 6 ตำบลบ้านหม้อ อำเภอฟาร์มบุรี จังหวัดสิงห์บุรี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ชนบทศึกษาและการพัฒนา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สมบัติ ชำรงธัญวงศ์. (2543). *นโยบายสาธารณะ : แนวความคิด การวิเคราะห์ และกระบวนการ*. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.
- สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. (2545). *1 ปีนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง*. กรุงเทพฯ : สำนักงาน.
- สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. (2546). *สุดยอดกองทุนภาคใต้ : กองทุนหมู่บ้านดีเด่นระดับอำเภอ*. กรุงเทพฯ : สำนักงาน.
- สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. (2546). *บทสรุปผลการดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง*. กรุงเทพฯ : สำนักงาน.
- ศุภชัย ยาวประภาษ. (2538). *นโยบายสาธารณะ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภโชค ชุนอื้อ. (2545, เมษายน). *กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง*. *วารสารรัฐสภาสาร*. 50(4) : หน้า 77 – 122.
- Affleck, Arthur, and Mellor, Mary. (2006, April). "Community Development Finance : A Neo - Market Solution to Social Exclusion?". *Journal of Social Policy*. 35(2) : 303 – 319.
- Aiken, Michael, and Jeral Hage. (1968, December). "Organizational Interdependance and Intra - Organization Structure". *American Sociological Review*. 3(1) : 919.
- Alexander, Ernest R. (1985, February). "From Idea to Action : Notes for a Contingency Theory of the Policy Implementation Process". *Administratio & Society*. 16(4) : 403 – 426.
- Bardach, Eugene. (1980). *Implementation Studies and the Study of Implements*. Presented at the 1980 meeting of American Policy Science Association : University of California Berkeley.
- Barrrt, Susan, and Colin Fudge. (1981). *Examining the Policy - Action Relationship In Policy and Action : Essays on the Implementation of Public Policy*. London And New York : Methuen.
- Bhatt, Nitin, and Tang, Shui - Yan. (2001, August). "Making microcredit work in the United States : social, financial, and administrative dimensions". *Economic Development Quarterl*. 15(3) : 229 – 241.

- Bryant, Coralie, and Louise G. White. (1982). *Managing Development in the Third World*. Boulder, Colorado : Westview.
- Chowdhury, Prabel Roy. (2005, August). "Group - lending : Sequential financing, lender monitoring and joint liability". *Journal of Development Economics*. 77(2) : 415–439.
- Colin, Michael. (1999, October). "Peer group micro - lending programs in Canada and the United States". *Journal of Development Economic*. 60(1) : 249 – 269.
- Edward, George, and Ira Sharkansky. (1979). *Implementatio 2d ed*, Berkeley : University of California.
- Elmore, Richard. (1978). *Organizational Model of Social Program Implementation*. Public Policy. 26 (spring).
- Glynn III, Thomas P. (1977). *The Implementation of Public Policy : Role of Executive Leadership*. Dissertation : Brandeis University.
- Gomez, Rafael, and Santor, Eric. (2001, November). "Membership has its privileges : the effect of social capital and neighborhood characteristics on the earnings of microfinance borrowers". *Canadian Journal of Economics*. 34(4) : 943 – 966.
- Granitsas, Alkman, and Sheehan, Deidre. (2001, July). "Grassroots capitalism". *Far Eastern Economic Review*. 164(27) : 38 – 41.
- Hambleton, Robin. (1983, October). "Planning Systems and Policy Implementation". *Journal of Publi Policy*. 4 : 407.
- Katz, Daniel, and Robert L. Kahn. (1978). *Organizations and the System Concepts In Classics of Organization Theory*. Whitebeck : Maor.
- Litwak, Eugene, and Lydia F. Hylton. (1962, March). "Interorganizational Analysis : A Hypothesis On Coordination Agencies". *Administrative Science quarterly*. 6 : 395 - 420.
- Mazmanian, Daniel A., and Paul A. Sabatier. (1989). *Implementation Public Policy*. Latham, Maryland : University of America, Inc.
- McIntosh, Craig, and Wydick, Bruce. (2005, December). "Competition and Microfinance". *Journal of Development Economics*. 78(2) : 271 – 298.
- Nourse, Timothy H. (2001, Winter/Spring). "The missing parts of microfinance : services for consumption and insurance". *SAIS Review*. 21(1) : 61 – 69.
- Polakow - Suransky, Sasha. (2003, May). "Giving the Poor Some Credit". *American Prospect*. 14(5) : 19 – 21.
- Pressman, Jeffrey L., and Aron Wildavsky. (1973). *Implementation*. Berkeley, California : University of California Press.

- Rein, Martin. (1983). *From Policy to Practice*. London : The Mcmillian.
- Sabatier, Paul, and Daniel Mazmanian. (1980). *The Implementation of Public Policy : A F work of Analysis*. Policy Study Journal. 8 (Special Journal) : 542 - 545.
- Srivastava, Paritosh. (2005, September - November). "Reducing Poverty and Empowering Communities". *UN Chronicle*. 42(3) : 45 – 46.
- Van Horn, Carl E., and Donald S. Van Meter. (1976). *The Implementation of Intergovernmental Policy*. California : Sage Publications, Inc.
- Van Meter, D. S., and C. E. Van Horn. (1975, February). "The Policy Implementation Process : A Conceptual Framework". *Administration and society*. 6(1) : 445 – 486.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์



ที่ ศธ 0519.12/ ๒๗ ๖ ๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๑๐ ตุลาคม 2549

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ตำบลเขาชัยสน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววรรณภา น้อยสำลี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาดำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง” โดยมี รองศาสตราจารย์วรพิตย์ มีมาก ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ชีวินทร์ ฉายาชลิต กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้กรรมการกองทุนหมู่บ้าน และ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านตอบแบบสอบถามเรื่องข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล , ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ , ผลของการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ , ปัญหาและข้อเสนอแนะในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ในระหว่างเดือนตุลาคม 2549 – พฤศจิกายน 2549

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาววรรณภา น้อยสำลี ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731 , 5646

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต มือถือ 085-5144239



ที่ ศธ 0519.12/ ๒๕๖๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๖ ตุลาคม 2549

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านตำบลผาละมี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววรรณภา น้อยสำลี นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาดำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง” โดยมี รองศาสตราจารย์วรพิตย์ มีมาก และ อาจารย์ชีวินทร์ ฉายาขวลิต เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้กรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม เรื่อง ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล ปัจจุบันที่มีผลกระทบต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ผลของการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ปัญหาและข้อเสนอแนะในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ในระหว่างเดือน ตุลาคม - พฤศจิกายน 2549

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตเพื่อ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาววรรณภา น้อยสำลี ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731 , 5646

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02 - 6641000 # 1018

มือถือ 087 - 9362325 , 085 - 5144239

ภาคผนวก ข
แบบสอบถาม

คำชี้แจงในการกรอกแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อประกอบการดำเนินการวิจัย ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ในเรื่อง “การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาดำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ที่เกิดขึ้นกับกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังว่าผลของการวิจัยจะทำให้ทราบผลและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น ในระหว่างการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ตลอดจนหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคดังกล่าว ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านได้อย่างเหมาะสมในแต่ละสภาพพื้นที่ต่อไป

แบบสอบถามนี้มี 4 ส่วนด้วยกัน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลของการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านว่าเห็นด้วยมากหรือน้อยเพียงใด โดยการทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องข้อความที่ท่านเห็นว่าเป็นความจริงที่สุด เพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ

กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ความชัดเจนของนโยบาย 1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่นโยบายกองทุนหมู่บ้านสอดคล้องกับสภาพปัญหาต่างๆ ในหมู่บ้าน - คนว่างงาน - ขาดแคลนทุนทรัพย์ - ขาดโอกาสที่จะเข้าถึงแหล่งเงินทุน - ภาระหนี้สิน					
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่ข้อต่อไปนี้ เป็นวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้าน 2.1 เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน 2.2 ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านให้มีขีดความสามารถในด้านการจัดระบบเงินกองทุน และการบริหารจัดการเงินกองทุน 2.3 เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มและเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง					

กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
2.4 กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากหญ้าของ ประเทศเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทาง เศรษฐกิจและสังคมในอนาคต 2.5 เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็ง ของประชาชนในหมู่บ้านในด้าน เศรษฐกิจและสังคม					
ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไป ปฏิบัติ 3. กองทุนหมู่บ้านของท่านได้กู้ยืมเงินจากกอง ทุนหมู่บ้านอื่นมาใช้ในการดำเนินงาน					
4. กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่านได้ปรึกษา หารือกับกรรมการกองทุนหมู่บ้านอื่นเพื่อ พัฒนาการดำเนินงาน					
5. กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่านได้ประสาน งานกับกรรมการกองทุนหมู่บ้านอื่นเพื่อร่วม มือกันจัดตั้งสหกรณ์ของชุมชน					
6. หน่วยงานภาครัฐระดับจังหวัดให้การ สนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน					
7. หน่วยงานภาครัฐระดับอำเภอให้การ สนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน					
ลักษณะผู้ปฏิบัติ 8. กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่าน มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการกองทุน เกี่ยวกับ 8.1 การวางแผน 8.2 การจัดระบบเงินทุน 8.3 การติดต่อสื่อสาร					

กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
9. กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่านยึดหลักการปฏิบัติหน้าที่ตาม 9.1 ระเบียบ 9.2 ข้อบังคับ 9.3 หลักเกณฑ์					
10. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีความรับผิดชอบในการส่งเงินกู้ยืม					
11. กรรมการกองทุนหมู่บ้านให้บริการแก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านด้วยความเต็มใจ					
12. เมื่อมีการปรับเปลี่ยนนโยบายใหม่ กรรมการสามารถปรับตัว เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายใหม่ได้					
ความเพียงพอของทรัพยากร 13. งบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท เหมาะสมกับความต้องการของหมู่บ้าน					
14. จำนวนเงินที่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านได้รับจากการจัดสรรให้คนละไม่เกิน 20,000 บาท เพียงพอกับความต้องการ					
15. กรรมการกองทุนหมู่บ้านเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่ 15.1 เบิก - จ่ายเงินทุนกู้ยืมให้แก่สมาชิกที่ได้รับอนุมัติ 15.2 รับคืนเงินทุนกู้ยืมจากสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน					
16. การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านมีวัสดุอุปกรณ์ เพียงพอ 16.1 โต๊ะ 16.2 เก้าอี้ 16.3 เครื่องคอมพิวเตอร์					

กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
16.4 ตู้เก็บเอกสาร					
การมีส่วนร่วมของประชาชน					
17. หมู่บ้านของท่านได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน					
18. หมู่บ้านของท่านได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน					
19. หมู่บ้านของท่านได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาตรวจสอบการปฏิบัติงานของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน					
การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน					
20. กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่านได้ติดตามผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน					
21. กรรมการกองทุนหมู่บ้านของท่านได้ประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน					

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลของการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

คำชี้แจง หลังจากการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติแล้ว ท่านคิดว่าเกิดผลอย่างไรบ้างกับหมู่บ้านของท่าน โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านว่าเห็นด้วยมากหรือน้อยเพียงใด โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลง ในช่องข้อความที่ท่านเห็นว่าเป็นความจริงที่สุด เพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ

กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น					
2. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านอยู่ดีกินดีขึ้น					
3. ประชาชนในท้องถิ่นมีการเรียนรู้ในการพึ่งตนเอง					
4. ทำให้ชุมชนเข้มแข็งขึ้น					
5. ประชาชนมีความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					
6. ทำให้เกิดภูมิปัญญาท้องถิ่น					
7. ช่วยพัฒนาให้เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น					
8. ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้าถึงแหล่งเงินทุน					

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะ ในการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นของท่าน โดยการทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องข้อความที่ท่าน เห็นว่าเป็นความจริง เกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน

1. ท่านคิดว่าการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ในหมู่บ้านของท่านมีปัญหาอะไรบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)

- () งบประมาณของกองทุนหมู่บ้านไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
- () จำนวนเงินที่ให้กู้ยืมน้อยเกินไป
- () ระยะเวลาในการส่งคืนเงินกู้ยืมสั้นเกินไป
- () สมาชิกกองทุนหมู่บ้านบางคนไม่ได้ใช้เงินตามวัตถุประสงค์ที่เสนอโครงการ
- () สมาชิกกองทุนหมู่บ้านไม่ค่อยเข้าร่วมประชุม
- () กรรมการกองทุนหมู่บ้านไม่มีความรู้ในการจัดทำบัญชี
- () กรรมการกองทุนหมู่บ้านบางคนไม่มีความรู้ในการปฏิบัติงาน
- () กรรมการกองทุนหมู่บ้านขาดประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุน
- () กรรมการกองทุนหมู่บ้านขาดประสบการณ์ในการจัดระบบเงินทุน
- () สมาชิกกองทุนหมู่บ้านส่งคืนเงินกู้ยืมไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด

2. ท่านคิดว่าการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ ในหมู่บ้านของท่านควรปรับปรุงแก้ไขอะไรบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)

- () เพิ่มงบประมาณของกองทุนหมู่บ้าน
- () เพิ่มวงเงินในการกู้ยืม
- () ขยายระยะเวลาในการส่งคืนเงินกู้ยืม
- () มีการติดตามผลการดำเนินงานของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านทุก 3 เดือน
- () ประชาสัมพันธ์วันประชุมให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านทราบโดยทั่วกัน
- () มีการฝึกอบรมการจัดทำบัญชีให้แก่กรรมการกองทุนหมู่บ้าน
- () มีการฝึกอบรมการปฏิบัติงานให้แก่กรรมการกองทุนหมู่บ้าน
- () มีการฝึกอบรมการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านให้แก่กรรมการกองทุนหมู่บ้าน
- () มีการฝึกอบรมการจัดระบบเงินทุนให้แก่กรรมการกองทุนหมู่บ้าน
- () แจ้งให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านทราบเกี่ยวกับการส่งคืนเงินกู้ยืมก่อนถึงเวลากำหนด

จบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ได้รับความร่วมมือจากท่าน

ภาคผนวก ค
ข้อมูลของตำบลเขาชัยสน

ข้อมูลของตำบลเขาชัยสน

ประวัติความเป็นมาของตำบลเขาชัยสน

ตำบลเขาชัยสนในอดีตเป็นตำบลหนึ่ง อยู่ในเขตปกครองของตำบลกุหาสวรรค์ (อำเภอเมืองพัทลุงในปัจจุบัน) ต่อมาเมื่อมีการจัดตั้งกิ่งอำเภอลำปำขึ้น จึงโอนไปอยู่ในเขตกิ่งอำเภอลำปำ ต่อมาได้มีการจัดตั้งอำเภอเขาชัยสน จึงได้มาอยู่ในเขตอำเภอเขาชัยสนตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ.2483 ตำบลเขาชัยสนปัจจุบันมีอยู่จำนวน 14 หมู่บ้าน ประกอบด้วย

- หมู่ที่ 1 บ้านโคกยา
- หมู่ที่ 2 บ้านโคกขาม
- หมู่ที่ 3 บ้านเขาชัยสน
- หมู่ที่ 4 บ้านไทรงามใหม่
- หมู่ที่ 5 บ้านดกเขา
- หมู่ที่ 6 บ้านเทพราช
- หมู่ที่ 7 บ้านลานช้าง
- หมู่ที่ 8 บ้านหัวหรั่ง
- หมู่ที่ 9 บ้านท่ากุน
- หมู่ที่ 10 บ้านกลางควน
- หมู่ที่ 11 บ้านทุ่งสลำ
- หมู่ที่ 12 บ้านปากทางเกาะทองสม
- หมู่ที่ 13 บ้านวังหลาม
- หมู่ที่ 14 บ้านป่ายูง

สภาพทั่วไปของตำบลเขาชัยสน

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสลับที่เนิน มีพื้นที่ 6,792 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 42,450 ไร่

อาณาเขตตำบลเขาชัยสน

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลควนขนุน และตำบลห่านโพธิ์ อำเภอเขาชัยสน
 ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลท่ามะเตี๋ย และตำบลโคกสัก อำเภอบางแก้ว
 ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน และตำบลท่ามะเตี๋ย อำเภอบางแก้ว
 ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลโคกม่วง

จำนวนประชากรของตำบลเขาชัยสน

มีจำนวนประชากรของตำบล 16,657 คน ชาย 5,291 คน หญิง 5,364 คน

ข้อมูลอาชีพของตำบลเขาชัยสน

ประชากรมีอาชีพหลัก: ทำนา ทำสวน ทำไร่ มีอาชีพเสริม: รับจ้าง

เส้นทางการคมนาคม การเดินทางเข้าสู่ตำบลเขาชัยสน

จากทางแยกถนนเอเชีย บริเวณสี่แยกท่านางพรหมถึงศูนย์กลางตำบล ระยะทาง 7 กิโลเมตร

สภาพพื้นที่และระบบสาธารณูปโภค

ราษฎรมีไฟฟ้าใช้เป็นส่วนใหญ่ ไม่มีไฟฟ้าใช้ 46 ครัวเรือน และมีประปา 9 แห่ง

แหล่งท่องเที่ยวของตำบลเขาชัยสน

น้ำพุร้อนเขาชัยสน เป็นน้ำพุร้อนธรรมชาติ น้ำร้อนตลอดเวลา ไหลผ่านลงสู่ลำคลองอย่างต่อเนื่องตลอดปี ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 3 ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง อยู่ห่างจากอำเภอเมืองพัทลุง ประมาณ 25 กิโลเมตร ห่างจากองค์การบริหารส่วนตำบล ประมาณ 500 เมตร สามารถเดินทางด้วยรถยนต์และรถไฟ สภาพทั่วไปเป็นแอ่งน้ำร้อน อุณหภูมิประมาณ 60 องศาเซลเซียส อยู่บริเวณเชิงเขาชัยสน ประชาชนเชื่อกันว่าเป็นแอ่งน้ำศักดิ์สิทธิ์บ่อน้ำร้อนเขาชัยสน เล่ากันว่าเมื่อก่อนในบริเวณพื้นที่บ่อน้ำร้อนเขาชัยสนเป็นทะเลสาบทั้งหมดและเป็นทะเลสาบที่กว้างใหญ่ มีตายายคนหนึ่ง ชื่อว่า ตาสัน และยายซุ่น ได้พายเรือมาหาปลาบริเวณนี้ แต่ก่อนที่ตายายจะลงเรือหาปลานั้น ตาไม่ได้สำรวจเรือก่อนว่าใช้การได้หรือไม่ เมื่อถึงกลางทะเลน้ำก็ได้ทะลุเข้าเรือ ตากับยายจนปัญญาที่จะแก้ไขสถานการณ์ จึงได้อธิฐานว่า ถ้าตนตายไปขอให้ตนได้เป็นเจ้าของบริเวณนี้ และขอให้มียี่สิบสามศักราชเกิดขึ้น เมื่อตากับยายได้เสียชีวิตลง น้ำในทะเลสาบทั้งหมดก็แห้งลงในพริบตา เศษดินเศษหินได้ท้องทะเล ต่างก็เข้ามารวมตัวกันจนเกิดเป็นภูเขาสูง ซึ่งนั่นคือเขาชัยสนในปัจจุบัน ต่อมาก็ได้มีธารน้ำร้อนเกิดขึ้น อ่าวนั้นค่อยๆ ใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ และเมื่อ พ.ศ.2494 พระพิศาลธรรมรังสี เจ้าอาวาสวัดพัทลุง ก็ได้เดินทางมาบูรณะ สร้างกำแพงรอบรอบบ่อน้ำร้อน บ่อน้ำร้อนแห่งนี้ มีน้ำร้อนศักดิ์สิทธิ์ชาวบ้านมีความเชื่อกันว่าสามารถรักษาโรคผิวหนังได้เป็นอย่างดี เช่น โรคกลากเกลื้อน เป็นต้น บ่อน้ำร้อนเขาชัยสน จะมีอุณหภูมิของน้ำจะสูงขึ้นหากได้รับแรงสะท้อน มีน้ำร้อนไหลตลอดเวลา สภาพปัจจุบัน ได้รับปรับปรุงให้เป็นที่พักท่องเที่ยว โดยทำการปรับปรุงสถานที่อาบน้ำ บ่อพักน้ำร้อน อาคารที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว ปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบ ก่อสร้างบันไดขึ้นชมถ้ำบริเวณข้างเคียง ก่อสร้างสถานที่จำหน่ายสินค้า เหมาะสำหรับ

การพักผ่อนเป็นครอบครัว มีการให้บริการที่พัก 600 บาทต่อ 1 คืน อาบน้ำแร่ในสระฟรี มีบริการ
อาบน้ำแร่ผักบัว แช่อ่าง ร้านจำหน่ายอาหารและผลิตภัณฑ์

หัตถกรรม-หนังสือพิมพ์ ของตำบลเขาชัยสน

การแกะหนังตะลุง ผลิตภัณฑ์จากหนัง ได้แก่ รูปพระราม นางสีดา รัชกาลที่ 5 หนุ
มาน เป็นรูปหนังตะลุง ภาพสัตว์ ภาพในชุดวรรณคดีต่างๆ ใช้ประดับตกแต่งบ้านเรือน ของขวัญ
ของชำร่วย มีจำหน่ายที่กลุ่มแกะรูปหนังตะลุงหน้าถ้ำพระ เลขที่ 472 หน้าถ้ำพระเขาชัยสน หมู่ที่
3 ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง 93130

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาววรรณภา น้อยสำลี
วันเดือนปีเกิด	17 มิถุนายน พ.ศ. 2523
สถานที่เกิด	จังหวัดพัทลุง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	189 หมู่ที่ 5 ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง 93130
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักวิชาการเงินและบัญชี (กองคลัง) สังกัดสำนักงานอธิการบดี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (องครักษ์) 63 หมู่ที่ 7 ตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก 26120
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2534	ประถมศึกษา จากโรงเรียนบ้านควนพระสาครินทร์
พ.ศ. 2540	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนสตรีพัทลุง
พ.ศ. 2542	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (การบัญชี) จากโรงเรียนหาดใหญ่บริหารธุรกิจ นานาชาติ
พ.ศ. 2545	บัญชีบัณฑิต (บช.บ) จากมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
พ.ศ. 2547	ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) (การเมืองการปกครอง) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2549	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) (นโยบายสาธารณะ) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ